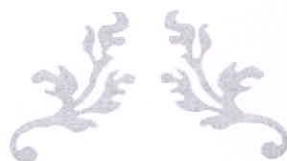

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی رشته

کلام اسلامی

Islamic Theology

مقطع کارشناسی پیوسته

گروه علوم انسانی

پیشنهادی گروه گسترش و برنامه ریزی مراکز و موسسه های آموزشی و پژوهشی خاص

بیت

نام رشته: کلام اسلامی

عنوان گرایش: -

گروه تحصیلی: علوم انسانی

دوره تحصیلی: کارشناسی پیوسته

زیر گروه تحصیلی: علوم حوزوی

نوع مصوبه: بازنگری

پیشنهادی: جامعه المصطفی (ص) العالمیه

تاریخ تصویب: ۱۴۰۱/۰۸/۱۱

برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی پیوسته رشته کلام اسلامی، در جلسه شماره ۱۸ تاریخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۱ گروه تخصصی برنامه ریزی و گسترش دانشگاه ها و موسسات آموزشی و پژوهشی خاص (علوم حوزوی) به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب این برنامه درسی در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی مرتبط با گروه علوم حوزوی پذیرفته می شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- این برنامه درسی، جایگزین برنامه درسی رشته کلام اسلامی مصوب جلسه ۵۴۸ تاریخ ۱۳۸۴/۰۳/۲۱ شورای عالی برنامه ریزی می شود.

ماده سه- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی مرتبط با گروه علوم حوزوی پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ می شود.

ماده چهار- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر رضا نقی زاده

مدیر کل دفتر برنامه ریزی آموزش عالی

و دبیر کمیسیون

دکتر قاسم عموعابدینی

معاون آموزشی و رئیس کمیسیون

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

برنامه درسی رشته

کلام اسلامی

ISLAMIC THEOLOGY

مقطع کارشناسی پیوسته

تهیه کنندگان:

عضو هیات علمی و استادیار دانشگاه المصطفی	دکتر حمید رضا رضانیا
عضو هیات علمی و استاد تمام باقر العلوم	دکتر محمد مهدی گرجیان
عضو هیات علمی و استادیار دانشگاه المصطفی	دکتر عبدالمجید زهادت
هیات علمی و دانشیار دانشگاه امیرکبیر	دکتر ابوالفضل کیاشمشکی عضو
عضو هیات علمی و مربی دانشگاه المصطفی	دکتر محمد رضاپور
عضو هیات علمی و استادیار دانشگاه المصطفی	دکتر مهدی کریمی
عضو هیات علمی و استادیار دانشگاه المصطفی	دکتر محمد باقر قیومی

جدول تغییرات

ردیف	برنامه بازنگری شده	تعداد واحد	برنامه قبلی	تعداد واحد
۱	منطق تکمیلی و فن مناظره	۲	منطق تکمیلی	۲
			فن مناظره	۲
۲	-----	۲	کلیات علم کلام	۱
۱۱	معارف قرآن (انسان شناسی)	۲	آیات و روایات کلامی ۱	2
۱۲	آشنایی با متون روانی معارفی	۲	آیات و روایات کلامی ۲	2
۱۴	الهیات تطبیقی (بین الادیان)		کلام تطبیقی ۱	2
			کلام تطبیقی ۲	۲
۱۵		۲		
۱۶	-----	۲	مسائل جدید کلامی ۳	۲
۱۸	تطور اندیشه الهیاتی در غرب	۲	تاریخ فلسفه غرب	
۱۹	جریان شناسی کلامی معاصر (نیاز منطقه‌ای)	۲	نیاز منطقه‌ای	
	-----	-	معرفت شناسی دینی	۲
	-----	-	متن خوانی کلامی	2
	-----	-	اصول و قواعد استنباط از قرآن	2
	-----	-	تاریخ علم کلام	2
	اندیشه اسلامی (۱)			
	اندیشه اسلامی (۲)			
	عقائد اسلامی (۱)			
	عقائد اسلامی (۲)			
	آشنایی با فرق و مذاهب			
	آشنایی با ادیان			
	فلسفه مقدماتی			
	فلسفه اسلامی			
	فلسفه اسلامی عمومی			
	روش تحقیق			

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

اکنون که جامعه المصطفی العالمیه، ضمن برخورداری از تجاربی بس گرانبها و پشتوانه ای از ذخائر ارزشمند علمی پژوهشی در مسیر تحولی اساسی واقع شده، می بایست متناسب با تحولات بین المللی و نیازهای نو پیدای جهانی، در روش ها و راهبرد های آموزشی خود به بازنگری و پالایش پرداخته تا از این رهگذر بتواند به برنامه ریزی های علمی، هدفمند و هوشمندانه اقدام نماید. برنامه ریزی های علمی، فرهنگی و اجتماعی در ابعاد خرد و کلان در پهنه جغرافیای جهان و مبادلات علمی، اجتماعی بین کشورها، مستلزم برخورداری از کارشناسان خبیر و آگاه به مسائل و موضوعات مناطق جهان می باشد که ضمن تحصیل و فراگیری آموزه های اسلامی بتوانند در پرتو اشراق و تجزیه و تحلیل نیاز های مناطق خود، به بسط و گسترش منطقی و هدفمند معارف اسلامی همت گمارند. در این راستا، طراحی و تاسیس رشته « کلام اسلامی » می تواند در جهت هم افزایی اسلامی و ترویج و تعمیق مباحث و مسائل اصیل اسلامی در مناطق هدف، نقشی بسزا و برجسته ایفا نموده و بسان یک راهبرد اساسی در جهت نیل به اهداف و آرمان های الهی اسلامی عمل نماید. رشته کلام اسلامی با ترسیم چنین چشم اندازی به نگارش در آمده است؛ باشد که در رفع برخی از چالش های فرا روی جوامع بشری موثر واقع شود.

ب) مشخصات کلی، تعریف و اهداف

جامعه المصطفی [۱] العالمیه نهادی است حوزوی، دارای شخصیت حقوقی مستقل، استقلال مالی، اداری و استخدامی که تحت نظارت عالی رهبر معظم انقلاب اسلامی [۲] مشغول به فعالیت است. این نهاد در سطح آموزش عالی برای تعلیم و تربیت دانش پژوهان غیرایرانی با استقلال در برنامه ریزی و جذب و پذیرش دانش پژوهان، اقدام می کند.

رشته کلام اسلامی

کلام اسلامی دانشی است که بر اساس روش عقلی و نقلی به تبیین و اثبات و دفاع از آموزه های اعتقادی اسلام می پردازد.

اصول و مقررات

اهداف

آشنایی با علم کلام (عقاید اسلامی) و مهمترین مباحث عقاید اسلامی به صورت استدلالی و تحلیلی تربیت محقق در رشته کلام اسلامی که توان استنباط و تبیین و دفاع از آموزه های اعتقادی اسلام را داشته باشد؛

تربیت مدرس برای مقاطع تحصیلی عالی در داخل و خارج کشور؛

-تولید و گسترش مرزهای دانش در رشته کلام اسلامی؛

-توانمند سازی برای دفاع از باورهای اصیل اسلامی

-دفاع علمی در برابر شبهات مختلف دینی

- توجه به تعالی اخلاقی و معنوی فراگیران؛
- اهتمام به تقویت بنیه فکری فراگیران در حوزه کلام اسلامی؛
- اهتمام به تربیت فراگیران آشنا با آموزه های اصیل اسلامی؛
- بیان و حفظ اصالت های حوزوی و زی طلبگی با استفاده از روش های علمی سنتی پایدار؛
- نخبه گرایی، نخبه گزینی و نخبه پروری؛
- پرهیز از کمی نگری و تلاش برای ارتقاء کیفیت فرایندهای آموزشی تربیتی پژوهشی؛
- استفاده از ظرفیت محیط های بین المللی در راستای فرایندهای آموزشی؛
- زمینه سازی جهت به کارگیری دانش آموختگان در راستای اهداف آموزشی المصطفی [۲]؛
- بستر سازی جهت ارائه آموزش های پژوهش محور تربیت مدار؛
- تبادل استاد و دانش پژوه با نهادهای علمی بین المللی همسو، با استفاده از ظرفیت نمایندگی های المصطفی [۲]ادر کشورها؛
- انطباق آموزه های دوره با نیازهای ملی و منطقه ای.
- دفاع علمی از مکتب اهل بیت (ع) بر اساس روش عقلی و نقلی
- پژوهش محور بودن دوره.
- کاربردی بودن دوره.

پ) ضرورت و اهمیت

با توجه به جایگاه بنیادین عقاید اسلامی ترویج و تعمیق معارف دینی متوقف است بر ارایه نظام مند و موجه آنها که علم کلام همواره عهده دار آن بوده است. علاوه بر اینکه طرح گسترده پرسش ها و شبهات جدید و نیازهای گسترده جامعه به جواب های شایسته در این زمینه ضرورت دانشی فراگیر که با تکیه بر مبانی عقلی و نقلی این رسالت را به انجام رساند مسجل می سازد.

ت) تعداد و نوع واحدهای درسی

جدول (۱) - توزیع واحدها

نوع دروس	تعداد واحد
دروس حوزوی	۳۰
دروس عمومی	۲۲
دروس پایه	۴۳
دروس تخصصی	۶۴
دروس اختیاری	۱۰
جمع	۱۶۷

ث) مهارت، توانمندی و شایستگی دانش‌آموختگان

مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه	دروس مرتبط
توانایی تدریس در سطح مجامع علمی خارج از کشور	دروس تخصصی
توانایی پژوهش سطح مجامع علمی خارج از کشور	دروس تخصصی
غنایی معارف عقلی اسلامی	دروس تخصصی
مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های عمومی	دروس مرتبط
توانایی تبلیغ سطح مجامع علمی خارج از کشور	دروس تخصصی

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

شرایط و ضوابط مختص جامعه المصطفیٰ ص العالمیه خواهد بود

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۲) عنوان و مشخصات کلی دروس حوزوی ۳۰ واحدی

پیش نیاز/هم نیاز	تعداد ساعات		نوع واحد			تعداد واحد	عنوان درس	ردیف
	نظری	عملی	نظری - عملی	عملی	نظری			
	۳۲	۳۲	*			۳	فقه (۱)	۱
فقه (۱)	۳۲	۳۲	*			۳	فقه (۲)	۲
فقه (۲)	۳۲	۳۲	*			۳	فقه (۳)	۳
فقه (۳)	۳۲	۳۲	*			۳	فقه (۴)	۴
اصول (۱)		۳۲			*	۲	قواعد فقهی (۱)	۵
قواعد فقهی (۱)		۳۲			*	۲	قواعد فقهی (۲)	۶
فقه (۳)	۳۲	۱۶	*			۲	فقه مقارن	۷
آشنایی با دانش اصول		۶۴			*	۴	اصول (۱)	۸
اصول (۱)		۶۴			*	۴	اصول (۲)	۹
اصول (۲)	۳۲	۱۶	*			۲	اصول مقارن	۱۰
	۳۲	۱۶	*			۲	تجزیه و ترکیب	۱۱
	۲۲۴	۳۶۸				30	جمع کل	

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز/هم نیاز
			نظری	عملی	نظری-عملی	نظری	عملی	
۱	تفسیر موضوعی	۲	*			۳۲	-	-
۲	(۱) اندیشه اسلامی	۲	*			۳۲	-	منطق مقدماتی
۳	(۲) اندیشه اسلامی	۲	*			۳۲	-	(۱) اندیشه اسلامی
۴	تاریخ اسلام (۱)	۲	*			۳۲	-	-
۵	اخلاق و تربیت اسلامی	۲	*			۳۲	-	-
۶	اندیشه سیاسی اسلام	۲	*			۳۲	-	-
۷	دانش خانواده	۲	*			۳۲	-	-
۸	زبان و ادبیات فارسی	۳	*			۴۸		-
۹	زبان انگلیسی	۳	*			۴۸		-
۱۰	تربیت بدنی و ورزش	۲			*	۱۶	۳۲	-
جمع کل		۲۲				336	۳۲	

جدول (۴)-عنوان و مشخصات کلی دروس پایه

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز / هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی	
۱.	صرف (۱)	۳			*	۳۲	۳۲	-
۲.	صرف (۲)	۳			*	۳۲	۳۲	صرف (۱)
۳.	نحو (۱)	۳			*	۳۲	۳۲	-
۴.	نحو (۲)	۴			*	۳۲	۴۸	نحو (۱)
۵.	نحو (۳)	۴			*	۳۲	۴۸	نحو (۲)
۶.	نحو (۴)	۴			*	۳۲	۴۸	نحو (۳)
۷.	تاریخ اسلام (۲)	۲	*				۳۲	تاریخ اسلام (۱)
۸.	اندیشه سیاسی معاصر	۲	*				۳۲	
۹.	احکام کاربردی	۲			*	۳۲	۱۶	
۱۰.	تفسیر ترتیبی (۱)	۲	*				۳۲	
۱۱.	تفسیر ترتیبی (۲)	۲	*				۳۲	(۱) تفسیر ترتیبی

پیش نیاز / هم نیاز	تعداد ساعات		نوع واحد			تعداد واحد	عنوان درس	ردیف
	عملی	نظری	نظری - عملی	عملی	نظری			
		۳۲			*	۲	آشنایی با علوم قرآن	۱۲.
	۳۲	۱۶	*			۲	قرائت تکمیلی	۱۳.
	۳۲	۱۶	*			۲	آشنایی با علوم بلاغی	۱۴.
		۳۲			*	۲	کلیات دانش فقه	۱۵.
		۳۲			*	۲	آشنایی با دانش اصول	۱۶.
	۲۸۸	۵۱۲				۴۱	جمع کل	

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز / هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی	
۱	منطق تکمیلی و فن مناظره	۲	*			۳۲		منطق دوره عمومی
۲	عقائد اسلامی (۱)	2	*			32		اندیشه اسلامی (۲)
۳	عقائد اسلامی (۲)	2	*			32		عقائد اسلامی (۱)
۴	آشنایی با فرق و مذاهب	2	*			32		
۵	منطق مقدماتی	2	*			32		
۶	منطق	2	*			۱۶	32	
۷	آشنایی با ادیان	2	*			32		
۸	فلسفه اسلامی مقدماتی	2	*			32		
۹	فلسفه اسلامی عمومی	4	*			64		
۱۰	روش تحقیق	2	*			16	۳۲	

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز / هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی	
۱۱	کلام استدلالی ۱	۲	*			۳۲		کلام دوره عمومی
۱۲	کلام استدلالی ۲	۲	*			۳۲		کلام استدلالی ۱
۱۳	کلام استدلالی ۳	۲	*			۳۲		کلام استدلالی ۲
۱۴	کلام استدلالی ۴	۲	*			۳۲		کلام استدلالی ۳
۱۵	کلام استدلالی ۵	۲	*			۳۲		کلام استدلالی ۴
۱۶	فلسفه اسلامی ۱	۲	*			۳۲		فلسفه دوره عمومی و منطق تکمیلی
۱۷	فلسفه اسلامی ۲	۲	*			۳۲		فلسفه اسلامی ۱
۱۸	فلسفه اسلامی ۳	۲	*			۳۲		فلسفه اسلامی ۲
۱۹	فلسفه اسلامی ۴	۲	*			۳۲		فلسفه اسلامی ۳
۲۰	معارف قرآن (انسان شناسی)	۲	*			۳۲		-
۲۱	آشنایی با متون روایی معارفی	۲	*			۳۲		-
۲۲	فرق و مذاهب کلامی ۱	۲	*			۳۲		

پیش نیاز / هم نیاز	تعداد ساعات		نوع واحد			تعداد واحد	عنوان درس	ردیف
	نظری	عملی	نظری - عملی	عملی	نظری			
کلام استدلالی (۲)	۳۲				*	2	الهیات تطبیقی ۱ (بین الادیان)	۲۳
-	۳۲				*	2	مسائل جدید کلامی ۱	۲۴
مسائل جدید کلامی ۱	۳۲				*	2	مسائل جدید کلامی ۲	۲۵
-	۳۲				*	2	تاریخ فلسفه و عرفان اسلامی	۲۶
-	۳۲				*	2	تطور اندیشه الهیاتی در غرب	۲۷
-	۳۲				*	2	جریان شناسی کلامی معاصر (نیاز منطقه‌ای)	۲۸
	۳۲				*	۲	زبان تخصصی	۲۹
	۳۲				*	۲	تاریخ کلام و منبع شناسی	۳۰
	۳۲				*	۲	معرفت شناسی دینی	۳۱
	۹۹۲	۶۴				۶۴	جمع کل	

جدول (۶) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی - اختیاری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز / هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی	
۱	الهیات تطبیقی ۲	۲	*			۳۲		الهیات تطبیقی (بین الادیان)
۲	تاریخ عرفان و تصوف	۲	*			۳۲		
۳	فرق و مذاهب کلامی ۲	۲	*			۳۲		فرق و مذاهب کلامی ۱
۴	متن خوانی کلامی	۲	*			۳۲		
۵	درک متن	۲	*			۳۲		
۶	مسائل جدید کلامی ۳	۲	*			۳۲		مسائل جدید کلامی ۲
۷	آشنایی با منابع حدیث و متن خوانی	۲			*	۱۶	۳۲	
۸	نیازهای منطقه ای	۲	*			۳۲		کلام اسلامی ۱ و ۲
۹	سمینار	۲	*			۳۲		
۱۰	حفظ موضوعی قرآن	۲	*			۳۲		
جمع کل		۲۰				304	۳۲	

تذکر: تعداد ۱۰ واحد از جدول دروس اختیاری را باید دانش پژوه با هماهنگی گروه بگذرانند.

فصل سوم ویژگی‌های دروس

ب) سرفصل دروس حوزوی

جَامِعَةُ الْإِسْلَامِ

عنوان درس به فارسی:		فقہ (۱)	
عنوان درس به انگلیسی:		Jurisprudence (۱)	
دروس پیش نیاز:		نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:		☐ نظری ☒ حوزوی	
تعداد واحد:		☐ تخصصی ☐ عملی	
تعداد ساعت:		☐ اختیاری ☒ نظری-عملی	
		۲ نظری + ۱ عملی	
		رساله ؛ پایان نامه	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با احکام شرعی و نحوه استنباط آن به گونه نیمه استدلالی

اهداف ویژه: تسلط نسبی و آشنایی با ادله ی استنباط احکام عبادات از طهارت تا امر به معروف و نهی از منکر
پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. طهارت	- اجزاء الصلاة	۴. زکاة
- اقسام المیاه	- احکام الشکوک	- متعلقات الزکاة
- احکام تخلی	- صلاة المسافر و احکامها	- شرایط عامه للزکاة
- احکام الوضوء	- صلاة الجماعة و احکامها	- المستحقون للزکاة
- الغسل اقسامه و احکامه	- صلاة الجمعة و احکامها	- زکاة الفطرة و احکامها
- احکام المیت، التیمم و احکامه	۳. صوم و اعتکاف	۵. خمس
- النجاسات اقسامها و احکامها	- مفطرات الصوم	- متعلقات خمس
- المطهرات اقسامها و احکامها	- شرائط صحة الصوم	- کیفیت تقسیم الخمس
۲. صلاة	- احکام عامه للصوم	
- الصلاة و شرائطها	- احکام الاعتکاف	

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- برخی از ابواب توسط استاد به طلاب به صورت خودخوان واگذار می شود.
- تمامی طلاب از طریق پرسش و پاسخ در کلاس درس مشارکت داده شوند.
- الزام طلاب به مباحثه.

ث) راهبردهای ارزشیابی:

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۱۵ درصد
آزمون پایان نیم سال	۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع:

۱. دروس تمهیدیة فی الفقہ الاستدلالی (تلخیص)؛ محمدباقر ایروانی	۳. الروضة البهیة؛ شهیدین
۲. دروس تمهیدیة فی الفقہ الاستدلالی، (کتاب تفصیلی)؛ محمدباقر ایروانی	۴. شرایع الاسلام؛ محقق حلی
	۵. مسالک الأفهام؛ شهید ثانی

- تذکر: برای طلاب فقہ و اصول به صلاح دید گروه و برای طلاب سایر رشته ها با صلاح دید گروه و تصویب شورای آموزشی

واحد آموزشی، اجرای درس تا ۹۶ ساعت قابل اجرا می باشد.

عنوان درس به فارسی:		فقہ (۲)	
عنوان درس به انگلیسی:	Jurisprudence (۲)	نوع درس و واحد	
دروس پیش نیاز:	فقہ ۱	حوزوی ■	نظری □
دروس هم نیاز:		تخصصی □	عملی □
تعداد واحد:	۳	اختیاری □	نظری-عملی ■
تعداد ساعت:	۶۴	رساله ؛ پایان نامه □	
		۲ نظری + ۱ عملی	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه ■ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با احکام شرعی و نحوه استنباط آن به گونه نیمه استدلالی

اهداف ویژه: تسلط نسبی و آشنایی با ادله ی استنباط احکام عقود از بیع تا حجر

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. حج
 - شرائط العوضین
 - حقیقه الحواله
 - ربا القرض
 - الحج و احکام وجوبه
 - احکام عقد الاجاره
 - شرائط الحواله
 - ۱۴. رهن
 - مواقیت الاحرام
 - ۵. مزارعه
 - احکام الحواله
 - حقیقه الرهن
 - افعال العمرة و الحج
 - حقیقه المزارعه
 - شرائط صحة الرهن
 - محرمات الاحرام
 - شرائط المزارعه
 - احکام الرهن
۲. جهاد
 - احکام عامه فی باب ۱۱. صلح
 - حقیقه الصلح
 - ۱۵. هبه
 - وجوب الجهاد
 - المزارعه
 - حقیقه الهبة
 - احکام الجهاد
 - ۶. مساقات
 - شرائط الصلح
 - شرائط الهبة
 - احکام الاراضی
 - حقیقه المساقات
 - احکام الهبة
۳. امر به معروف و نهی از منکر
 - شرائط المساقات
 - ۱۲. وکالت
 - ۱۶. ودیعه
 - شرائط و احکامه
 - المساقات
 - حقیقه الوکاله
 - حقیقه الودیعه
 - شرائطه و احکامه
 - ۷. شرکت
 - مضاربه
 - احکام الودیعه
۴. بیع
 - حقیقه الشریکه
 - حقیقه المضاربه
 - ۱۷. عاریه
 - شروط عقد البیع
 - اقسام الشریکه و احکامها
 - شرائط المضاربه
 - شروط المتعاقدين
 - ۸. ضمان
 - احکام المضاربه
 - شرائط البیع و احکامه
 - حقیقه الضمان
 - ۱۳. قرض
 - قرض
 - شرائط البیع و احکامه
 - شرائط الضمان
 - احکام الضمان
 - اجاره
 - حواله
 - ۹. حواله
 - حقیقه الاجاره

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- برخی از ابواب توسط استاد به طلاب به صورت خودخوان واگذار می شود.
- تمامی طلاب از طریق پرسش و پاسخ در کلاس درس مشارکت داده شوند.
- الزام طلاب به مباحثه.

ث) راهبردهای ارزشیابی:

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۵ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۸۵ درصد
(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:
وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت
(چ) فهرست منابع:

۱. دروس تمهیدیة فی الفقه الاستدلالی
- (تلخیص)؛ محمدباقر ایروانی.
۲. دروس تمهیدیة فی الفقه الاستدلالی؛ کتاب اصلی.
۳. الروضة البهیة؛ شهیدین
۴. شرایع الاسلام؛ محقق حلی
۵. مسالک الأفهام؛ شهید ثانی

- تذکر: برای طلاب فقه و اصول به صلاحدید گروه و برای طلاب سایر رشته‌ها با صلاحدید گروه و تصویب شورای آموزشی واحد آموزشی، اجرای درس تا ۹۶ ساعت قابل اجرا می‌باشد.

عنوان درس به فارسی:		فقہ (۳)	
عنوان درس به انگلیسی:		Jurisprudence(3)	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:		فقہ ۲	
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:		۳	۲ نظری + ۱ عملی
تعداد ساعت:		۶۴	
☐ نظری ☒ حوزوی			
☐ عملی ☐ تخصصی			
☒ نظری-عملی ☐ اختیاری			
رساله ؛ پایان نامه ☐			

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با احکام شرعی و نحوه استنباط آن به گونه نیمه استدلالی

اهداف ویژه: تسلط نسبی و آشنایی با ادله ی استنباط احکام وصیت، نکاح، طلاق تا حدود و دیات

ب) مباحث یا سرفصل ها:

۱. نکاح	۳. ظهار	- حقیقه الشفعه و احکامها
- النکاح واحکامه	- الظهار و احکامه	۸. جعاله
- من یحرم العقد علیها من المصاهره و	۴. ایلاء	- حقیقه الجعالة و احکامها
الرضاع	- الإیلاء و احکامه	۹. وصیت
- الزواج الموقت و احکامه	۵. لعان	- الوصیه و اقسامها و احکامها
۲. طلاق	- اللعان و احکامه	۱۰. وقف
- حقیقه الطلاق شرائط صحه الطلاق	۶. یمین، نذر و عهد	- حقیقه الوقف،
- اقسام الطلاق، احکام العده	- الیمین و النذر و العهد و احکامها	- شرائط الوقف و احکامها،
- احکام الخلع و المبرات	۷. شفعه	- احکام الحبس، والصدقه و احکامها

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- برخی از ابواب توسط استاد به طلاب به صورت خودخوان واگذار می شود.
- تمامی طلاب از طریق پرسش و پاسخ در کلاس درس مشارکت داده شوند.
- الزام طلاب به مباحثه.

ث) راهبردهای ارزشیابی ():

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۱۵ درصد
آزمون پایان نیم سال	۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع:

۱. دروس تهئیدیه فی الفقه الاستدلالی (تلخیص)؛ محمدباقر ایروانی.
۲. دروس تهئیدیه فی الفقه الاستدلالی؛ محمدباقر ایروانی
۳. الروضة البهیه؛ شهیدین
۴. شرایع الاسلام؛ محقق حلی
۵. مسالک الأفهام؛ شهید ثانی

عنوان درس به فارسی:		فقہ (۴)	
عنوان درس به انگلیسی:		Jurisprudence(4)	
دروس پیش نیاز:	فقہ ۳	نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:		☐ نظری ☒ حوزوی	
تعداد واحد:	۳	☐ عملی ☐ تخصصی	
تعداد ساعت:	۶۴	☒ نظری-عملی ☐ اختیاری	
		رساله ؛ پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با احکام شرعی و نحوه استنباط آن به گونه نیمه استدلالی

اهداف ویژه: تسلط نسبی و آشنایی با ادله ی استنباط احکام از حدود و تعزیرات تا ذبح شرعی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. قضاء
 - احکام الغصب
 - اطمعه و اشربه
 - ۱۰. حدود
- تفسیر إرث الطبقات
- کیفیة القضاء
- احکام عامه فی باب القضاء
۲. شهادات
 - ما یحرم تناوله «حیوان البحر و البر و الطیور»
 - ما یحرم من الحیوان المزبور
 - ۷. صید و ذباحه
- شرائط الشاهد
- احکام عامه فی باب الشهادات
۳. اقرار
 - وسائل تحقق التذکیة
 - الصید و احکامه
 - ۱۱. قصاص
- حقیقة الاقرار
- احکام الاقرار
۴. لقطه
 - الذبائح و احکامها
 - انفال و المشتركات
 - ۱۲. دیات
- حقیقة اللقطه و اقسامها
- احکام اللقطه
۵. غصب
 - الأنفال و احکامها
 - المشتركات و احکامها
 - ۹. ارث
- اسباب الضمان
- ما یوجب الإرث
- فروض الإرث

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- برخی از ابواب توسط استاد به طلاب به صورت خودخوان واگذار می شود.
- تمامی طلاب از طریق پرسش و پاسخ در کلاس درس مشارکت داده شوند.
- الزام طلاب به مباحثه.

ث) راهبردهای ارزشیابی ():

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

- تذکر: برای طلاب فقه و اصول به صلاحدید گروه و برای طلاب سایر رشته ها با صلاحدید گروه و تصویب شورای آموزشی واحد آموزشی، اجرای درس تا ۹۶ ساعت قابل اجرا می باشد.

عنوان درس به فارسی:		قواعد فقهی (۱)	
عنوان درس به انگلیسی:		Jurisprudential Rules(1)	
دروس پیش نیاز:		اصول (۱)	
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:	۲		
تعداد ساعت:	۳۲		
		حوزوی ☒ نظری ☒ تخصصی ☐ عملی ☐ اختیاری ☐ نظری-عملی ☐ رساله ؛ پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی اجمالی با بخشی از قواعد فقهی

اهداف ویژه: آشنایی با مباحث فقهی، طهارت، میسور، غرور

(پ) مباحث یا سرفصل ہا:

۱. مباحث مقدماتی: تعریف قاعده فقهی و فرق آن با مساله اصولی - میسور
- و فقهی - فراغ و تجاوز
۲. آشنایی با قواعد: - علی الید
- طهارت - غرور
- سوق - تسبیب
- اصالة الصحة - لاضرر
- لا تعاد

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ۱- برخی از قواعد توسط استاد محترم تدریس می‌شود ولی برخی از آنها توسط خود طلاب تحقیق و ارائه می‌شود.
- ۲- چهار نمره درسی به تحقیق طلبه اختصاص می‌یابد.
- ۳- سعی شود مباحث به صورت مقارن ارائه شود.
- ۴- از مباحث فرعی و غیر کاربردی اجتناب شود.

(ث) راهبردهای ارزشیابی:

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال
آزمون پایان نیم‌سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکٹور، پاورپوائنٹ

(چ) فہرست منابع :

- ۱- دروس تمهیدیہ فی القواعد الفقہیہ (تلخیص)؛ محمد باقر ایروانی
- ۲- القواعد؛ سید محمد کاظم مصطفوی نیا
- ۳- القواعد الفقہیہ؛ سید محمد حسن بجنوردی
- ۴- العناوین؛ میر فتح مراغی
- ۵- قواعد فقہی؛ مکارم شیرازی

عنوان درس به فارسی:		قواعد فقهی (۲)	
عنوان درس به انگلیسی:		Jurisprudential Rules(2)	
دروس پیش نیاز:		قواعد فقهی (۱)	
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:	۲		
تعداد ساعت:	۳۲		
		نوع درس و واحد	نوع درس و واحد
		حزوی ■	نظری ■
		تخصصی □	عملی □
		اختیاری □	نظری-عملی □
		رساله ؛ پایان نامه □	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی اجمالی با بخشی از قواعد فقهی

اهداف ویژه: آشنایی با قاعده فقهی نفی حرج، آشنایی با قاعده فقهی قرعه، آشنایی با قاعده فقهی فراش و ...

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مباحث مقدماتی: تعریف قاعده فقهی و فرق آن با مسأله
۲. آشنایی با قواعد:
- نفی حرج
- قرعه
- نفی سبیل
- سلطنت
- ید
- التزام
- فراش

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- برخی از قواعد توسط استاد محترم تدریس می‌شود ولی برخی از آنها توسط خود طلاب تحقیق و ارائه می‌شود.
- چهار نمره درسی به تحقیق طلبه اختصاص می‌یابد.
- سعی شود مباحث به صورت مقارن ارائه شود.
- از مباحث فرعی و غیر کاربردی اجتناب شود.

ث) راهبردهای ارزشیابی :

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع :

- ۱- دروس تمهیدی فی القواعد الفقهیه (تلخیص)؛ محمدباقر ایروانی
- ۲- القواعد؛ سید محمد کاظم مصطفوی نیا
- ۳- القواعد الفقهیه؛ سید محمد حسن بجنوردی
- ۴- العناوین؛ میرفتاح مراغی

عنوان درس به فارسی:		فقه مقارن	
عنوان درس به انگلیسی:		comparative Jurisprudence	
دروس پیش نیاز:		فقه (۳)	حوزوی ■ نظری □
دروس هم نیاز:			تخصصی □ عملی □
تعداد واحد:	۲	۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی	اختیاری □ نظری-عملی ■
تعداد ساعت:	۴۸		رساله ؛ پایان نامه □

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با برخی از فروع فقهی به صورت تطبیقی همراه با ادله اجمالی

اهداف ویژه: آشنایی با مسائل باب طهارت، آشنایی با مسائل باب صلاه

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. کلیات
 - تعریف
 - موضوع
 - تفاوت فقه مقارن با علم فقه
 - فواید
 - تاریخچه (پیدایش و تطور)
 - پیشگامان عرصه فقه مقارن
 - اسباب اختلاف فقهاء
۲. مسائلی از باب طهارت
 - حدّ شستن صورت
 - کیفیت شستن صورت و دست‌ها
۳. مسائلی از باب صلاه
 - تثویب (الصلاه خیر من النوم) در اذان
 - نماز صبح
 - حذف «حیّ علی خیر العمل» در اذان
 - جزئیّت بسمله و جهر در آن
 - تکتّف در نماز
- تأمین بعد از حمد
- قنوت در نماز
- سجده بر زمین
- صلوات در نماز
- تکبیر بعد از سلام نماز
- جمع بین دو نماز
- مرور از مقابل نمازگزار
- عدالت امام جماعت
- نماز تراویح و...

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ۱- رعایت اقتضای دوره آشنایی، از حیث عدم ورود به مباحث اختلاف برانگیز
- ۲- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی
- ۳- به مباحث مبتلا به و کاربردی پرداخته شود.

ث) راهبردهای ارزشیابی :

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع :

- ۱- الفقه علی المذاهب الخمسه؛ محمدجواد مغنیه
- ۲- فقه مقارن؛ علی اصغر رضوانی
- ۳- الاعتصام بالکتاب و السنّه؛ آیه الله جعفر سبحانی

۴- الفقه علی المذاهب الأربعة (با ملحقات آراء امامیه)؛ جزیری (چاپ

جدید)

عنوان درس به فارسی:		اصول (۱)	
عنوان درس به انگلیسی:		Principles of Jurisprudence (1)	
دروس پیش نیاز:		آشنایی با دانش اصول	
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:	۴	☐ نظری ☐ حوزوی	
تعداد ساعت:	۶۴	☐ عملی ☐ تخصصی ☐ اختیاری ☐ رساله ؛ پایان نامه	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با مباحث مقدماتی و برخی از مباحث الفاظ علم اصول

اهداف ویژه: تسلط نسبی و آشنایی با ادله ی اجتهادی و فقهاتی اعم از ادله ی شرعی عقلی به همراه تشخیص امارات

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مباحث مقدماتی:

۱. مباحث مقدماتی:	- واجب و مقدمات واجب	- جواز اجتماع امر و نهی
- تعریف موضوع و غایت	و تقسیمات	- اقتضاء نهی از فساد در عبادات و معاملات
- تعریف وضع؛ اقسام وضع	- واجب مطلق و مشروط؛ واجب	- مفاهیم تعریف و اقسام
- حقیقت و مجاز؛ علائم حقیقت و مجاز	موقت و غیر موقت، واجب نفسی و	- مفهوم شرط، وصف، غایت،
- اصول لفظیه	غیری، واجب اصلی و تبعی	حصر، عدد، لقب
- صحیح و اعم	- واجب عینی و کفائی؛ واجب	- عام و خاص
- مشتق	تعیینی و تخیری، واجب تعبدی و	- الفاظ عموم، تخصیص عام با
۲. مباحث الفاظ	توصلی	مفهوم، تخصیص کتاب با
- اوامر: ماده، هیئۀ	- امر به شیء و نهی از ضد	
- اجزاء	- نسخ و جوب	
	- نواهی ماده و صیغه	

- خبر واحد، نسخ و تخصیص

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- برخی از ابواب توسط استاد به دانش پژوهان به صورت خودخوان واگذار می شود.

- به مباحث مهم و کاربردی توجه بیشتری شود و از پرداختن به مباحث کم کاربرد اجتناب شود.

- از فن پرسش و پاسخ به طور مناسب در کلاس درس استفاده شود.

- الزام طلاب به مباحثه.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (۱):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

روایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

(چ) فہرست منابع :

١. الموجز في اصول الفقه؛ آية الله جعفر

سبحانی

٢. حلقه

صدر

۳. اصول استنباط؛ علی نقی حیدری

۴. معالم الاصول؛ شیخ حسن بن زین الدین

۵. اصول فقه؛ مظفر

عنوان درس به فارسی:		اصول (۲)	
عنوان درس به انگلیسی:		Principles of Jurisprudence (2)	
دروس پیش نیاز:		اصول ۱	
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:	۴		
تعداد ساعت:	۶۴		
		نوع درس و واحد	
		حوزوی ■	نظری ■
		تخصصی □	عملی □
		اختیاری □	نظری-عملی □
		رساله ؛ پایان نامه □	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با برخی از مبث الفاظ علم اصول و مباحث اصول عملیه و تعادل و تراجیح

اهداف ویژه: تسلط نسبی و آشنایی با ادله ی اجتهادی و فقهاتی اعم از ادله ی شرعی عقلی به همراه تشخیص امارات

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. ادامه مباحث الفاظ:
 - مطلق و مقید؛ تعریف، الفاظ مطلق، مقدمات حکمت
 - مجمل و مبین؛ محکم و متشابه
۲. مباحث حجج و امارات
 - قطع و احکام آن، حجیه قطع، حجیه عقل، حجیه عرف
 - و سیره
 - ظنون معتبره
 - حجیت ظواهر کتاب؛ حجیت شهرت، حجیت سنت،
 - حجیت اجماع، حجیت قول لغوی
۳. مباحث اصول عملیه
 - اصل برائت
 - اصل تخییر
 - اصل احتیاط
 - اصل استصحاب
 - ۴. تعارض ادله شرعیه
 - تعارض غیر مستقر
 - تخصّص، ورود، تخصیص، حکومت
 - تعارض مستقر
 - مرجّحات خبریه

ث) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- برخی از ابواب توسط استاد به دانش پژوهان به صورت خودخوان واگذار می شود.
- از فن پرسش و پاسخ به طور مناسب در کلاس درس استفاده شود.
- الزام طلاب به مباحثه.

ث) راهبردهای ارزشیابی ():

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد
- ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:
 - وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت
- چ) فهرست منابع:

۱. الموجز فی اصول الفقه؛ آیه الله جعفر سبحانی
۲. حلقه اولی و ثانیه؛ شهید سید محمد باقر صدر
۳. اصول استنباط؛ علی نقی حیدری
۴. معالم الاصول؛ شیخ حسن بن زین الدین
۵. اصول فقه؛ مظفر

اصول مقارن		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	comparative principles	عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری ☒ حوزوی	اصول (۲)	دروس پیش نیاز:
☐ عملی ☐ تخصصی		دروس هم نیاز:
☒ نظری-عملی ☐ اختیاری	۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی	تعداد واحد: ۲
رساله ؛ پایان نامه ☐		تعداد ساعت: ۶۴

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:
هدف کلی:

آشنایی اجمالی با یک دوره مباحث اصول مقارن
اهداف ویژه: آشنایی دانش پژوهان با تفاوت موجود اصول مقارن و علم اصول
پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. کلیات
 - کتاب: تحریف ناپذیری قرآن، حجیت ظواهر کتاب، عرضه سنت بر قرآن، تخصیص و تقیید قرآن به سنت.
 - سنت: تعریف، حجیت سنت نبوی، حجیت سنت اهل بیت، سنت صحابه، حجیت خبر واحد.
 - اجماع: تعریف، دیدگاه مذاهب در مورد اعتبار اجماع، ادله حجیت.
 - عرف: تعریف، تفاوت آن با اجماع، تقسیمات، خاستگاه، حجیت.
 - عقل: دلالت، موارد حجیت، حجیت حکم عقل از دیدگاه مذاهب اسلامی.
 - قیاس: تعریف، تاریخچه، ارکان و اقسام، حجیت قیاس از دیدگاه مذاهب اسلامی.
 - استحسان: تعریف، اقسام، حجیت استحسان از دیدگاه مذاهب اسلامی.
 - مصالح مرسله: تعریف، انواع، تفاوت آن با استحسان، حجیت مصالح مرسله از دیدگاه مذاهب اسلامی.
 - فتح و سد ذرائع: تعریف، اقسام، حجیت آن از دیدگاه مذاهب اسلامی.
۲. مباحث مقدماتی
 - تعریف اجتهاد،
 - تاریخ پیدایش،
 - انسداد و افتتاح باب اجتهاد،
 - اجتهاد در مقابل نص،
 - نظریه اجتهاد پیامبر (ص)
۳. منابع استنباط
 - راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:
 - ۱- به مباحث مهم و کاربردی توجه بیشتری شود و از پرداختن به مباحث کم کاربرد اجتناب شود.
 - ۲- از تفصیل و پرداختن زیاد به جزئیات مباحث پرهیز شود.
 - ۳- از فن پرسش و پاسخ به طور مناسب در کلاس درس استفاده شود.

ث) راهبردهای ارزشیابی ():

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد
آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع:

- ۱- اصول فقه مقارن؛ علی اصغر رضوانی
- ۲- الاصول العامة للفقه المقارن؛ آیه الله محمد تقی حکیم

عنوان درس به فارسی:		تجزیه و ترکیب	
عنوان درس به انگلیسی:		ntax and A Syntax	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:		حوزوی ■	نظری - عملی ■
دروس هم نیاز:		تخصصی □	عملی □
تعداد واحد:		۲	اختیاری □
تعداد ساعت:		۴۸	نظری - عملی □
		۱ نظری + ۱ عملی	رساله ؛ پایان نامه □

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با قواعد تجزیه و ترکیب و تطبیق بر جمالت ساده متون عربی

اهداف ویژه: آشنایی با مهمترین قواعد تجزیه و ترکیب، توانایی تجزیه و ترکیب آیات و روایات

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تعریف تجزیه و ترکیب و رابطهی آن با صرف و نحو
۲. رابطہ ی تجزیه و ترکیب با معنا
۳. مرور مهمترین قواعد کاربردی صرف و نحو
۴. تطبیق ضوابط تجزیه و ترکیب بر آیات و روایات منتخب

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

در این مرحله تأکید بیشتری بر مباحث تجزیه شود.

۲- مباحث کلیدی و مهم، مانند: معنات، حروف عامل و ... در آیات و روایات انتخاب شتتتده، بیشتتتتر مورد توجه قرار گیرد.

۳- از انتخاب متون دارای وجوه اعرابی متعدد پرهیز شود.

۴- وجود تمرین برای هر درس جهت فعالیت خارج از کالس ضروری است.

۵- ارجاع به مهمترین کتب لغت و منابع صرف و نحو مورد توجه قرار گیرد.

۶- در تجزیه از کاربرگهای مربوطه استفاده شود

ث) راهبردهای ارزشیابی:

فعالیت‌های کالسی در طول نیمسال ۸۱ درصد آزمون پایان نیمسال ۱۱ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. صرف کارگاهی؛ علی اصغر همتیان، سید حسین هاشمیان، سید مهدی هاشمیان

۲. فروغی از قرآن؛ افراسیابی

ب) سرفصل دروس عمومی

جامعة البصرة

عنوان درس به فارسی:		تفسیر موضوعی	
عنوان درس به انگلیسی:		Thematic interpretation(1)	
دروس پیش نیاز:		نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:		عمومی ☒ نظری ☒ تخصصی ☐ عملی ☐ اختیاری ☐ نظری-عملی ☐ رساله ؛ پایان نامه ☐	
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۳۲	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با فضائل و رذائل اخلاقی در قرآن

اهداف ویژه: شناخت اصول حاکم بر تفسیر قرآن براساس مبانی شیعی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- ۱- آشنایی با تفسیر موضوعی
- ۲- ویژگی ها و پیشینه ی تفسیر اخلاقی
- ۳- تزکیه و مراحل آن از منظر قرآن
- ۴- فضائل و رذائل اخلاقی
 - اخلاص و ریا
 - حسن ظن و سوء ظن
 - تواضع و تکبر
 - خوف و رجا
 - صله رحم و قطع رحم
- حسادت و غبطه
- ذکر و غفلت
- غضب و کظم غیظ
- عزت و ذلت
- غیبت و نصح
- شکر و کفران
- صبر و عجله
- بخل و انفاق و ...

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- مباحث مقدماتی در دو جلسه برگزار شود.
- فضائل و رذائل به صورت تقابلی هر دو در یک جلسه مطرح شود.
- مباحث به صورت کاربردی ارائه شوند.

ث) راهبردهای ارزشیابی ():

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع:

۱. تفسیر موضوعی اخلاق در قرآن؛ محمد امینی و ابراهیم رضایی آدریانی
۲. اخلاق در قرآن؛ آیه الله مکارم شیرازی
۳. اخلاق در قرآن؛ آیه الله جوادی آملی
۴. اخلاق در قرآن؛ آیه الله مصباح یزدی

عنوان درس به فارسی:		اندیشه اسلامی (۱)	
عنوان درس به انگلیسی:		Islamic Thought(1)	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:	منطق مقدماتی	عمومی ■	نظری ■
دروس هم نیاز:		تخصصی □	عملی □
تعداد واحد:	۲	اختیاری □	نظری-عملی □
تعداد ساعت:	۳۲	رساله ؛ پایان نامه □	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با مهم ترین مباحث مربوط به خداشناسی

اهداف ویژه: آشنایی با مفهوم و حقیقت توحید و مراتب آن، ادله اثبات وجود خدا

ب) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مباحث مقدماتی
 - مفهوم شناسی دین
 - ضرورت دین شناسی
 - فوائد دین شناسی (توانایی فهم معارف، پاسخگویی به پرسش های عقیدتی، توانایی ارشاد دیگران، تقویت ایمان و انگیزه ی عمل صالح)
 - راه های شناخت خدا (عقلی، نقلی، تجربی، شهودی)
۲. براهین اثبات خدا
 - فطرت (معنای فطرت، ویژگی های فطرت، فطرت در قرآن و روایات، برهان فطرت)
 - نظم (معنای نظم، تقریرات برهان نظم، نظم علی، نظم غایی، نظم زیبایی شناختی)
 - وجوب و امکان (بیان مقدمات برهان، تقریر برهان)
۳. توحید
 - انقسام های توحید (نظری و عملی)
 - توحید احدی (نفی انواع ترکیب عقلی و خارجی و مقداری)
 - توحید واحدی (برهان کمال مطلق، برهان نفی ترکیب، برهان تمنع)
 - توحید صفاتی (معنای توحید صفاتی، ادله توحید صفاتی، توحید صفاتی در آیات و روایات)
 - توحید افعالی (معنای توحید افعالی، انواع توحید افعالی: خالقیت، ربوبیت، الوهیت، تشریع، دلائل توحید افعالی، فاعلیت عرضی و طولی، توحید افعالی و اختیار انسان، و توحید افعالی در آیات و روایات)
 - توحید عملی و انواع آن
 - (توحید در عبادت، توحید در استعانت، و توحید در اطاعت)
۴. مراتب توحید
 - دلائل توحید عملی
 - مراتب توحید

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره آشنایی، از حیث عدم ورود به مباحث اختلاف برانگیز
- پرسش از طلاب محترم و تشویق به امر مباحثه
- مدیریت زمان کلاس در پاسخگویی به سؤالات طلاب و ارتباط با آنان در خارج از کلاس برای ارائه پاسخ تفصیلی
- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی
- تقویت باور طلاب محترم در مباحث توحیدی.

ث) راهبردهای ارزشیابی ():

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع:

۳. آموزش عقائد؛ آیه الله مصباح یزدی

۴. درسنامه عقائد؛ علی شیروانی

۵. شرح باب حادی عشر؛ فاضل مقداد

۱. معارف و عقاید جلد اول؛ دفتر تدوین متون

درسی حوزه های علمیه

۲. آموزش کلام اسلامی؛ محمد سعیدی مهر

عنوان درس به فارسی:		اندیشه اسلامی (۲)	
عنوان درس به انگلیسی:		Islamic Thought(2)	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:	عمومی	اندیشه اسلامی (۱)	نظری
دروس هم نیاز:	تخصصی		عملی
تعداد واحد:	۲	اختیاری	نظری-عملی
تعداد ساعت:	۳۲	رساله ؛ پایان نامه	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با صفات و افعال الهی

اهداف ویژه: آشنایی با توحید صفاتی و توحید افعالی و توحید عملی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مباحث

۲. مقدماتی

- معنانشناسی صفت (تفاوت ذات و صفت و اسم)
- صفات الهی و اقسام آن (ثبوتی و سلبی، ذاتی و فعلی، حقیقی و اضافی)
- امکان شناخت اوصاف (نظریه های تعطیل و تشبیه و تنزیه و نقد آنها)
- راه های شناخت اوصاف الهی (عقلی، تجربی، شهودی، نقلی)
- توفیقیت اوصاف و اسماء الهی
- ۳. اوصاف الهی:
 - علم الهی (ویژگی های علم الهی، علم به ذات، علم به ماسوا، ادله علم الهی، علم قبل از ایجاد و علم بعد از ایجاد، علم الهی در آیات و روایات)
 - قدرت الهی (معنای قدرت، عمومیت قدرت الهی، ادله قدرت الهی، شبهه تعلق قدرت به امور قبیح و محال، قدرت الهی در آیات و روایات)
 - حیات الهی (معنای حیات، ادله حیات، ازلیت و ابدیت، حیات الهی در آیات و روایات)
- اراده الهی (معنای اراده، اراده ذاتی و فعلی، اراده الهی در آیات و روایات)
- صفات سلویه: (عدم جسمانیت، عدم مکان و زمان، عدم حلول، نفی رؤیت، ادله صفات سلبی، صفات سلبی در آیات و روایات)
- ۴. افعال الهی
 - کلام الهی (معنای کلام، کلام لفظی و نفسی، کلام فعلی، کلام در آیات و روایات)
 - حکمت الهی (معنای حکمت، ادله حکمت، آثار حکمت {لطف، نبوت، و ...} حکمت الهی در آیات و روایات)
 - عدل الهی (معنای عدل، عدل تکوینی و تشریعی و جزایی، عدل الهی در آیات و روایات)
 - حسن و قبح افعال الهی (معنای حسن و قبح، اقسام حسن و قبح، ادله حسن و قبح عقلی، حسن و قبح در آیات و روایات)
 - قضاء و قدر (معنای قضا و قدر، قضا و قدر عینی و علمی، بدء و سازگاری آن با قضاء الهی، قضا و قدر در آیات و روایات)
 - جبر و تفویض در افعال الهی (معنای جبر و اختیار و کسب و تفویض، تبیین نظریه امر بین الامرین، امر بین الامرین در آیات و روایات، رابطه ی علم پیشین الهی و اختیار انسان)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره آشنایی، از حیث عدم ورود به مباحث اختلاف برانگیز
- پرسش از طلاب محترم و تشویق به امر مباحثه
- مدیریت زمان کلاس در پاسخگویی به سؤالات طلاب و ارتباط با آنان در خارج از کلاس برای ارائه پاسخ تفصیلی

- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی
- تقویت باور طلاب محترم در مباحث توحیدی
- توجه به شبهات اعتقادی و پاسخ های آنها؛
- ایجاد میل نسبت به محبت خداوند و توجه به آثار آن؛

ث) راهبردهای ارزشیابی ():

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع:

- معارف و عقاید جلد اول و سوم؛ دفتر تدوین متون درسی حوزه های علمیه
- آموزش کلام اسلامی؛ محمد سعیدی مهر
- بدایه المعارف؛ محسن خرازی
- درسنامه عقائد؛ علی شیروانی
- الهیات؛ آیه الله سبحانی
- عدل الهی؛ استاد شهید مطهری

عنوان درس به فارسی:		تاریخ اسلام (۱)	
عنوان درس به انگلیسی:		history of Islam(1)	
دروس پیش نیاز:		نوع درس و واحد	
		عمومی ■	نظری ■
دروس هم نیاز:		تخصصی □	عملی □
تعداد واحد:		اختیاری □	نظری-عملی □
تعداد ساعت:		رساله ؛ پایان نامه □	
		۲	۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی:

آشنایی با تحولات تاریخ اسلام از آغاز تا سال ۴۰ هجری

اهداف ویژه: آشنایی با زندگانی رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم، و حوادث پس از رحلت تا شهادت حضرت علی علیه السلام (پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. آشنایی با تاریخ، اهمیت، فواید و اقسام آن
۲. جزیره العرب پیش از اسلام
- اوضاع جغرافیایی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، دینی و اقتصادی جزیره العرب پیش از اسلام
۳. حوادث دوران زندگانی پیامبر (ص)
- تولد،
- نزول وحی،
- مراحل دعوت،
- هجرت،
- جنگ های پیامبر،
- ازدواج های پیامبر (ص).
۴. حوادث پس از رحلت پیامبر (ص)
- سقیفه (ریشه ها و پیامدها)،
- خلفای سه گانه و سیاست ها،
- جنگ های رده، فتوحات (آثار و پیامدها).
۵. دوران زندگی و حاکمیت امیرالمؤمنین (ع)
- تولد،
- حضور در خانه پیامبر (ص)،
- دوران سکوت، حکومت امیرالمؤمنین (ع)،
- جنگ های سه گانه عصر امیرالمؤمنین (ع)،
- آشنایی با اصحاب جمل، معاویه و خوارج،
- فعالیت های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی امام علی (ع)،
- اصول مهم حاکم بر زندگی شخصی و حاکمیت سیاسی امام علی (ع)،
- شهادت امام علی (ع).

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره آشنایی، از حیث عدم ورود به مباحث اختلاف برانگیز
- پرسش از طلاب محترم و تشویق به امر مباحثه
- مدیریت زمان کلاس در پاسخگویی به سؤالات طلاب و ارتباط با آنان در خارج از کلاس برای ارائه پاسخ تفصیلی
- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی
- ث) راهبردهای ارزشیابی ():

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع:

۱. تاریخ اسلام (۱)؛ حسینیان مقدم، رمضان

۲. سیره رسول خدا؛ رسول جعفریان

محمدی، دادش نژاد

۳. الصحيح من سيرة النبي الأعظم؛ جعفر

مرتضى

۴. تاريخ خلفاء؛ رسول جعفریان

۵. الفتوحات؛ ابن أعمش

۶. سيره حلبی؛ علی ابن ابراهیم حلبی

عنوان درس به فارسی:		اخلاق و تربیت اسلامی	
عنوان درس به انگلیسی:		Islamic Ethics and Education	
دروس پیش نیاز:		عمومی ☒ نظری ☒	
دروس هم نیاز:		تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:		۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:		۳۲	رساله ؛ پایان نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی:

آشنایی کلی با اصول و آموزه های اخلاق و تربیت اسلامی

اهداف ویژه: شناخت فضایل و رذایل، عوامل و موانع تربیت و روش های تربیت اخلاقی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. کلیات
 - تعریف، موضوع، اهداف، اهمیت و ضرورت اخلاق اسلامی
 - تفاوت اخلاق با آداب و حقوق اسلامی
 - تعریف مفاهیم تربیت اخلاقی (نفس و انواع آن، خودشناسی، اخلاق، فضیلت، رذیلت، ادب، تزکیه، تهذیب، تأدیب، رشد اخلاقی، تربیت...)
 - اهمیت و ضرورت و تاریخچه تربیت اسلامی
۲. شاخه های اخلاق اسلامی
۳. اصول و آموزه های اخلاق اسلامی
 - ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:
 - مدیریت کلاس به صورت فعال با مشارکت طلاب در سمینارهای کلاسی
 - استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی برای تسهیل یادگیری
 - ث) راهبردهای ارزشیابی ():

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع:

۱. اخلاق؛ دفتر تدوین متون
۲. نظام نامه تربیتی المصطفی (بخش مبانی)
۳. اخلاق در قرآن؛ آیه الله مصباح یزدی
۴. آشنایی با اخلاق اسلامی؛ ابوالفضل بنایی
۵. جامع السعادات؛ ملا مهدی نراقی
۶. سیره تربیتی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)؛ علیرضا خلیلی

اعرافی و محمد داوودی

عنوان درس به فارسی:		اندیشه سیاسی اسلام	
عنوان درس به انگلیسی:		Political Thought of islam	
دروس پیش نیاز:		عمومی ☒ نظری ☒	
دروس هم نیاز:		تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:		۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:		۳۲	رساله ؛ پایان نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:
هدف کلی:

آشنایی با اندیشه سیاسی در اسلام

اهداف ویژه: آشنایی با مبانی حاکمیت سیاسی اسلام، قلمرو و ویژگی حاکم اسلامی (ولی فقیه)

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- ۱- دین و سیاست
 - سیاست و مسائل اساسی آن
 - اسلام و سیاست
 - معنای حکومت دینی
 - قلمرو مرجعیت دین در سیاست
 - منکران حکومت دینی
 - سکولاریزم و انکار حکومت دینی
- ۲- اسلام و حکومت
 - پیامبر اکرم (ص) و تأسیس حکومت
 - ولایت سیاسی پس از پیامبر (ص)
 - اندیشه سیاسی شیعه
 - تأثیر بیعت و شورا در تعیین ولایت سیاسی
- ۳- سیره سیاسی علمای شیعه
 - سیره سیاسی عالمان بزرگ شیعه در عصر غیبت
- ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:
 - اساتید محترم تلاش نمایند تا بخشی از مباحث مرتبط با فرهنگ و محیط اجتماعی طلاب و ذکر نمونه های عینی از جامعه مخاطبان باشد.

- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی برای تسهیل یادگیری

- مدیریت زمان کلاس در پاسخگویی به سؤالات طلاب و ارتباط با آنان در خارج از کلاس.

ث) راهبردهای ارزشیابی ():

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع :

۱. حکومت اسلامی (درسنامه اندیشه سیاسی اسلام)، احمد واعظی
۲. مبانی اندیشه سیاسی اسلام؛ عباسعلی عمید زنجانی
۳. نظام سیاسی اسلام؛ محمدجواد نوروزی
۴. حقوق و سیاست در اسلام؛ آیه الله مصباح یزدی
۵. تئوری سیاسی اسلام؛ مسعود درودی

عنوان درس به فارسی:		دانش خانواده	
عنوان درس به انگلیسی:		Family knowledge	
دروس پیش نیاز:		عمومی ☐ نظری ☒	
دروس هم نیاز:		تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:		۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:		۳۲	رساله ؛ پایان نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با آموزه های اسلامی خانواده و مهارت های تشکیل، تحکیم و تعالی نهاد خانواده و تسهیل ازدواج جوانان
اهداف ویژه: عوامل، مهارت و تقویت استحکام و کارکردهای خانواده و فواید فرزند آوری.

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تشکیل خانواده

- اهداف، اهمیت و ضرورت ازدواج و تشکیل خانواده در اسلام
- سیره معصومین علیهم السلام در امر ازدواج و انتخاب همسر
- آمادگی های لازم برای ازدواج (اجتماعی، شناختی، روانی، اقتصادی، ...)
- معیارها و مهارت ها همسرگزینی
- آسیب های فرایند انتخاب همسر (شتاب زدگی، فرار از تنهایی، کمال طلبی، عدم خودباوری ...)
- تسهیل ازدواج (راهکارهای ازدواج آسان)
- تبیین خانواده

۲. تحکیم خانواده

- عوامل استحکام خانواده
- مهارت های تحکیم خانواده
- تقویت کارکردهای خانواده
- نقش های اعضای خانواده

۳. تعالی خانواده

- اصول و مبانی الگوی اسلامی خانواده
- قواعد و اصول حاکم بر خانواده
- حقوق و تکالیف اعضای خانواده
- حقوق و مسئولیت های متقابل زوجین در خانواده
- حقوق و مسئولیت های متقابل والدین و فرزندان در خانواده
- رشد فضایل و کرامات اخلاقی و معنوی
- آداب و سبک زندگی اسلامی در خانواده

۴. ایمن سازی خانواده

- موضوع شناسی مسائل و مشکلات خانواده و راهکارهای برون رفت از آنها،
- عوامل تضعیف خانواده

- ایمن سازی خانواده از آسیب ها و ترمیم خانواده های آسیب دیده
- ۵. فرزندآوری و جمعیت
- فرزندآوری و تربیت فرزند
- اهمیت و فواید فرزندآوری
- اخلاق و آداب بارداری و فرزندآوری
- ابعاد سیاسی و اجتماعی رشد جمعیت مسلمانان با تاکید بر دیدگاه امام خمینی و رهبر انقلاب اسلامی
- (ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:
- مدیریت کلاس به صورت فعال با مشارکت طلاب در سمینارهای کلاسی
- برگزاری کارگاه مهارت های زندگی (همسرداری، فرزند پروری)
- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی برای تسهیل یادگیری
- پرسش از طلاب محترم و تشویق به امر مباحثه
- پرداختن به مباحث کاربردی اخلاق و تربیت در فضای خانواده.

(ث) راهبردهای ارزشیابی ():

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

(چ) فهرست منابع :

۱. آیین همسرداری در اسلام، آیت الله امینی
۲. حقوق زن و خانواده؛ محمود حکمت نیا
۳. فلسفه حقوق خانواده؛ محمود حکمت نیا و همکاران، جلد اول
۴. حقوق و مسئولیت های فردی و اجتماعی زن؛ محمود حکمت نیا
۵. روانشناسی ازدواج و شکوه همسری؛ غلامعلی افروز
۶. اخلاق و خانواده؛ زهرا آیت اللهی

عنوان درس به فارسی:		زبان و ادبیات فارسی	
عنوان درس به انگلیسی:		Persian Language and Literature	
دروس پیش نیاز:		عمومی	نظری
دروس هم نیاز:		تخصصی	عملی
تعداد واحد:	۳	اختیاری	نظری-عملی
تعداد ساعت:	۴۸	رساله ؛ پایان نامه	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی:

آشنایی عمومی طلاب با زبان و ادبیات فارسی در حوزه های نظم و نثر، دستور و زبان، تاریخ، نگارش و ویرایش جهت استفاده از منابع فارسی و اسلامی

اهداف ویژه:

انس با ادبیات فارسی جهت بهره گیری از منابع فراوان به زبان فارسی
(پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱- گزیده متون نظم و نثر (شاهکارهای ادبیات سنتی و

امروز ادب فارسی)؛

۲- دستور زبان فارسی و علوم بلاغی

۳- تأثیر قرآن و حدیث در شعر و ادب فارسی

۴- تعلیم و تربیت و اخلاق در ادب فارسی

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- مدیریت کلاس به صورت فعال با مشارکت طلاب در سمینارهای کلاسی

- برگزاری کارگاه مهارت های زندگی (همسرداری، فرزند پروری)

- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی برای تسهیل یادگیری

- پرسش از طلاب محترم و تشویق به امر مباحثه
- پرداختن به مباحث کاربردی اخلاق و تربیت در فضای خانواده.

(ث) راهبردهای ارزشیابی ():

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

(چ) فهرست منابع:

۱- کیمیای هستی (فارسی عمومی)؛ محمد فولادی و دیگران

۲- راهنمای ویرایش؛ غلامحسین غلامحسین زاده، انتشارات سمت، ۱۳۹۶

۳- غلط نویسیم؛ ابوالحسن نجفی

۴- آموزش درست نویسی و ویراستاری؛ حسن ذوالفقاری، نشر علم، ۱۳۹۴

۵- بهتر بنویسیم، رضا بابایی، نشر ادیان، ۱۳۹۰

۶- دستور زبان فارسی ۱ و ۲؛ احمدی گیوی و حسن انوری، نشر فاطمی، ۱۳۸۵

عنوان درس به فارسی:		زبان انگلیسی	
عنوان درس به انگلیسی:		English language	
دروس پیش نیاز:		عمومی ☒ نظری ☒	
دروس هم نیاز:		تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۳	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۴۸	رساله ؛ پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با شیوه‌ها و مهارت‌های یادگیری زبان در شنیدن، گفتن، خواندن و نوشتن در سطح عمومی و واژگان پر کاربرد رشته‌های علوم انسانی و اسلامی بر اساس قواعد مشترک دستور زبان انگلیسی
اهداف ویژه: ایجاد انگیزه جهت استمرار زبان در حوزه گویش و ترجمه.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. طرز استفاده از فرهنگ لغت و دیگر مآخذ؛
۲. جملات ساده الگو و انواع آن؛
۳. آشنایی با مهارت‌های زبانی در سطح مبتدی:
- معرفی خود به دیگران
- گفتگو درباره روابط و نسبت‌های خانوادگی
- گفتگو درباره مسائل روزمره مثل خرید کردن، خوراک،
- پوشاک، مشاغل و مهارت‌های مشابه
- گفتگو در حد مطالب بیان شده در سخنرانی عمومی
- خواندن و درک مطلب متون عمومی در حوزه مطالعاتی
- انسانی و اسلامی
- Tenses زمانها
- Sentences انواع جمله
- Pronouns ضمائر
- Gerund اسم مصدر
- Clauses جمله واردها
- Adjectives صفت ها
- Adverbs قیدها

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ۱- مدیریت کلاس به صورت فعال با مشارکت طلاب در سمینارهای کلاسی
- ۲- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی برای تسهیل یادگیری
- ۳- پرسش از طلاب محترم و تشویق به امر مباحثه.

ث) راهبردهای ارزشیابی ():

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:
وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع:

1- Saslow, J. (2015). Top Notch Fundamentals: English for Today's World. United States: Pearson Longman.

2- Soars, J. & Soars, L. (2009) American Headway 1. UK: Oxford University Press.

3-Johannsen, K.L. & Mann, J. (2009) World English 1. National Geographic: Heinle Cengage Learning.

4-Coe, N., Harris, M., & Paterson, K. (2009). Oxford Practice Grammar Basic. London: Oxford University Press.

5-Lewis, M., Reinders, H. (2006). Study Skills for Speakers of English as a Second Language, Palgrave Macmillan.

6-Murray Bromberg, Julius Liebb, Arthur Traiger (2005) 504 Absolutely Essential Words

7-NEO, Spoken English & Grammar (2016)

عنوان درس به فارسی:		تربیت بدنی و ورزش	
عنوان درس به انگلیسی:		Physical Education and Sport	
دروس پیش نیاز:		عمومی ☒ نظری ☐	نوع درس و واحد
دروس هم نیاز:		تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☐ نظری - عملی ☒	
تعداد ساعت:	۴۸	رساله ؛ پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنا نمودن با مفاهیم تربیت بدنی و نقش و اثر آن در زندگی فردی و اجتماعی فردی و اجتماعی، فراگرفتن شیوه‌های حفظ و نگهداری سلامت و تناسب بدن، فراگرفتن اصول حرکات بدنی، آشنایی و کسب قابلیت‌های مربوط به حرکات مشترک ورزشی و ایجاد فرصت مناسب ورزشی

اهداف ویژه: آشنایی با اصول، فلسفه و اهداف علمی تربیت بدنی - بررسی روش های علمی تربیت بدنی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- اصول و فلسفه و اهداف تربیت بدنی از دیدگاه مکتب
- شناخت اوقات فراغت و نقش ورزش در این زمینه
- رفتار فردی و اجتماعی در محیط ورزش
- موضوع ایمنی و بهداشت در محیط ورزش
- اصول حفظ و نگهداری سلامت و تناسب بدن و کنترل آن
- وضعیت بدنی مطلوب، ناهنجاری‌های وضعیتی بدن و حرکات اصلاحی آن.
- روش‌های صحیح انجام حرکات در فعالیت‌های روزمره
- زندگی از قبیل خوابیدن، نشستن، ایستادن، راه رفتن، بلند کردن اجسام
- اصول خودآزمایی جسمی و حرکتی
- ورزش و درمان بیماری
- کار عملی: توسعه عوامل آمادگی جسمانی مرتبط با تندرستی و مهارت شامل قدرت، استقامت عضلانی، نیرو توان، استقامت قلبی تنفسی، انعطاف پذیری، چابکی، سرعت، تعادل و هماهنگی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- اساتید محترم تلاش در ایجاد علاقمندی طلاب به استمرار ورزش اهتمام بورزند.
- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی در تفهیم مطالب.
- مدیریت زمان کلاس در پاسخگویی به سؤالات طلاب.

ث) راهبردهای ارزشیابی ():

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۲۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع :

۱. تربیت بدنی عمومی؛ نمازی زاده، مهدی؛ سلحشور، بهمن.
۲. آمادگی جسمانی؛ گائینی، عباسعلی؛ رجبی، حمید.
3. Advanced Fitness Assessment and Exerdse Prescription; Vivian Heyward.
4. Methods of Group Exercise Instruction Course; Carol Kennedy Armbruster, Mary Yoke,

ب) سرفصل دروس پایه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عنوان درس به فارسی:		صرف (۱)	
عنوان درس به انگلیسی:		Morphology(1)	
دروس پیش نیاز:		☐ پایه ☐ نظری	
دروس هم نیاز:		☐ تخصصی ☐ عملی	
تعداد واحد:	۳	☐ اختیاری ☒ نظری-عملی	
تعداد ساعت:	۶۴	رساله ؛ پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی:

آشنایی، یا ساختار کلمه و قواعد کلی فعل و توانایی بر کاربرد آن

اهداف ویژه:

آشنایی با ابواب ثلاثی مجرد، آشنایی با فعل غیر سالم، آشنایی با ابواب ثلاثی مزید

(پ) مباحث یا سرفصل ہا:

۱. تعریف، فایده و موضوع علم صرف
 - تاریخچه اجمالی علم صرف و معرفی مهمترین منابع
 ۲. تعریف کلمه و اقسام آن
 - حروف اصلی و زائد
 - بناء کلمه
 - وزن کلمه
 - سالم و غیر سالم و اقسام آن
 ۳. ابواب ثلاثی مجرد (در این مرحله فقط فعل سالم آموزش داده می شود)
 - ماضی
 - مضارع (با بیان علائم إعراب رفع، نصب، جزم)
 - امر
 - حالات فعل ماضی و مضارع (نفی - استفهام - ماضی نقلی مضارع استقبالی - مضارع مؤکد به نون ثقیله و خفیفه و ...)
 - (ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:
 - ارایه‌ی جداول کاربردی و تمارین مناسب با استفاده از آیات و روایات ضروری است؛ ضمناً در پایان، جدول تجزیه فعل به صورت کامل ارائه گردد.
 - مباحث وزن در دو بخش ارائه شود؛ وزن کلمه سالم در ذیل بحث وزن کلمه آورده شود و مباحث وزن غیر سالم در ذیل عناوین مرتبط (مضاعف، مهموز، معتل) ارائه گردد و قبل از ابواب ثلاثی مزید، مباحث وزن جمع‌بندی گردد.
 - (ث) راهبردهای ارزشیابی (:
 ۴. لازم و متعدی
 - معلوم و مجهول
 - فعل غیر سالم
 - فعل مضاعف و قواعد ادغام مضاعف
 - فعل مهموز و قواعد تخفیف همزه
 - فعل معتل و قواعد اعلال
 - فعل مؤکد (نون تأکید ثقیله و خفیفه)
 ۵. ابواب ثلاثی مزید (با تأکید بر باب‌های مشهور و بیان معانی آنها)
 - ابواب رباعی
 - فعل صناعی
 - فعل متصرف و غیر متصرف
 ۶. آشنایی با روش استفاده از فرهنگ لغت
 - در ابواب ثلاثی مزید و رباعی مجرد به مباحث اعلال، مضاعف، مهموز و نون تأکید نیز توجه گردد.
 - حتی المقدور متن و تدریس این درس به زبان خواگیار باشد.
 - در طول دوره به تناسب به «ترجمه‌ی افعال» توجه شود و برای تقویت مهارت ترجمه و فهم متن و تدریس این درس به زبان خواگیار باشد.
 - در طول دوره به تناسب به مباحث لغت و نحوه استفاده از معاجم لغوی توجه شود.

۱۵ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۸۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع:

۳. مبادی العربیه ج ۲ بخش صرف؛ رشید

شرتونی

۴. صرف روان؛ امین شیرازی

۱. دانش صرف؛ سید حمید جزایری

۲. صرف مقدماتی از کتاب صرف ساده؛ سید

محمد رضا طباطبایی

عنوان درس به فارسی:		عنوان درس به انگلیسی:	
صرف (۲)		Morphology (2)	
نوع درس و واحد		صرف (۱)	
☐ نظری	☒ پایه	دروس پیش نیاز:	
☐ عملی	☐ تخصصی	دروس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی	☐ اختیاری	۳	تعداد واحد:
رساله ؛ پایان نامه ☐		۶۴	تعداد ساعت:
۲ نظری + ۱ عملی			

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی:

آشنایی با ساختار اسم و فهم قواعد اساسی آن و توانایی بر کاربرد آنها

اهداف ویژه:

آشنایی با مبحث اسماء، آشنایی با تقسیمات اسم، آشنایی با مشتقات

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱- مبحث اسماء: بناء و اوزان اسم	اسم ذات و معنا	صیغه مبالغه
۲- تغییرات لفظی اسم	مصدر و انواع آن	صیغه تفضیل
تخفیف اسم	مفرد، مثنی و جمع	اسم زمان و مکان
ابدال اسم	مذکر و مؤنث	اسم آلت
اعلال اسم	۴- مشتقات	۵- منسوب
۳- تقسیمات اسم	اسم فاعل	۶- مصغر
اسم منقوص، مقصور، ممدود،	اسم مفعول	
صحیح و شیخ صحیح	صفت مشبیه	

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ارزیابی جداول کاربردی و تمرین مناسب با استفاده از آیات و روایات ضروری است. ضمناً در پایان، جدول تجزیه اسم به صورت کامل ارائه گردد.
- در مشتقات به مباحث تغییرات کلمه اعلال، ادغام و مهموز نیز توجه گردد.
- حتی المقدور متن و تدریس این درس به زبان طلاب باشد.
- در طول دوره به تناسب به «ترجمه‌ی اسمها» توجه شود.
- در طول دوره به تناسب به مباحث لغت و نحوه‌ی استفاده از معاجم لغوی توجه شود.

ث) راهبردهای ارزشیابی ():

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۱۵ درصد
آزمون پایان نیم سال	۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع:

۱. دانش صرف؛ سید حمید جزایری
۲. مبادی العربیه ج ۴ (قسم الصرف)؛ رشید شرتونی
۳. صرف کاربردی؛ داود فائزی نسب

عنوان درس به فارسی:		نحو (۱)	
عنوان درس به انگلیسی:		Syntax (1)	
دروس پیش نیاز:	صرف (۲)	نوع درس و واحد	پایه ■ نظری □
دروس هم نیاز:		تخصصی □	عملی □
تعداد واحد:	۳	اختیاری □	نظری-عملی ■
تعداد ساعت:	۶۴	رساله ؛ پایان نامه □	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی اجمالی با ساختار کلام و مهم ترین مفاهیم کاربردی دانش نحو

اهداف ویژه: آشنایی با اعراب فعل، آشنایی با اعراب اسم

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. کلیات
 - تعریف علم نحو
 - تعریف و اقسام کلمه و علائم هر یک
 - اعراب و بناء
 ۲. مبحث حالات اعرابی فعل
 - مرفوع
 - منصوب
 - مجزوم
 ۳. مبحث حالات اعرابی اسم
 - مرفوعات:
 - فاعل
- نائب فاعل - مبتدا و خبر - نواسخ (افعال ناقصه، حروف مشبّه بالفعل، ما و لا شبیه به لیس) - منصوبات - مفعول به - مفعول مطلق - مفعول فیه - مفعول له - منادی - حال - تمیز
- مستثنی - مجرورات: - مجرور به حرف جر (اشاره اجمالی به متعلق) - مضاف الیه - توابع: - نعت - تأکید - بدل (بدل کل و بعض) - عطف نسق

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- استفاده از آیات و روایات ساده در متن و تمرین کتاب ضروری است.
- در این مرحله تأکید بر مباحث مهم و پر کاربرد نحوی و بدون ذکر فروعات می باشد.
- در مفاعیل، موارد نیابی ذکر نشود.
- حتی المقدور متن و تدریس این درس به زبان فراگیران باشد.

ث) راهبردهای ارزشیابی ():

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد
آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع:

۱. مفاهیم علم نحو ۱ و ۲؛ محمدرضا عساری
۲. درسنامه نحو؛ محمدرضا پایانی
۳. درسنامه نحو؛ امیر خداوردی
۴. نحو روان؛ امین شیرازی

عنوان درس به فارسی:		نحو ۲	
عنوان درس به انگلیسی:		Syntx2	
نوع درس و واحد		نحو ۱	
پایه ■ نظری □		تخصصی □	
تعداد واحد:		۳ نظری + ۱ عملی	
تعداد ساعت:		۴	
تعداد واحد:		۸۰	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت مباحث علم نحو (ارکان جمله) و توانایی کاربرد آنها

اهداف ویژه: آشنایی با اعراب و بنای فعل، آشنایی با اعراب و بنای فعل، آشنایی با جمله و ارکان و قیود آن

پ) مباحث یا سرفصلها:

۱. کلیات:

- تعریف، موضوع، فائده و ساختار علم نحو

- آشنایی اجمالی با تاریخچه و مهمترین مکاتب و منابع نحوی

۲. اعراب و بنای فعل

- عوامل و عائل: اعم از ظاهری (اصلی و نیابتی)، تقدیری و محلی

۳. اعراب و بنای اسم

- عوامل و عائل: اعم از ظاهری (اصلی و نیابتی)، تقدیری

- انواع مبنیات (اعراب محلی)

۴. انواع عامل

- فعل و شبه فعل (اسماء عامله) و حروف و...

۵. جمله، تعریف، اقسام، ارکان و قیود

- جمله فعلیه:

- فعل (احکام فعل و فاعل)

- فاعل اقسام فاعل: (ظاهر [صریح، مؤول] و ضمیر)

- نائب فاعل (احکام نائب فاعل)

- جمله اسمیه:

- مبتدا (تعریف و مهمترین احکام مبتدای اسمی و مبتدای وصفی)

- خبر (اقسام خبر و احکام آن)

۶. نواسخ: (معانی و احکام هر یک)

- افعال ناقصه

- افعال مقاربه

- افعال قلوب

- حروف شبیه به لیس

- حروف مشبّه بالفعل

- «ال» نفی جنس

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- بخشهایی از متون کتب نحوی مانند «الهدایه» توسط استاتید برای طالب انتخاب گردد و ۲۴ درصد نمره به فهم و

تحقیق پیرامون آن متن اختصاص داده شود.

- توجه به عبارتخوانی (عبارت متن کتاب یا عبارت جدید که در قالب تمرین آورده میشود) مورد نظر قرار گیرد.

- به زبان عربی تدوین گردد.

- استفاده از آیات و روایات متناسب با سطح آموزشی در متن و تمرین ضروری است.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالتهای کالسی در طول نیمسال ۸۱ درصد

آزمون پایان نیمسال ۱۱ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الهدایة فی النحو فی ثوبها الجدید؛ حسین شیرافکن

۲. النحو الجامع؛ سید حمید جزایری

۳. مبادی العربیة، (ج ۴ قسم النحو)؛ رشید شرتونی

۴. صمدیه، شیخ بهایی

عنوان درس به فارسی:		نحو ۳	
عنوان درس به انگلیسی:		Syntx3	
دروس پیش نیاز:		نحو ۲	
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:	۴	۳ نظری + ۱ عملی	
تعداد ساعت:	۸۰		
		نوع درس و واحد ☐ نظری ☒ پایه ☐ عملی ☐ تخصصی ☒ نظری-عملی ☐ اختیاری ☐ رساله ؛ پایان نامه	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت مباحث علم نحو (قیود) و توانایی کاربرد آنها

اهداف ویژه: آشنایی با منصوبات، آشنایی با مجرورات، آشنایی با توابع

پ) مباحث یا سر فصلها:

۱. منصوبات: (تعریف و مهمترین احکام هر یک) - (مفعول به) مباحثی مانند اشتغال - نداء - اختصاص - تحذیر و إغراء
(نیز مطرح شود)

– مفعول مطلق

— مفعول فیہ

— مفعول له

— مفعول معه

– منصوب به نزع خافض

– حال

— تمیز

— مستثنیٰ

۲. مجرورات:

- مجرور به حرف جر (معانی حروفِ جر - متعلق (- مضاف الیه) احکام اضافہ لفظی و اضافہ معنوی)

۳. مباحث تکمیلی:

— اسماء عاملة

- فعل تعجب

– افعال مدح و ذم

– غیر منصرف

- اسماء عدد

۴. توابع: (تعریف و مهمترین احکام ہر یک)

— نعت

- تأكيد

مدل -

- عطف سان

– عطف نسق

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- بخشهایی از متون کتب نحوی مانند «الهدایة» توسط استتاید برای طالب انتخاب گردد و ۲۴ درستند نمره به

فهم و تحقیق پیرامون آن متن اختصاص داده شود.

- توجه به عبارتخوانی (عبارت متن کتاب یا عبارت جدید که در قالب تمرین آورده میشود) مورد نظر قرار گیرد.

- استفاده از آیات و روایات متناسب با سطح آموزشی در متن و تمارین ضروری است.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالتهای کالسی در طول نیمسال ۸۱ درصد آزمون پایان نیمسال ۱۱ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الهدایه فی النحو فی ثوبها الجدید؛ حسین شیرافکن

۲. النحو الجامع؛ سید حمید جزایری

۳. مبادئ العربیة، (ج ۴ قسم النحو)؛ رشید شرتونی

عنوان درس به فارسی:		نحو ۴	
عنوان درس به انگلیسی:		Syntx4	
دروس پیش نیاز:		نحو ۳	
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:	۴	۳ نظری + ۱ عملی	
تعداد ساعت:	۸۰		
		پایه ■ نظری ☐ تخصصی ☐ عملی ☐ اختیاری ☐ نظری-عملی ■ رساله ؛ پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت مباحث جمل و مفردات مهم (معنا، عمل و نقش اسمهای مفرد).

اهداف ویژه: آشنایی با اعراب جمله، آشنایی با اعراب شبه جمله، آشنایی با مفردات مهم

(پ) مباحث یا سرفصلها:

۱. اعراب جمل:

- جمالت دارای اعراب محلی

- جمالت بدون اعراب محلی

۲. شہ جملہ

۳. مفردات مهم مانند:

– إِذْ؛ إِذَا؛ كَمْ؛ أَمَّا؛ لَوْ؛ لَوْلَا؛ مَنْ؛ إِنْ؛ أَنْ؛ أَلَمْ؛ مَا؛ كَيْفَ وَ

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- تعدادی از آیات و روایات که دارای مفردات مهم هستند در قالب تمرین کالسی به طالب ارائه گردد.

– از هر طلبه خواسته شود تا در مورد یکی از مفردات که در کالس تدریس نشده است تحقیقی را ارائه و ۴ نمره به

آن اختصاص یابد.

- همه طالب در حل تمارین و پاسخ به سؤالات در کلاس مشارکت داده شوند.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالتهای کلاسی در طول نیمسال ۸۱ درصد آزمون پایان نیمسال ۱۱ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الهدایه فی النحو فی ثوبها الجديد؛ حسین شیرافکن
۲. النحو الجامع؛ سید حمید جزایری
۳. مغنی الریتب فی تهذیب بتابی الول و
۴. الرابع من مغنی الاریب فی التهذیب بابی الاول و الرابع من مغنی الادیب؛ محمد ابراهیم کفیل
۵. التلقان (مفردات)؛ جلال الدین سیوطی
۶. معجم النحو؛ عبد الغنی الدقر
۷. اعراب الجمل؛ فخر الدین قباوہ

تاریخ اسلام ۲		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	history of Islam(2)	عنوان درس به انگلیسی:
پایه ■ نظری ■	تاریخ اسلام 1	دروس پیش نیاز:
تخصصی □ عملی □		دروس هم نیاز:
اختیاری □ نظری-عملی □	۲	تعداد واحد:
رساله ؛ پایان نامه □	۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت تاریخ اسلام پس از شهادت امیرالمؤمنین (ع) و آشنایی با زندگی امام حسن (ع) تا امام عصر (عج) و دوران غیبت صغری

اهداف ویژه: آشنایی با زندگانی و حوادث مربوط به امان شیعه از امام حسن علیه السلام تا حضرت مهدی علیه السلام

(پ) مباحث یا سرفصلها:

۱- بررسی حوادث زندگی امام حسن (ع)

- دوران امامت پدر

- حکومت کوتاهمدت

- صلح امام و مسائل پیرامون آن

- شهادت

۲- بررسی حوادث زندگانی امام حسین (ع)

- دوران امامت پدر

- همراهی با برادر در دوران امامت

- دوره امامت و تجلی صلح و جهاد

- عاشورا

- اسارت اهل بیت (ع)

۳- بررسی حوادث زندگانی امام سجاد (ع)

- دوران پیش از امامت

- عاشورا و اسارت اهل بیت (ع)

- فعالیت های علمی و فرهنگی

- مبارزات علمی و سیاسی

- مواضع امام در برابر قیامهای عصر خود

۴- بررسی حوادث زندگانی امام باقر (ع)

- مشترک گذاری نهضت علمی

- بررسی اوضاع سیاسی و اجتماعی عصر امام

- موضع امام (ع) نسبت به خلفای هم عصر

- احیای نگارش حدیث

- سفر به شام

۵- بررسی حوادث زندگانی امام صادق (ع)

- برخورد فرق و مذاهب

- دانشگاه بزرگ جعفری، فعالیتهای سیاسی امام

- جغرافیای شیعه و شبکه وکالت

- قیام عباسیان و عکسالعمل امام

- قیام زید و موضع امام

- احضار امام به شام

۶- بررسی حوادث زندگانی امام کاظم (ع)

- تداوم حرکت علمی صادقین (ع)

- اوضاع سخت علویان

- واقعه فخر و موضع امام

- علی بن یقطین و فعالیت‌های او
- موضع امام نسبت به خلفای هم عصر
- ۷- بررسی حوادث زندگانی امام رضا (ع)
 - تضادها و تفاوت‌های امین و مأمون
 - سفر امام به خراسان و ولایتعهدی
 - مواضع منفی امام نسبت به سیاست مأمون
 - مواضع امام نسبت به قیامهای عصر خود
 - مبارزه امام با مشکلات فرهنگی جامعه
- ۸- بررسی حوادث زندگانی امام جواد (ع)
 - بحران جانشینی در عصر امام جواد (ع)
 - مولود پر خیر و برکت، مناظرات امام (ع)
 - ازدواج امام با دختر مأمون و اهداف آن
- ۹- بررسی حوادث زندگانی امام هادی (ع)
 - گسترش قیامهای علویون و موضع امام
 - احضار امام به سامراء، دوران سخت متوکل
 - امام و فقهای درباری
 - مبارزه با غالت و فتنه خلق قرآن
- ۱۱- بررسی حوادث زندگانی امام عسکری (ع)
 - خفقان دوران حضرت
 - ابعاد فعالیت‌های حضرت
 - شبکه و کالت و گسترش آن

- آماده سازی جامعه برای دوران غیبت

- شهادت حضرت و عملکرد جعفر کذاب

۱۱- بررسی حوادث زندگانی امام مهدی (عج)

- تولد مخفیانه

- غیبت و علل سیاسی اجتماعی آن

- نواب خاص و وظایف و فعالیت‌های آنها

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱- رعایت اقتضای دوره آشنایی، از حیث عدم ورود به مباحث اختلف‌برانگیز

۲- پرسش از طالب محترم و تشویق به امر مباحثه

۳- مدیریت زمان کلاس در پاسخگویی به سؤالات طالب و ارتباط با آنان در خارج از کلاس برای ارائه پاسخ تفصیلی

۴- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشهادی):

فعالیت‌های کالسی در طول نیمسال ۸۱ درصد

آزمون پایان نیمسال ۱۱ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱- تاریخ اسلام (۲)؛ حسینیان مقدم، رمضان محمدی، دانش-نژاد

۲- انسان ۲۵۴ ساله، مقام معظم رهبری

۳- تاریخ الدولة المویة؛ خضری بک

۴- دولت امویان؛ محمدسهیل طقوش

۵- أخبار الدولة العباسية؛ ابن غازي

۶- محاضرات الدولة العباسية؛ محمد الخضرى

عنوان درس به فارسی:		اندیشه سیاسی معاصر	
عنوان درس به انگلیسی:		The thought of the leders Islamic revolution	
دروس پیش نیاز:		پایه ■ نظری ■	
دروس هم نیاز:		تخصصی □ عملی □	
تعداد واحد:		۲	اختیاری □ نظری-عملی □
تعداد ساعت:		۳۲	رساله ؛ پایان نامه □

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت اندیشه و راهبردهای حضرت امام خمینی (ره) و حضرت امام خامنه ای (مدّ ظله العالی)

اهداف ویژه: آشنایی با اندیشه سیاسی امام خمینی ره و حضرت آیت الله خامنه ای و بررسی راهبردها

پ) مباحث یا سرفصلها:

۱. مفاهیم و کلیات

- انقلاب

- عناصر

- اجتهاد

- حکومت اسلامی

- ولایت فقیه و...

۲. زندگی و زمانه حضرت امام خمینی (ره)

۳. زندگی حضرت امام خامنه‌ای (مدّ ظله العالی)

۴. اندیشه سیاسی حضرت امام خمینی (ره) و حضرت امام

خامنه‌ای (مدّ ظله العالی)

۵. اندیشه فرهنگی اجتماعی حضرت امام خمینی (ره) و

حضرت امام خامنه‌ای (مدّ ظله العالی)

۶. اندیشه اقتصادی حضرت امام خمینی (ره) و حضرت امام

خامنه‌ای (مدّ ظله العالی)

۷. راهبردها

- استقلال سیاسی
- فرهنگی و اقتصاد
- استکبارستیزی
- استبدادستیزی
- عدالت و پیشرفت
- اتحاد ملی و انسجام اسلامی
- حمایت از مستضعفان
- وحدت امت اسلامی
- مشارکت اجتماعی جوانان و بانوان و ...

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ۱- استفاده از مثال و تمرین جهت تعمیق در آموزش این درس الزامی است.
- ۲- استاد محترم برای تثبیت مباحث در ذهن طالب محترم، باید به صورت تمرینمحور، تکالیفی را در جلسه درس و خارج از آن، تدارک ببیند.
- ۳- پرسش از طلاب و الزام به مباحثه.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالتهای کلاسی در طول نیمسال ۸۱ درصد آزمون پایان نیمسال ۱۱ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- ۱- صحیفه نور؛ امام خمینی (ره)

۲- مجموعه دفاتر تبیان؛

۳- حکومت اسلامی؛ امام خمینی (ره)

۴- فلسفه سیاسی آیه الله خامنه ای؛ محسن مهاجرنیا

۵- نگاهی به اندیشه سیاسی حضرت امام؛ محمد مهدی ماندگار

۶- ولات، رهبری، روحانیت؛ شهید بهشتی

عنوان درس به فارسی:		احکام کاربردی	
عنوان درس به انگلیسی:		applied religious commandments	
دروس پیش نیاز:		پایه ☒ نظری ☐	
دروس هم نیاز:		تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:		۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☒
تعداد ساعت:		۴۸	رساله؛ پایان نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی کاربردی با احکام مبتلی به در مباحث: روش اجراء: کلیه عناوین به صورت کاربردی و عملی و بالمشاهده اجراء می گردد.

اهداف ویژه: بررسی عملی مسائل وضو، تیمم، غسل، نماز آیات، احکام میت، نکاح و طلاق.

ب) مباحث یا سرفصل ها:

- وضوء، وضوء جبیره
- تیمم، تیمم جبیره
- غسل، غسل جبیره
- نماز آیات؛ نماز جمعه، نماز میت
- احکام و آداب محتضر
- تجهیز اموات، (غسل، کفن، تشییع، دفن، آماده سازی قبر)
- امر به معروف و نهی از منکر
- نکاح و کیفیت اجرای صیغه عقد
- طلاق و کیفیت اجرای صیغه طلاق
- ذبح حیوان حلال گوشت و کیفیت آن
- تهیه، تنظیم و نگارش وصیت نامه

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ۱- جهت تسهیل در تفهیم مطالب، مباحث به صورت عملی و نمایشی ارائه شود.
- ۲- تمامی طلاب از طریق پرشس و پاسخ در کلاس درس مشارکت داده شوند.
- ۳- الزام طلاب به مباحثه.

ث) راهبردهای ارزشیابی:

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع :

- ۱- متن تدوینی المصطفی (ص)
- ۲- آموزش فقه (۷۲ درس احکام)؛ محمدحسین فلاح زاده
- ۳- رساله مصوّر؛ ابوالفضل بنائی کاشی
- ۴- درسنامه فقه؛ محمدحسین فلاح زاده
- ۵- احکام اموات؛ امیربهاء الدین علائی نژاد

عنوان درس به فارسی:		تفسیر ترتیبی (۱)	
عنوان درس به انگلیسی:		Running commentary of the quran(1)	
دروس پیش نیاز:		پایه ■	نظری ■
دروس هم نیاز:		تخصصی □	عملی □
تعداد واحد:		۲	نظری-عملی □
تعداد ساعت:		۳۲	رساله ؛ پایان نامه □

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با تفسیر سوره های منتخب قرآن کریم

اهداف ویژه: آشنایی با جلوه های نماز ، اخلاق عملی ، فرهنگ عبادی و سیاسی در اسلام

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- کلیات: مفهوم شناسی تفسیر و اشاره ای به اسلوب های تفسیر و اهم تفاسیر ترتیبی
- تفسیر سوره حمد
- تفسیر سوره حجرات (با تأکید بر مضامین اخلاقی و نفی نژادپرستی)
- تفسیر سوره جمعه (با تأکید بر فواید سیاسی، اجتماعی نماز جمعه)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- طلاب نسبت به حفظ سوره مبارکه جمعه و حجرات ترغیب گردند.
- در تفسیر هر آیه به شأن نزول، ترجمه آیه، توضیح اجمالی لغات کلیدی، نکات تفسیری و درس های آموزنده آیات برای زندگی امروز توجه گردد.
- تفسیر رویکرد لغوی و ادبی نگیرد و اختلاف اقوال مفسران پررنگ نشود.
- به مباحث لغوی و ادبی و اختلاف اقوال مفسران در حد ضرورت پرداخته شود.
- به نکات تجویدی مهم در آیات نیز توجه شود.

ث) راهبردهای ارزشیابی (ا):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع :

۱. تذکار وحی؛ صفوی و نجارزادگان
۲. تفسیر مقدماتی؛ محمدعلی رضایی اصفهانی
۳. تفسیر نمونه؛ آیه الله مکارم شیرازی
۴. تفسیر نور؛ محسن قرائتی

عنوان درس به فارسی:		تفسیر ترتیبی (۲)	
عنوان درس به انگلیسی:		Running commentary of the quran(2)	
دروس پیش نیاز:		تفسیر ترتیبی ۱	
دروس هم نیاز:		☐ تخصصی ☐ نظری	
تعداد واحد:		۲	☐ اختیاری ☐ نظری-عملی
تعداد ساعت:		۳۲	☐ رساله ؛ پایان نامه

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با تفسیر سوره‌های منتخب قرآن کریم

اهداف ویژه: فضیلت و آداب قرائت، تحلیل جنبه های گوناگون معاد

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- آشنایی با اهمیت، فضیلت و آداب قرائت قرآن.
- آشنایی با تفسیر سوره‌های قدر تا آخر قرآن

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- در تدریس، به شأن نزول آیات و نکات مهم تفسیری توجه شود و مباحث دیگر جهت مطالعه به طلاب واگذار شود.
- در هر جلسه سعی شود تفسیر اجمالی یک سوره قرآن مطرح شود. (سوره بینه و عادیات مختصر بیان شود).
- تفسیر رویکرد لغوی و ادبی نگیرد و اختلاف اقوال مفسران پررنگ نشود.
- به مباحث لغوی و ادبی و اختلاف اقوال مفسران در حد ضرورت پرداخته شود.
- به نکات تجویدی مهم در آیات نیز توجه شود.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (۱):

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال
آزمون پایان نیم‌سال

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکٹور، یاوریوٹینٹ

(چ) فهرست منابع :

۱. تذکار وحی مجلد سوم؛ صفوی و نجارزادگان
۲. تفسیر نمونه؛ آیة الله مکارم شیرازی جلد ۲۷ (الأمثل برای عرب زبان‌ها)
۳. تفسیر نور؛ محسن قرائتی
۴. تفسیر المیزان؛ علامه طباطبایی
۵. تفسیر قرآن مهر؛ محمدعلی رضایی اصفهانی
۶. تفسیر فی ظلال القرآن؛ سید قطب

عنوان درس به فارسی:		آشنایی با علوم قرآن	
عنوان درس به انگلیسی:		Recognition of Quranic sciences	
دروس پیش نیاز:		پایه ■ نظری ■	
دروس هم نیاز:		تخصصی □ عملی □	
تعداد واحد:		اختیاری □ نظری-عملی □	
تعداد ساعت:		رساله ؛ پایان نامه □	
		۲	۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی کلی با مباحث علوم قرآن و اصطلاحات آن

اهداف ویژه: آشنایی با اعجاز قرآن، اسباب و اقسام نزول، آیات محکم و متشابه.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- تعریف علوم قرآن و تفاوت آن با معارف قرآن
- اهمیت، فواید، جایگاه و کتابشناسی علوم قرآن.
- اسامی و اوصاف قرآن و تقسیمات داخلی (آیه، سوره، حزب، جزء)
- وحی (مفهوم‌شناسی وحی و کاربردهای قرآنی و اقسام آن)
- نزول قرآن و اقسام آن
- اسباب النزول (مفهوم‌شناسی و اشاره‌ای به مصادیق)
- مکی و مدنی (اشاره‌ای به معیارها)
- کتابت و جمع قرآن (کلیات بحث)
- قرائت قرآن (مفهوم‌شناسی قرائت و معرفی قرائت رایج)
- اعجاز قرآن (مفهوم‌شناسی و اشاره‌ای به ابعاد آن)
- تحریف ناپذیری قرآن (اشاره‌ای به دلایل)
- نسخ آیات (اشاره به مفهوم و یک مصداق)
- محکم و متشابه (اشاره به مفهوم و یک مصداق)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- استاد محترم با توجه به مخاطبان درس که طلاب عموم رشته‌ها و در نیمسال‌های اولیه هستند، از پرداختن به اقوال و جزئیات پرهیز کنند.
- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی در تفهیم مطالب.
- مدیریت زمان کلاس در پاسخگویی به سؤالات طلاب.

ث) راهبردهای ارزشیابی:

- فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۵ درصد
- آزمون پایان نیم‌سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع:

۱. آشنایی با علوم قرآن؛ آیه الله محمدهادی معرفت
۲. علوم قرآن؛ آیه الله محمدهادی معرفت
۳. علوم قرآن؛ سید محمد باقر حکیم
۴. علوم قرآن؛ حسین جوان آراسته
۵. علوم قرآن؛ تقریرات درس آیه الله محمدهادی معرفت، اسکندرلو

عنوان درس به فارسی:		قرائت تکمیلی	
عنوان درس به انگلیسی:		Complementary reading	
دروس پیش نیاز:		نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:		پایه ☒ نظری ☐	
تعداد واحد:		تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد ساعت:		اختیاری ☐ نظری-عملی ☒	
		رساله ؛ پایان نامه ☐	
		انظری + اعملی	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه ■ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با قرائت قرآن، تجوید قرآن و آسیب شناسی و رفع اشکالات عملی تلاوت

اهداف ویژه: آشنایی با قرائت های صحیح و تمرین قطعه خوانی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. قواعد روان خوانی و رفع اشکالات
۲. جایگاه و منزلت قاریان قرآن؛
۳. فضیلت قرائت قرآن در زمان ها و مکان های مختلف؛
۴. قرائت فصیح و آهنگین قرآن
۵. اداء صحیح حروف و تبیین مخارج و صفات اصلی (ممیزه)
۶. صفات فرعی حروف و احکام آنها
۷. وقف و ابتدا و بررسی مصادیق
۸. تمرین قطعه خوانی و تقویت توان ارائه قرائت تقلیدی از قطعات قاریان مشهور جهان اسلام

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- در برخی جلسات نسبت به اهمیت قرائت و جایگاه قاریان قرآن مطالبی بیان گردد.
- آزمون نهایی به صورت شفاهی برگزار شود.
- به صحیح خوانی قرائت نماز توجه ویژه شده و ۵ نمره امتحان به آن اختصاص یابد.
- تبیین مطالب به صورت توصیفی بر روی تابلو
- تبیین مطالب همراه با تصویر کتاب اطلس تجوید
- پخش قرائت یکی از قراء (ترجیحاً عبدالباسط عبدالصمد و خلیل الحصری) یا یکی از مرتلین (ترجیحاً منشاوی یا پرهیزگار)
- تمرین عملی قرائت قرآن در کلاس
- بیان نقاط ضعف و قوت شاگردان و تبیین نکات تکمیلی.

ث) راهبردهای ارزشیابی :

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع :

۱. کتاب آموزش قرائت؛ محمدرضا شهیدی پور، علی قاسمی
۲. علم تجوید؛ ابوالفضل علامی

۳. آیین تلاوت؛ محمدرضا حاج اسلامی

۴. دوره قرائت تحقیق عبدالباسط عبدالصمد و ترتیل محمود خلیل الحصری یا محمد صدیق منشاوی یا شهریار پرهیزگار

عنوان درس به فارسی:		آشنایی با علوم بلاغی	
عنوان درس به انگلیسی:		Introduction to Rhetorical Science	
دروس پیش نیاز:		متن خوانی	
دروس هم نیاز:		تخصصی ☐ پایه ☒ نظری ☐	
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۴۸	
		اختیاری ☐ عملی ☒ رساله ؛ پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با مهمترین مباحث علوم بلاغی (معانی، بیان، بدیع) و آگاهی از نقش این علوم در درک دقیق تر متون

اهداف ویژه: آشنایی با علم معانی، آشنایی با علم بیان

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مباحث مقدماتی
 - آشنایی با دانش بلاغت
 - اهمیت و فایده
 - آشنایی با فصاحت و بلاغت (تعریف لغوی، اصطلاحی، وجه
 - انحصار علوم بلاغی در معانی، بیان و بدیع)
۲. علم معانی
 - مباحث مقدماتی (تعریف، موضوع، هدف، واضع، ساختار علوم
 - معانی)
 - خبر و انشاء (تعریف، تقسیم انشاء به طلبی و غیر طلبی، اقسام
 - انشاء طلبی، اغراض اولی و ثانوی کاربرد آنها)
 - اطلاق و تقييد (تقييد به توابع، ضمير فصل، ادات شرط)
 - احوال مسند و مسندالیه (احوال مشترک و مختص)
 - قصر (تعریف، شیوه های قصر، تقسیمات قصر، اغراض)
 - وصل و فصل: (تعریف، اهمیت، مواضع وصل و فصل)
۳. علم بیان
 - مباحث مقدماتی (تعریف، موضوع، هدف، واضع و ساختار
 - علم بیان)
 - تشبیه (تعریف، ارکان، تقسیمات، مراتب و اغراض تشبیه)
 - مجاز (عقلی، مرسل، استعاره)
 - کنایه (تعریف، ارکان، تفاوت آن با مجاز، تقسیمات و اغراض
 - کنایه)
۴. علم بدیع
 - مباحث مقدماتی (تعریف، موضوع، هدف، واضع و ساختار
 - علم بدیع)
 - مهمترین محسنات معنوی (توریه، طباق، ایهام و استخدام)
 - مهمترین محسنات لفظی (جناس، سجع، اقتباس)

ث) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ۱- به ارتباط و پیوند مباحث بلاغی با صرف و نحو توجه شود.
- ۲- بر ارائه تمرین مناسب با تأکید بر استفاده از آیات و روایات به ویژه نهج البلاغه و صحیفه سجاده تأکید می شود.
- ۳- به مباحث مهم و کاربردی توجه بیشتری شود.
- ۴- به شیوه های طرح مباحث علوم بلاغی در منابع توجه شود.
- ۵- از پرداختن به مباحث کم کاربرد اجتناب شود.

ث) راهبردهای ارزشیابی:

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد
- ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:
- وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع :

۱. منهاج البلاغه؛ سید حمید جزایری
۲. لمحات من البلاغه؛ محمد امین المؤمنی
۳. درر البلاغه؛ منصور قابشی
۴. دروس فی البلاغه؛ معین دقیق
۵. تهذیب البلاغه؛ عبدالهادی الفضلی
۶. مجازات النبویه؛ سید رضی

عنوان درس به فارسی:		کلیات دانش فقه	
عنوان درس به انگلیسی:		General knowledge of jurisprudence	
دروس پیش نیاز:		پایه ■ نظری ■	
دروس هم نیاز:		تخصصی □ عملی □	
تعداد واحد:		۲	نظری-عملی □
تعداد ساعت:		۳۲	رساله ؛ پایان نامه □

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی اجمالی با مباحث مقدماتی، تاریخچه، مدارس و ابواب فقهی

اهداف ویژه: آشنایی اجمالی با فقه و سیر تاریخی و تحولات آن و آشنایی اجمالی با ابواب فقه

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مباحث مقدماتی
 - تعریف
 - موضوع
 - اهمیت و رتبه
 - جایگاه فقه در تربیت اسلامی
 - حکم و اقسام آن (تکلیفی و وضعی).
 - اقسام واجب: تعبدی و توصلی، عینی و کفایی، تعیینی و تخییری،
 - نفسی و مقدّمی
۲. تاریخچه فقه و اجتهاد شیعی:
 - عصر تشریع، تفسیر و تبیین محدثان، آغاز اجتهاد، کمال اجتهاد و تقلید، رکود اجتهاد و تقلید، نهضت مجدد مجتهدان، پیدایش اخباری گری، شکست اخباری گری، عصر جدید استنباط
 - ۳. تاریخچه فقهاء شیعه و مدارس و مراکز فقهی
 - ۴. آشنایی اجمالی با ابواب فقه:
 - عبادات: طهارت، صلاّه، خمس و
 - عقود: تجارت، اجاره، رهن و
 - ایقاعات: طلاق، عتق، ظهار و
 - احکام: صید و ذباحه، ارث، حدود و

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ۱- مباحث مهم و پر کاربرد بیشتر مورد توجه واقع شود.
- ۲- تمامی طلاب از طریق پرسش و پاسخ در کلاس درس مشارکت داده شوند.
- ۳- به طور اجمال به همه مباحث پوشش داده شود و به جزئیات مباحث پرداخته نشود.

ث) راهبردهای ارزشیابی :

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۱۵ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع :

- ۱- کلیات علوم اسلامی (بخش فقه)؛ استاد شهید مطهری
- ۲- فقه و فقه های امامیه؛ محمد حسن ربانی
- ۳- ادوار فقه؛ محمود شهابی
- ۴- آشنایی با مهم ترین مکاتب و دوره های فقه شیعه؛ محمد مهدی کریمی نیا
- ۵- ادوار فقه؛ ابوالقاسم گرگی
- ۶- مبادی فقه و اصول؛ فیض

عنوان درس به فارسی:		آشنایی با دانش اصول	
عنوان درس به انگلیسی:		Recognition of principles of Jurisprudence	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:		پایه ■ نظری ■	
دروس هم نیاز:		تخصصی □ عملی □	
تعداد واحد:		۲	اختیاری □ نظری-عملی □
تعداد ساعت:		۳۲	رساله ؛ پایان نامه □

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی اجمالی با تاریخچه و مباحث علم اصول

اهداف ویژه: آشنایی با جایگاه علم اصول، مباحث الفاظ، ملازمات عقلی، حجت و اصول عملیه

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مباحث مقدماتی
 - تعریف
 - موضوع
 - اهمیت و فایده
 - جایگاه علم اصول نسبت به سایر علوم
 - تاریخچه علم اصول: دوره تأسیس تا عصر حاضر
 - تقسیمات مباحث علم اصول
۲. مباحث الفاظ:
 - رابطه لفظ و معنی، وضع و اقسام آن
 - اوامر: ماده و صیغه.
 - نواهی: ماده و صیغه.
 - مفاهیم: معنای مفهوم، اقسام مفهوم: موافق و مخالف (شرط و وصف).
 - عام و خاص: تعریف، اقسام، الفاظ عموم.
 - مطلق و مقید: تعریف، کیفیت دلالت مطلق بر شمول.
۳. ملازمات عقلی:
 - تعریف، اقسام: مستقلات عقلیه: تعریف با ارائه مثال، غیرمستقلات: مقدمه واجب و دلالت نهی بر فساد در عبادات.
 - ۴. حجت:
 - معنای حجت
 - کتاب: جواز تخصیص و تقیید قرآن، حجت ظواهر قرآن
 - سنت: تعریف و اقسام، حجت خبر متواتر، حجت خبر واحد: آیه نبأ و روایات.
 - ۵. اصول عملیه
 - اجماع: تعریف و اقسام: محصل و منقول
 - عقل: ملاک حجت عقل
 - مباحث مقدماتی: موضوع اصول عملیه، مجرای اصول، تفاوت بحث اصل عملی با مباحث حجت
 - اصل برائت: تعریف؛ مجری و مهمترین دلیل
 - اصل احتیاط: تعریف؛ مجری و مهمترین دلیل
 - اصل تخیر: تعریف؛ مجری و مهمترین دلیل
 - استصحاب: تعریف؛ مجری و مهمترین دلیل

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ۱- به مباحث مهم و کاربردی توجه بیشتری شود و از پرداختن به مباحث کم کاربرد اجتناب شود.
- ۲- از تفصیل و پرداختن زیاد به جزئیات مباحث پرهیز شود.
- ۳- از فن پرسش و پاسخ به طور مناسب در کلاس درس استفاده شود.

ث) راهبردهای ارزشیابی:

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع :

- ۱- حلقه اولی؛ شهید صدر
- ۲- آشنایی با علوم اسلامی؛ استاد شهید مطهری
- ۳- دوره اصول؛ مصطفی محقق داماد
- ۴- مبادی فقه و اصول؛ فیض
- ۵- درآمدی بر تاریخ علم اصول؛ مهدی علی‌پور

ب) سرفصل دروس تخصصی

جَامِعَةُ الْإِسْلَامِيَّةِ الْعِلْمِيَّةِ

عنوان درس به فارسی:		منطق تکمیلی و فن مناظره	
عنوان درس به انگلیسی:		Supplementary Logic	نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:	منطق دوره عمومی	☐ پایه	☒ نظری
دروس هم‌نیاز:	-	☒ تخصصی	☐ عملی
تعداد واحد:	۲	توضیحات	☐ نظری-عملی
تعداد ساعت:	۳۲		☐ رساله / پایان‌نامه

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر: مناظره در کلاس
 هدف کلی: شناخت منطق و فن مناظره

اهداف ویژه: شناخت مهم‌ترین قواعد صنایع برهان و جدل و مغالطه و کسب مهارت در کاربرد آنها

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. کلیات
 - مفهوم شناسی
 - فواید، اهداف و ضرورت
 - منبع شناسی توصیفی
۲. مباحث مقدماتی
 - استدلال مباشر و استدلال غیرمباشر
 - استدلال قیاسی و استقرایی و تمثیلی
 - قیاس اقترانی و استثنایی
 - اقسام پنج‌گانه قیاس بر حسب مواد
۳. برهان
 - تعریف برهان، مواد برهان، شرایط مقدمات برهان
 - انواع برهان: اِتی و لَمّی و اقسام آن دو
 - جایگاه علل اربعه در حدّ وسط برهان
۴. مغالطه
 - تعریف، ضرورت و مواد مغالطه.
 - انواع مغالطه: گزاره‌ای و غیرگزاره‌ای
 - مغالطه در استدلال مباشر و غیرمباشر
۵. کلیات فن مناظره (جدل)
 - تعریف، ضرورت و مبادی جدل
 - جایگاه جدل در تبلیغ، تفاوت با تبلیغ و حوار و مناظره
 - آشنایی با اصطلاحات مناظره (مجیب، سائل، وضع، موضع، ...)
 - آداب، شرایط و مراحل مناظره
۶. اصول و قواعد مناظره

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- مشارکت دانش پژوه در حل تمرین و اجرای عملیات استدلالی فی مابین.
- استفاده از متون دینی (قرآن، حدیث) و آثار بزرگان جهت تمرین مفید و کاربردی.
- بهره‌گیری از مناظره های علمی و اجتماعی و دینی در قالب فیلم و تجزیه و تحلیل آن توسط طلاب دانش پژوه.
- رعایت رویکرد تقریب بین المذاهب.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال به علاوه ارائه یک مناظره در کلاس ۱۰ نمره	۵۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۱۰ نمره
	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی

منطق پیشرفته؛ استاد عسگری سلیمانی (برهان و مغالطه)

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- المنطق؛ علامه مظفر.
- مغالطه؛ علی اصغر خندان (در مغالطه)
- معیار اندیشه؛ عسگری سلیمانی (در مغالطه)
- فن مناظره؛ استاد رضوانی
- جوهر النضید؛ علامه حلی.
- تفکر انتقادی؛ حسن معلمی.
- مناظره و گفتگو در اسلام؛ استاد ری شهری
- منطق اشارات و تنبیهات؛ شیخ الرئیس بوعلی سینا.

عنوان درس به فارسی:		عقائد اسلامی ۱	
عنوان درس به انگلیسی:		Islamic theology (1)	
دروس پیش نیاز:		اندیشه اسلامی ۲	
دروس هم نیاز:		پایه ☐ نظری ☒	
تعداد واحد:		تخصصی ☒ عملی ☐	
تعداد ساعت:		اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
		رساله / پایان نامه ☐	
		۲	۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با مهم‌ترین مباحث مربوط به نبوت و امامت

اهداف ویژه: آشنایی با ویژگی و راه‌های شناخت پیامبران و اوصیای آنها صلوات الله علیهم اجمعین

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. نبوت
 - تعریف نبوت عامه
 - ضرورت بعثت نبی (دلیل لطف، دلیل نیاز به قانون، دلیل نیاز به الگو)
 - راه شناخت نبی (معجزه، اخبار نبی سابق، جمع قرائن)
 - ویژگی‌های پیامبران
 - تلقی وحی
 - عصمت (ضرورت عصمت، گستره عصمت، دفع شبهات وارد بر عصمت)
 - علم لدنی
 - نبوت خاصه (معرفی اجمالی پیامبر گرامی اسلام، دلایل نبوت پیامبر اسلام، قرآن معجزه جاودان، وجوه اعجاز قرآن، مصونیت قرآن از تحریف، جهانی‌بودن اسلام، خاتمیت و دلایل آن، راز ختم نبوت)
۲. امامت
 - مباحث مقدماتی (جایگاه مبحث امامت، امامت عامه و خاصه)
 - امامت عامه
 - ضرورت امامت در اندیشه شیعی
- ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:
 - ۱- رعایت اقتضای دوره آشنایی، از حیث عدم ورود به مباحث اختلاف‌برانگیز؛
 - ۲- پرسش از طلاب محترم و تشویق به امر مباحثه؛
 - ۳- مدیریت زمان کلاس در پاسخگویی به سؤالات طلاب و ارتباط با آنان در خارج از کلاس برای ارائه پاسخ تفصیلی؛
- ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):
 - فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد
 - آزمون پایان نیم‌سال ۷۰ درصد
- ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:
 - تخته وایت برد، ویدئو پروژکتور، پاورپوینت
- چ) فهرست منابع پیشنهادی:
 - آموزش کلام اسلامی؛ سعیدی مهر (مباحث مرتبط)
 - معارف و عقائد حوزه (ج ۴ و ۵)؛ دفتر تدوین متون درسی
 - حوزه‌های علمیه؛
 - الهیات شرح تجرید؛ ملا علی قوشچی؛
 - راه و راهنماشناسی؛ آیه‌الله مصباح یزدی؛
 - الهیات؛ آیه‌الله سبحانی؛
 - شیعه‌شناسی؛ علامه طباطبایی؛
 - بدایه المعارف، خرازی؛
 - امامت و رهبری؛ استاد شهید مطهری؛

عنوان درس به فارسی:		عقائد اسلامی ۲	
عنوان درس به انگلیسی:		Islamic theology (2)	
دروس پیش نیاز:		عقائد اسلامی ۱	
دروس هم نیاز:		نوع درس و واحد	
تعداد واحد:		۲	پایه ☐ عملی ☐
تعداد ساعت:		۳۲	تخصصی ☒ نظری ☒ اختیاری ☐ نظری-عملی ☐ رساله / پایان نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با مهم ترین مباحث مربوط به معاد

اهداف ویژه: آشنایی با حقیقت انسان، برزخ و معاد و بررسی ادله عقلی و نقلی آنها

پ) مباحث با سرفصل ها:

۱. مباحث مقدماتی معادشناسی
 - تعریف معاد (معاد جهان، معاد انسان {جسمانی، روحانی})
 - آثار اعتقاد به معاد
 - معاد در ادیان
 - تجرّد نفس و نقش آن در مبحث معادشناسی
 - ادله عقلی و نقلی تجرّد نفس
 - ادله عقلی و نقلی ضرورت معاد
۲. حقیقت معاد در اندیشه اسلامی
 - دیدگاه ها در کیفیت معاد و دیدگاه مختار
 - ادله معاد جسمانی
 - تعریف تناسخ و ادله ابطال آن
۳. موافق پس از مرگ
 - برزخ
 - قبر
 - نفخ صور
 - حشر
 - صراط
 - میزان
 - قیامت
 - بهشت و جهنم (مراتب و ویژگی ها)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ۱- علاقه مندی به سعادت اخروی و جاودانگی
- ۲- رعایت اقتضای دوره آشنایی، از حیث عدم ورود به مباحث اختلاف برانگیز
- ۳- پرسش از طلاب محترم و تشویق به امر مباحثه
- ۴- مدیریت زمان کلاس در پاسخگویی به سؤالات طلاب و ارتباط با آنان در خارج از کلاس برای ارائه پاسخ تفصیلی
- ۵- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی
- ۶- به فرقه های نوظهور و علل شکل گیری آنها در طی حداقل دو جلسه پرداخته شود.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۳	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۱۷	۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- ۱- معارف و عقائد ج ۶؛ دفتر تدوین متون درسی حوزه های علمیه
- ۲- آموزش کلام اسلامی؛ سعیدی مهر (مباحث مرتبط)
- ۳- آموزش عقائد؛ آیه الله مصباح یزدی
- ۴- الهیات؛ آیه الله سبحانی
- ۵- مفاهیم القرآن؛ آیه الله سبحانی
- ۶- پیام قرآن؛ آیه الله المکارم شیرازی
- ۷- حیات جاودانه؛ علامه طباطبائی
- ۸- بدایة المعارف؛ خرازی
- ۹- معاد در قرآن، اسعدی، پژوهشگاه فرهنگ و علوم
- ۱۰- معادشناسی؛ سید محمدحسین تهرانی
- ۱۱- تفاسیر موضوعی مرتبط.

عنوان درس به فارسی:		آشنایی با فرق و مذاهب	
عنوان درس به انگلیسی:		Introduction to different religions and sects	
دروس پیش نیاز:	عقائد اسلامی ۲	پایه ☐ عملی ☐	نوع درس و واحد
دروس هم نیاز:		تخصصی ☒ نظری ☒	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با مهم‌ترین مذاهب اسلامی

اهداف ویژه: آشنایی با مذاهب کلامی، فقهی و عرفانی، بررسی فرقه‌های انحرافی و نوظهور

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. کلیات:
 - مفهوم‌شناسی دانش فرق و مذاهب
 - اسلامی و تفاوت آن با دانش‌های مرتبط
 - فواید، اهداف و ضرورت
 - منبع‌شناسی توصیفی
 - آشنایی با اهمیت انسجام و اتحاد میان مسلمانان
 - آشنایی با برخی مشترکات بین مذاهب اسلامی
۲. مذاهب کلامی
 - خوارج، مرجئه
 - معتزله
 - اهل حدیث
 - اشاعره و ماتریدیه
 - زیدیه و اسماعیلیه
 - امامیه اثنا عشریه (با تبیین اصالت و تقدم بر مذاهب اسلامی)
 - سلفیه و وهابیت
۳. مذاهب فقهی
 - مذهب حنفی
 - مذهب مالکی
 - مذهب شافعی
۴. مذاهب عرفانی
 - مهم‌ترین فرقه‌های صوفی جهان اسلام (۱): قادریه و نقشبندیه
 - مهم‌ترین فرقه‌های صوفی جهان اسلام (۲): چشتیه، بکتاشیه، شاذلیه و
۵. فرق انحرافی
 - غالیان، بابیه، بهائیه، قادیانیه و
۶. فرقه‌های نو ظهور

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- تقویت روحیه تقریبی در طلاب
- رعایت اقتضای دوره آشنایی، از حیث عدم ورود به مباحث اختلاف‌برانگیز
- پرسش از طلاب محترم و تشویق به امر مباحثه
- مدیریت زمان کلاس در پاسخگویی به سؤالات
- طلاب و ارتباط با آنان در خارج از کلاس برای ارائه پاسخ تفصیلی
- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک‌آموزشی
- تقویت باور طلاب محترم در مباحث توحیدی.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۱۷	۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پروژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- آشنایی با فرق و مذاهب اسلامی، رضا برنجکار
- آشنایی با فرق تشیع؛ مرکز مدیریت حوزه علمیه قم
- آشنایی با فرق تسنن؛ مرکز مدیریت حوزه علمیه قم
- ملل و نحل؛ آیه الله سبحانی
- تاریخ فرق اسلامی، حسین صابری
- درسنامه تاریخ و عقاید زیدیه؛ مهدی فرمانیان و سید علی موسوی‌نژاد
- درسنامه تاریخ و عقاید اسماعیلیه؛ مهدی فرمانیان
- فرق و مذاهب کلامی؛ استاد ربانی

عنوان درس به فارسی:		منطق مقدماتی	
عنوان درس به انگلیسی:		Introductory logic	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:		پایه ☐	عملی ☐
دروس هم نیاز:		تخصصی ☒	نظری ☒
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☐	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی:

آشنایی با تاریخچه و مهم‌ترین مباحث علم منطق

اهداف ویژه:

آشنایی با کلیات مباحث منطقی و مباحث مربوط به تعریف و استدلال در حد ابتدایی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مباحث مقدماتی
 - تعریف علم منطق و ارائه تصویر کلی از مباحث (الفاظ، کلیات، معرّف، قضایا، حجت، صناعات)
 - نیاز به علم منطق (تبیین اهداف و فوائد)
 - تاریخچه (دوره یونان، دوره اسلامی)
 ۲. منطق تصورات
 - علم و اقسام آن (تصور و تصدیق، بدیهی و نظری)
 - مباحث الفاظ (دلالت، تقسیمات لفظ)
 - کلی و جزئی (اقسام آن‌ها، نسب اربع، کلیات خمس)
 ۳. منطق تصدیقات
 - تعریف قضیه و اقسام آن (حملیه، شرطیه) تقسیم قضیه به اعتبار موضوع
 - استدلال
 - انواع استدلال
 - قیاس و اقسام آن (اقتراعی، استثنایی)
 - استقرا و تمثیل
 - صناعات خمس [برهان (لمّی و ائی)، جدل، خطابه، شعر، مغالطه]
- ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:
- انگیزه بخشی نسبت به عقل‌مداری و حکمت‌ورزی به طلاب
 - استفاده از مثال و تمرین جهت تعمیق در آموزش این درس الزامی است.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادهای):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳	۱۵ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۱۷	۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پروژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- درآمدی بر منطق، محمود منتظری مقدم
- آشنایی با منطق؛ استاد شهید مطهری
- خلاصه المنطق؛ عبدالهادی فضلی
- مبانی منطق؛ محمدعلی اژه‌ای
- معیار اندیشه؛ عسکری سلیمانی
- منطق کاربردی؛ سید علی‌اکبر خندان
- رهبر خرد؛ محمود شهابی
- منطق صوری؛ محمد خوانساری

عنوان درس به فارسی:		منطق	
عنوان درس به انگلیسی:		Logic	
نوع درس و واحد		نوع درس و واحد	
دروس پیش نیاز:		منطق مقدماتی	
دروس هم نیاز:		تخصصی ■	
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۴۸	
		نظری + عملی	
		اختیاری □ نظری-عملی ■	
		رساله / پایان نامه □	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت تفصیلی یک دوره از مباحث منطق

اهداف ویژه: آشنایی با کلیات مباحث منطقی و مباحث مربوط به تعریف و استدلال در حد متوسط

ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مباحث مقدماتی (حداکثر یک جلسه)

- تعریف علم منطق (منطق صوری، منطق ریاضی، منطق فازی)
- فایده و غرض علم منطق
- موانع رشد عقلانی

۲. منطق تصورات

- مفهوم و مصداق، عنوان و معنوی
- کلی و اقسام آنها (کلی طبیعی و منطقی و عقلی)
- نسب اربعه
- کلیات خمس (ذاتی و عرضی، تعریف و اقسام آنها، سلسله مراتب اجناس و انواع و فصول، اقسام عرض عام و خاص)

- تعریف و معرف (معنای تعریف، غرض از تعریف، شرایط تعریف، اقسام تعریف)
- تقسیم و تصنیف (قواعد، انواع، روش‌ها، طریق کسب تعریف)

۳. منطق تصدیقات

- تعریف قضیه و اقسام آن
- حملیه و اقسام آن (شخصیه، طبیعی، مهمله و محصوره)
- شرطیه و اقسام آن (متصله و منفصله، موجب و سالبه، حقیقه و مانعة الجمع و مانعة الخلو)
- تعریف استدلال و اقسام آن به لحاظ صورت

- تعریف استدلال مباشر و اقسام آن (تناقض، تضاد، عکس مستوی و عکس نقیض، نقض المحمول و نقض الموضوع و نقض الطرفین)
- تعریف استدلال غیرمباشر و اقسام آن (قیاس و استقراء و تمثیل)

- قیاس
- قیاس اقترانی
- شرایط عمومی
- شرایط در اشکال اربعه

- قیاس استثنایی و اقسام آن (اتصال و انفصالی)

- شرایط عمومی
- شرایط اختصاصی اقسام
- لواحق قیاس (قیاس مضمر و ضمیر، قیاس خلف، قیاس مساوات)
- تعریف استقراء و اقسام آن (تام و ناقص)

- ارزش علمی استقراء
- تعریف تمثیل و تفاوت آن با قیاس منصوب‌العله
- ارکان تمثیل
- ارزش علمی تمثیل

۴. صناعات خمس

- ماده استدلال (یقینیات و اقسام آن، مظنونات، مشهورات، مسلمات، مقبولات، مشبّهات، وهمیات، مخیلات)

- اقسام استدلال به لحاظ ماده
- تعریف برهان و اقسام آن (لمی و اینی)

- ارزش و فایده برهان
- شرائط مقدمات برهان (یقینی، اعراف، ذاتی، اولی، کلی، ضروری)

- تعریف جدل و ضرورت آن
- مقایسه جدل با صناعات دیگر
- اهداف جدل

- مبادی جدل
- مطالب جدل
- ادوات جدل
- مواضع در جدل
- ارکان جدل
- آداب جدل

- تعریف خطابه و ضرورت آن
- فوائد خطابه
- اجزای خطابه
- اصناف خطابه

- مبادی خطابه
- آداب خطابه
- تعریف شعر و فوائد آن
- مبادی شعر
- تعریف مغالطه و فوائد آن
- اقسام مغالطه
- مغالطه در تعریف و اقسام آن (تعریف دوری، تعریف به اخص، تعریف به اعم، مغالطه کنه و وجه، جابجایی مطلب ما و مطلب هل)
- مغالطه در استدلال و اقسام آن (مغالطه در استدلال مباشر و غیرمباشر)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ۱- انگیزه بخشی به طلاب نسبت به عقل ورزی
- ۲- رعایت اقتضای دوره آشنایی، از حیث عدم ورود به مباحث اختلاف برانگیز
- ۳- علاوه بر تمرین‌های کلاسی و تمرین‌های خارج از کلاس، نگارش تحقیق درباره موضوعات مربوط به این درس نیز لازم است.
- ۴- ضروری است که استاد محترم تمرین‌های مثال‌محور برای خارج از کلاس را فراهم نماید.
- ۵- ضروری است که استاد محترم، طلاب را الزام به مباحثه نماید.
- ۶- پرسش‌های آزمونی این درس، عمدتاً استنباط محور باشند.
- ۷- به میزان دو واحد اختصاص به «صناعات خمس» داده شود.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳+۵	۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۱۷	۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- منطق کاربردی؛ عبداللهی
- المنطق؛ مظفر
- منطق صوری؛ خوانساری
- رهبر خرد؛ شهابی
- مبانی منطق؛ اژه‌ای
- منطق نوین؛ مشکوه الدینی
- الجوهر النضید؛ علامه حلی
- شرح مطالع الانوار فی المنطق؛ قطب‌الدین رازی

عنوان درس به فارسی:		آشنایی با ادیان	
عنوان درس به انگلیسی:		Introduction to Religions	
دروس پیش نیاز:	عقاید اسلامی ۲	پایه ☐ عملی ☐	نوع درس و واحد
دروس هم نیاز:		تخصصی ☒ نظری ☒	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با ادیان ابراهیمی و غیر ابراهیمی

اهداف ویژه: آشنایی با ادیان هند، چین، یهود، مسیحیت و اسلام

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- کلیات

- معرفی و مفاهیم، روشها، فائده، منابع

- اشتراکات اسلام با دیگر ادیان

- ادیان غیر ابراهیمی

- ادیان ابتدایی (شناسه و تاریخ، متون، عقائد و آداب)

- ادیان هند: هندوئیسم، بودیزم، سیکیزم (شناسه تاریخ

ادوار فرق متون مقدس و اصلی عقاید اساسی آداب

و رسوم اخلاقیات)

- ادیان چین و ژاپن (شناسه تاریخ ادوار فرق متون

مقدس و اصلی عقاید اساسی آداب و رسوم اخلاقیات

(

- ادیان ایران قبل از اسلام (شناسه تاریخ ادوار فرق متون مقدس و اصلی عقاید اساسی آداب و رسوم و اخلاقیات)

- ادیان ابراهیمی

- یهودیت (شناسه و تاریخ، ادوار متون مقدس و اصلی، عقاید اساسی آداب و رسوم، اخلاقیات، ملاحظات انتقادی قرآن درباره عقائد یهودی)

- مسیحیت (شناسه تاریخ، ادوار و فرق، متون مقدس و اصلی، عقاید اساسی، آداب و رسوم و اخلاقیات، تبشیر مسیحی، ملاحظات انتقادی قرآن درباره عقاید مسیحی)

- اسلام (شناسه و تاریخ، ادوار فرق متون مقدس و اصلی، عقاید اساسی، آداب و رسوم و اخلاقیات)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- تقسیم بندی دروس بر اساس: ۱- کلیات (در ۲ جلسه) ۲-

- ادیان غیر ابراهیمی (در ۴ جلسه) ۳- ادیان ابراهیمی

(در ۸ جلسه) انجام شود

- رعایت اقتضای دوره آشنایی از حیث عدم ورود به

مباحث شبههبرانگیز

- تقویت باورهای دینی، و ارائه مباحث تکمیلی، و ایجاد

و تقویت روحیه پژوهشگری.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳ ۳۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۱۷ ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پروژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- آشنایی با تاریخ ادیان بزرگ حسین توفیقی

- راهنمای ادیان زنده؛ جان هینلز؛ عبدالرحیم گواهی

- تاریخ جامع ادیان؛ جان ناس؛ علی اصغر حکمت

- کلام مسیحی؛ توماس میشل؛ حسین توفیقی

- باورها و آیین های یهودی؛ /انترمن: رضا فرزین

- مقارنه الادیان؛ احمد شلبي

- ادیان هند؛ سرویراستار محمدجواد شمس، انتشارات

سمت

- درسنامه ادیان شرقی؛ رستمیان وموحدیان، انتشارات

طه

-

.

عنوان درس به فارسی:		فلسفه اسلامی مقدماتی	
عنوان درس به انگلیسی:		Introductory to Islamic Philosophy	
دروس پیش نیاز:		☐ پایه ☒ نظری	
دروس هم نیاز:		☐ عملی ☒ تخصصی	
تعداد واحد:	۲	☐ اختیاری ☒ نظری-عملی	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

اهداف ویژه: آشنایی اجمالی با مکاتب فکری اسلامی و برخی از مسائل مربوط به هستی‌شناسی

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. **مباحث مقدماتی:**
 - معنای واژه «فلسفه» و تعریف مصطلح آن
 - ضرورت و کارکرد فلسفه
 - موضوع، هدف، روش، مبادی، و مسائل فلسفه
 - رابطه فلسفه با علوم دیگر (منطق، کلام ...)
 ۲. **سیر تاریخی فلسفه اسلامی**
 - زمینه های پیدایش، عصر ترجمه
 - آغاز فلسفه اسلامی
 - دوره های تاریخی
 - برجسته ترین فیلسوفان مسلمان
 ۳. **گزارشی از مکاتب فلسفی مشاء، اشراق و حکمت متعالیه و ارتباط میان آنها**
 ۴. **آشنائی با مهم ترین مباحث فلسفه اسلامی**
 - الف: **هستی شناسی:**
 - وجود و ماهیت و اصالت وجود
 - مواد ثلاث (وجود و امکان و امتناع)
 - علت و معلول (تعریف، اقسام، سنجیت
 - علت و معلول، ضرورت علی، استحاله دور و تسلسل)
 - ثابت و متغیر (تعریف حرکت، اقسام حرکت، حرکت جوهری، زمان)
 - حادث و قدیم
 - ب: **معرفت شناسی:**
 - تعریف معرفت
 - شناخت حضوری و حصولی
 - شناخت بدیهی و نظری
 - شناخت تصویری و تصدیقی
 - منابع شناخت
 - ارزش شناخت
 - ج: **خدا شناسی:**
 - اثبات وجود خدا
 - صفات الهی
 - مجرد و مادی
 - تجرد نفس

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ۱- در تدریس این درس پرورش روحیه حقیقت جویی در طلاب مورد توجه باشد؛
- ۲- رعایت سطح آشنایی در تعلیم فلسفی
- ۳- ترغیب طلاب محترم به دانش فلسفه از طریق آسان‌سازی مفاهیم و مسائل، و تکثیر مثال‌ها و تنظیرها
- ۴- پرسش از طلاب و الزام به مباحثه
- ۵- تقویت روحیه حقیقت جویی و عقل‌مداری در طلاب.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال
آزمون پایان نیم‌سال

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تختہ وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوائینٹ

(چ) فہرست منابع پیشنهادی:

- ۱- فلسفه مقدّماتی (برگرفته از آثار استاد شهید مطهری)؛
عبدالرسول عبودیت یا آشنایی با علوم اسلامی (فلسفه
اسلامی؛ شهید مطهری)
۲- فلسفه اسلامی؛ جمعی از مؤلفین مقطع متوسطه
۳- آموزش فلسفه؛ آیه الله مصباح یزدی
۴- درآمدی بر فلسفه اسلامی؛ عبدالرسول عبودیت
- ۵- فلسفه آزاد؛ سید رضا صدر
۶- هستی‌شناسی اسلامی؛ موسسه آموزشی و پژوهشی امام
خمینی
۷- کلیات فلسفه؛ علی شیروانی
۸- معرفت‌شناسی؛ حسن معلمی

عنوان درس به فارسی:		فلسفه اسلامی عمومی	
عنوان درس به انگلیسی:		(General)Islamic Philosophy	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:	فلسفه اسلامی مقدماتی	پایه ☐	عملی ☐
دروس هم نیاز:		تخصصی ☒	نظری ☒
تعداد واحد:	۴	اختیاری ☐	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۶۴	رساله / پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی:

آشنایی با مهمترین مباحث معرفت شناسی، وجودشناسی و الهیات بالمعنی الاخص در فلسفه اسلامی
اهداف ویژه: آشنایی با مبادی معرفت شناسی، مسائل هستی شناسی (وجود، ماهیت - اصالت وجود - مفادعلیت، خداشناسی و اقسام توحید)

۱) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مباحث مقدماتی:
 - انقسام مباحث فلسفی به مباحث معرفت شناسی و وجودشناسی و انبیا شناسی و خداشناسی و بیان ارتباط میان آنها
۲. معرفت شناسی:
 - تعریف معرفت شناسی
 - اهمیت معرفت شناسی با اشاره به زمینه تاریخی آن
 - تعریف شناخت و اقسام آن (حضور و حصولی، تصور و تصدیق، بدیهی و نظری)
 - امکان شناخت و بررسی شبهات شکاکان و پاسخ به آنها
 - منابع شناخت (حس، خیال، وهم، عقل، شهود، وحی)
 - ارزش شناخت (تبیین تفاوت ارزش معرفتی علم حضوری و حصولی)
 - معیار صدق (نظریه مطابقت)
۳. هستی شناسی:
 - تعریف، ضرورت و مسائل هستی شناسی
 - وجود و ماهیت (بدهت وجود، اشتراک معنوی وجود، اصالت وجود، تشکیک وجود، تعریف ماهیت و احکام آن)
 - مواد ثلاث (وجود، امکان و امتناع و اقسام آنها)
۴. خداشناسی:
 - خداشناسی فطری
 - خداشناسی استدلالی (برهان امکان و وجوب سینوی، برهان امکان فقری صدرانی)
 - توحید و اقسام آن (توحید در وجوب وجود و دلائل آن، توحید در خالقیت، توحید در ربوبیت)
 - صفات الهی و اقسام آنها (صفات ثبوتی و سلبی، صفات ذاتی و فعلی، تبیین علم الهی، اراده الهی، قدرت الهی، حیات الهی)
 - قضا و قدر
 - نظام احسن و شبهه شرور

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- نگارش تحقیق باید در حد گزارش یا تلخیص یک کتاب یا مقاله باشد و حداکثر به تتبع و گردآوری مطالب درباره یک موضوع مربوط به درس بپردازد.
- پرسش از طلاب و الزام به مباحثه

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳۰ درصد
- آزمون پایان نیم سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

کلیات فلسفه؛ شیروانی

درآمدی بر فلسفه اسلامی؛ عبدالرسول عبودیت

بدایه الحکمه؛ علامه طباطبائی

شروح بدایه الحکمه

آموزش فلسفه؛ آیه الله مصباح یزدی

شرح مختصر منظومه؛ استاد شهید مطهری

معرفت شناسی؛ حسن معلمی

معرفت شناسی؛ حسین زاده

...

عنوان درس به فارسی:		روش تحقیق	
عنوان درس به انگلیسی:		Menthondology and final Research	
دروس پیش نیاز:		نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:		☐ پایه ☐ نظری ☒ تخصصی ☒ نظری-عملی	
تعداد واحد:		☐ اختیاری ☐ عملی	
تعداد ساعت:		☐ رساله / پایان نامه	
		۲	۴۸

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

هدف کلی:

آشنایی با روش های تحقیق و کاربرد آن در فرایند تحقیق؛ روش های گردآوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل آن؛ نگارش تحقیقات علمی از جمله: گزارشات علمی، مقاله علمی و اجرای سمینار علمی

اهداف ویژه: توانایی دانش پژوهان بر روش گردآوری اطلاعات، کتاب شناسی و انواع یادداشت برداری

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مفاهیم و کلیات (مفهوم، اهمیت، تاریخچه، اهمیت و اهداف تحقیق)
۲. فرایند انتخاب موضوع، مسأله محوری و روش تبیین آن، انتخاب فرضیه تحقیق
۳. روش های گردآوری و پردازش اطلاعات (کتابخانه ای، میدانی)
۴. انواع روش های تحقیق
۵. کاربرد روش های تحقیق در علوم انسانی و اسلامی
۶. مراحل علمی روش تحقیق
۷. کتاب شناسی و روش استفاده از منابع
۸. نقش تنوری در تحقیقات و پژوهش
۹. اخلاق در پژوهش و نگارش، ویژگی های مثبت و منفی یک تحقیق
۱۰. نویسندگی (خلاصه نویسی، مقاله نویسی، گزارش نویسی)
۱۱. ساختار شناسی مقاله علمی؛ اصول ارجاع دهی در مقالات
۱۲. معرفی انواع مقالات (پژوهشی، ترویجی، مروری)
۱۳. کارگاه سمینار علمی؛ ارائه یک تحقیق کلاسی در قالب مقاله؛ (هر دو ساعت یک جلسه)
۱۴. کارگاه گزارش نویسی؛ (هر دو ساعت یک جلسه)
۱۵. کارگاه تکنیک های جمع آوری اطلاعات؛ (هر دو ساعت یک جلسه)
۱۶. کارگاه مقاله نویسی؛ (هر دو ساعت یک جلسه)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- ۱- ارزیابی اولیه در جلسه اول و سطح بندی طلاب بر اساس مهارتهای از قبل بدست آمده صورت پذیرد.
- ۲- از امکانات کمک آموزشی مانند پاورپوینت، ویدئو پرژکتور، و... استفاده شود.
- ۳- از کتابخانه و امکانات سخت افزاری و نرم افزاری استفاده شود.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۸	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۱۲	۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- ۱- شیوه عملی مقاله نویسی؛ خلیل میرزایی
- ۲- آشنایی با انجام پروژه های تحقیقاتی و ارائه سمینار؛ حسین عباسی اسفنجانی؛
- ۳- خودآموز مقدمات پژوهش؛ حسن اسلامپور
- ۴- درسنامه روش تحقیق؛ مجید طرقی
- ۵- روش تحقیق با رویکردی به پایان نامه نویسی؛ غلامرضا خاکی
- ۶- روش تحقیق؛ حسین دهنوی
- ۷- راهنمای نگارش و ویرایش؛ محمدجعفر یاحقی
- ۸- روش تحقیق؛ س. ک. موزر؛ ج. کالتون؛ ترجمه کاظم ایزدپای

عنوان درس به فارسی:		کلام استدلالی ۱	
عنوان درس به انگلیسی:		Argumentative Kalam(1)	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:		کلام دوره عمومی	
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:		۲	توضیحات "(وجود خدا و توحید)"
تعداد ساعت:		۳۲	رساله / پایان نامه
			☐ پایه ☐ عملی ☒ نظری ☐ اختیاری ☐ تخصصی ☐ موارد دیگر:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:
 هدف کلی: شناخت اهم مباحث اعتقادی اسلامی

اهداف ویژه: آشنایی با کلیات علم کلام و شناخت استدلالی مهم ترین مباحث خداشناسی.

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- کلیات و مباحث مقدماتی

- تعریف علم کلام
- موضوع علم کلام
- مسائل علم کلام
- روش های علم کلام
- تاریخ تطور موضوعات، مکاتب و مدارس کلامی
- مهمترین متون کلامی
- ضرورت دین پژوهی (خداشناسی)
- مفهوم خدا

۱. براهین اثبات خدا

- براهین فطرت، نظم، حرکت، حدوث، امکان و وجوب

۲. اقسام و مراتب توحید

- توحید ذاتی و توحید عملی
- مراتب توحید

۳. توحید ذاتی (توحید احدی و واحدی)

۴. توحید صفاتی

- معنای توحید صفاتی،
- ادله توحید صفاتی،
- توحید صفاتی در آیات و روایات

۵. توحید افعالی

- معنای توحید افعالی،
- انواع توحید افعالی: خالقیت، ربوبیت، الوهیت، تشریع،
- دلایل توحید افعالی،
- فاعلیت عرضی و طولی،

- توحید افعالی و اختیار انسان،
- توحید افعالی در آیات و روایات

۶. توحید در عبادت
۷. توحید در استعانت
۸. توحید در اطاعت.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره آشنایی از حیث عدم ورود به مباحث شبهه برانگیز
- تقویت باورهای دینی، و ارائه مباحث تکمیلی، و ایجاد و تقویت روحیه پژوهشگری.
- مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام کتاب
- ارتباط با دانش پژوه در خارج کلاس برای آموزش های تکمیلی .
- پرسش از دانش پژوه و الزام به مباحثه و نگارش تحقیق
- اهتمام به متن خوانی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق کلاسی	۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۱۲ نمره	۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی: الهیات استاد سبحانی (بخش مرتبط) یا بدایة المعارف الالهیه استاد خرازی (بخش مرتبط)

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- معارف و عقائد ج ۳ (دفتر تدوین متون حوزه)
- کلام شیعه، محمد رضا کاشفی
- سیر تطور کلام شیعه، جبرئیلی
- کلیات علم کلام، ربانی گلپایگانی (برای بحث کلیات علم کلام)
- محاضرات فی الالهیات، ربانی گلپایگانی
- شرح باب حادی عشر
- توحید در قرآن، آیت الله جوادی
- جهان‌بینی توحیدی شهید مطهری

عنوان درس به فارسی:		کلام استدلالی (۲)	
عنوان درس به انگلیسی:		Argumentative Kalam(2)	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:		کلام استدلالی (۱)	
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:		۲	صفات و افعال الهی
تعداد ساعت:		۳۲	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:
هدف کلی: شناخت اهم مباحث اعتقادی اسلامی

اهداف ویژه: - شناخت اهم مباحث صفات و افعال الهی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. کلیات و مباحث مقدماتی (معناشناسی صفت و تفاوت صفت و ذات اقسام صفات، امکان شناخت و راه های شناخت و توقیفی بودن اسماء و صفات)
۲. صفات ذاتی
 - علم الهی (ویژگیهای علم الهی، علم به ذات، علم به ماسوا، ادله علم الهی، علم قبل از ایجاد و علم بعد از ایجاد، علم الهی در آیات و روایات)
 - قدرت الهی (معنای قدرت، ادله قدرت الهی، عمومیت قدرت الهی، شبهه تعلق قدرت به امور قبیح و محال، قدرت الهی در آیات و روایات)
 - حیات الهی (معنای حیات، ادله حیات، ازلیت و ابدیت، حیات الهی در آیات و روایات)
 - اراده الهی (معنای اراده، اراده ذاتی و فعلی، اراده الهی در آیات و روایات)
۳. صفات سلبیه: (عدم جسمانیت، عدم مکان و زمان، عدم حلول، نفی رؤیت، ادله صفات سلبی، صفات سلبی در آیات و روایات)
۴. صفات خبری
۵. افعال الهی
 - کلام الهی (معنای کلام، کلام لفظی و نفسی، کلام فعلی)
 - حکمت الهی (معنای حکمت، ادله حکمت، آثار حکمت (لطف، نبوت، و ...) حکمت الهی در آیات و روایات)
 - عدل الهی (معنای عدل، عدل تکوینی و تشریعی و جزایی، عدل الهی در آیات و روایات)
۶. حسن و قبح افعال الهی (معنای حسن و قبح، اقسام حسن و قبح، ادله حسن و قبح عقلی، حسن و قبح در آیات و روایات)
۷. بداء و سازگاری آن با قضاء، قضا و قدر عینی و علمی، قضا و قدر (معنای قضا و قدر الهی، قضا و قدر در آیات و روایات)
۸. جبر و تفویض در افعال الهی (معنای جبر و اختیار و کسب و تفویض، تبیین نظریه امر بین الامرین در آیات و روایات، رابطه علم پیشین الهی و اختیار انسان)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره شناخت از حیث ورود به مباحث و پاسخ به شبهات.
- تقویت باورهای دینی و ارائه مباحث تکمیلی و ایجاد و تقویت روحیه پژوهشگری.
- مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام کتاب.
- ارتباط با دانش پژوه در خارج کلاس برای آموزش های تکمیلی.
- پرسش از دانش پژوه و الزام به مباحثه و نگارش تحقیق
- اهتمام به متن آموزشی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق کلاسی ۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی

- الهیات استاد سبحانی (بخش مرتبط) یا بدایة المعارف الالهیه استاد خرازی (بخش مرتبط)

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- معارف و عقائد ج ۳ (دفتر تدوین متون حوزه)
- خدا و صفات الهی، قدردان قراملکی
- کشف المراد علامه حلی
- عدل الهی، شهید مطهری
- شرح باب حادی عشر
- انسان و سرنوشت، استاد مصباح یزدی
- توحید و صفات، انتشارات دانشگاه قم
- بحثی مبسوط در عقائد، انتشارات دار العلم

عنوان درس به فارسی:		کلام استدلالی(۳)	
عنوان درس به انگلیسی:		Argumentative Kalam(3)	
نوع درس و واحد			
☐ عملی	☐ پایه	کلام استدلالی (۲)	
☒ نظری	☒ تخصصی		
☐ نظری-عملی		توضیحات " نبوت عامه و خاصه"	
☐ اختیاری			
رساله / پایان نامه ☐		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت اهم مباحث اعتقادی اسلامی

اهداف ویژه: شناخت مهم ترین مباحث نبوت عامه و خاصه در اسلام

ب) مباحث یا سرفصل ها:

الف) نبوت عامه

۱. تعریف نبی و رسول و نسبت بین آنها .
 ۲. ضرورت بعثت نبی (دلیل لطف، دلیل نیاز به قانون، دلیل نیاز به الگو)
 ۳. راه شناخت نبی (معجزه، اخبار نبی سابق، جمع قرائن)
 ۴. ویژگی های پیامبران : تلقی وحی، عصمت (ضرورت عصمت، گستره عصمت، دفع شبهات عصمت انبیا، علم)
 ۵. اقسام پیامبران: اولوالعزم و غیر اولوالعزم ، تشریعی و تبلیغی
- ب نبوت خاصه
۶. معرفی حضرت محمدبن عبدالله صلی الله علیه وآله،
 ۷. دلائل نبوت پیامبر اسلام،
 ۸. قرآن معجزه جاودان، وجوه اعجاز قرآن، مصونیت قرآن از تحریف،
 ۹. جهانی بودن اسلام.
 ۱۰. خاتمیت و دلائل آن.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره شناخت از حیث ورود به مباحث دقیق و پاسخ به شبهات.
- تقویت باورهای دینی و ارائه مباحث تکمیلی و ایجاد و تقویت روحیه پژوهش-گری.
- مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام کتاب.
- ارتباط با دانش پژوه در خارج کلاس برای آموزش های تکمیلی .
- پرسش از دانش پژوه و الزام به مباحثه و نگارش تحقیق

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق کلاسی ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۱۲ نمره پایان ترم ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی:

-الهیات استاد سبحانی (بخش مرتبط) یا بدایة المعارف الالهیه استاد خرازی (بخش مرتبط)

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- معارف و عقائد ج ۴ (دفتر تدوین متون حوزه)
- شرح باب حادی عشر
- درباره پیامبر اعظم، محمد حسن قدردان قراملکی
- بحثی مبسوط در عقائد، انتشارات دار العلم
- مفاهیم القرآن استاد سبحانی
- محاضرات، استاد ربانی گلپایانی
- وحی و نبوت در قرآن، جوادی آملی
- پاسخ به شبهات کلامی (مباحث نبوت)، حسن قدردان

عنوان درس به فارسی:		کلام استدلالی (۴)	
عنوان درس به انگلیسی:		Argumentative Kalam(4)	
دروس پیش نیاز:		کلام استدلالی (۳)	
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:	۲	توضیحات " امامت عامه و خاصه	۳۲
تعداد ساعت:	۳۲		
نوع درس و واحد		☐ پایه ☐ عملی ☒ نظری ☒ تخصصی ☐ نظری-عملی ☐ اختیاری ☐ رساله / پایان نامه	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت اهم مباحث اعتقادی اسلامی

اهداف ویژه: شناخت مهم ترین مباحث امامت عامه و خاصه

پ) مباحث یا سرفصل ها:

الف: امامت عامه:

۱. کلیات و مباحث مقدماتی
 - تعریف امامت
 - اهمیت و ضرورت امامت
 - پیشینه مباحث امامت
 - امامت و تقریب مذاهب
 - جایگاه مباحث امامت
 ۲. شوون و وظائف امام
 - تعلیم و تبیین
 - حراست و حفظ دین
 - زعامت و رهبری اجتماع
 - هدایت.
 ۳. ضرورت امامت: دلائل ضرورت امامت.
 ۴. اوصاف و ویژگی های امام
 - علم امام (دلیل، کیفیت، منابع و گستره)
 - عصمت امام و متفرعات آن
 - نصب الهی
 - افضلیت و سایر ویژگی ها.
 ۵. راه شناخت و تعیین امام :
 - نص
 - بیعت
 - استیلاء
- ب: امامت خاصه:
۶. ائمه اثنی عشر
 - اهمیت روایات امامان دوازده گانه
 - دسته بندی روایات

۷. نصوص امامت امیرالمومنین ع

- آیه ولایت،

- حدیث منزلت،

- حدیث غدیر،

۸. نصوص عصمت امیرالمومنین ع

- آیه تطهیر،

- حدیث ثقلین،

- حدیث سفینه.

۹. نصوص افضلیت امیر المومنین ع :

- جایگاه ویژه امیرالمومنین در فضائل،

- قرآن و افضلیت امیرالمومنین ع.

۱۰. امامت سایر ائمه :

- نصوص امامت و افضلیت

- کرامات

- پاسخ به شبهات.

۱۱. مهدویت: ولادت، ادله ولادت، طول عمر، منجی در ادیان، مهدویت در قرآن، مشترکات امامیه و اهل تسنن در مهدویت، غیبت، نیابت و وکالت،

ولایت فقیه در عصر غیبت، انتظار، علائم ظهور، حکومت حضرت مهدی، رجعت، انحرافات در مهدویت.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادهای):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق کلاسی ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۱۲ نمره ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی:

الهیات آیت الله سبحانی (بخش مرتبط) یا بدایة المعارف الالهیه استاد خرازی (بخش مرتبط)

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- معارف و عقائد ج ۵ (دفتر تدوین متون حوزه)
- امامت در پرتو عقل و وحی، ربانی گلپایگانی
- براهین و نصوص امامت، استاد ربانی گلپایگانی
- بحثی مبسوط در عقائد، انتشارات دار العلم.
- شرح باب حادی عشر
- آیات ولایت ایت الله مکارم شیرازی
- امامت در پرتو کتاب و سنت، شیخ مهدی سماوی
- امامت و رهبری شهید مطهری

عنوان درس به فارسی:		کلام استدلالی (۵)	
عنوان درس به انگلیسی:		Argumentive Kalam(5)	
دروس پیش نیاز:		کلام استدلالی ۴	
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:	۲	معادشناسی	
تعداد ساعت:	۳۲		
		نظری - عملی ☐ پایه ☐ عملی ☐ تخصصی ☒ نظری ☒ رساله / پایان نامه ☐ اختیاری ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت اهم مباحث اعتقادی اسلامی

اهداف ویژه: شناخت مهم ترین مباحث معاد

(ب) مباحث یا سرفصل‌ها:

کلیات و مباحث مقدماتی

تعريف معاد

معاد جہان

معاد انسان: جسمانی و روحانی

آثار اعتقاد به معاد

معاد در ادیان و ملل پیشین

تجرد نفس و نقش آن در معادشناسی

ادله تجرد نفس، ادله ضرورت معاد

معاد در اندیشه اسلامی

دیدگاه‌ها در کیفیت معاد

ادله معاد جسمانی

تناسخ

تجسم اعمال

شفاعت

خلود در عذاب

مواقف پس از مرگ (سمای معاد)

قبر و برزخ

نفخ صور

حشر

صراط

میزان

قیامت

بهشت و جهنم

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

رعایت اقتضای دوره شناخت از حیث ورود به مباحث دقیق و پاسخ به شبهات.

تقویت باورهای دینی و ارائه مباحث تکمیلی و ایجاد و تقویت روحیه پژوهش‌گری.

مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام کتاب.

ارتباط با دانش پژوه در خارج کلاس برای آموزش‌های تکمیلی.

پرسش از دانش پژوه و الزام به مباحثه و نگارش تحقیق

اهتمام به متن آموزشی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق کلاسی ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۱۲ نمره ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی: الهیات استاد سبحانی (بخش مرتبط) یا بدایة المعارف الالهیه استاد خرازی (بخش مرتبط)

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- معارف و عقائد ج ۶ (دفتر تدوین متون حوزه)
- کشف‌المراد علامه حلی
- بحثی مبسوط در عقائد، انتشارات دارالعلم.
- شرح باب حادی عشر
- انسان از آغاز تا انجام، علامه طباطبایی
- مفاهیم القرآن، استاد سبحانی
- پیام قرآن، استاد مکارم شیرازی
- معاد در قرآن، ابراهیم امینی

عنوان درس به فارسی:		فلسفه اسلامی (۱)	
عنوان درس به انگلیسی:		Islamic Philosophy 1	
دروس پیش نیاز:	فلسفه دوره عمومی و منطق پیشرفته	پایه ☐ عملی ☐	نوع درس و واحد
دروس هم نیاز:		تخصصی ☒ نظری ☒	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت فلسفه اسلامی

اهداف ویژه: آشنایی با مهم ترین مباحث معرفت شناسی در فلسفه اسلامی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- کلیات و مباحث مقدماتی (مفهوم شناسی معرفت شناسی و تفاوت آن با فلسفه معرفت فواید، اهداف و ضرورت، منبع شناسی توصیفی)
۱. امکان شناخت (سوفیسم و انکار معرفت، نسبیت گرایی و شک گرایی و نقد ادله آنان، راه حل دکارت و نقد آن، راه حل اندیشمندان مسلمان)
 ۲. منابع شناخت (تجربه، عقل، شهود، نقل)
 ۳. تقسیمات شناخت (حضوری و حصولی)
 - علم حضوری (تعریف و اقسام آن، راز خطاناپذیری علم حضوری و شبهات آن)
 - تقسیمات علم حصولی (علم حسی و خیالی و عقلی، علم تصویری و تصدیقی، علم بدیهی و نظری)
 ۴. مفاهیم جزئی و مفاهیم کلی؛ اقسام و ویژگی اقسام
 ۵. نقش عقل و حس در تکوین تصورات و تصدیقات
 ۶. وجود ذهنی
 ۷. ارزش شناخت در هر کدام از منابع شناخت (تجربه، عقل، شهود، نقل)
 ۸. بررسی دیدگاه ها درباره نظریه صدق (پراگماتیسم، انسجام گرایی، اثبات-گرایی، عقل گرایی، نظریه وجود ذهنی)
 ۹. بررسی دیدگاه ها درباره نظریه توجیه (مبناگرایی، انسجام گرایی، کارکردی)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره آشنایی، از حیث عدم ورود به مباحث اختلاف برانگیز
- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی
- تحقیق-نگاری درباره مقایسه آراء فلاسفه غربی
- مدیریت زمان از سوی استاد محترم جهت ارائه کل سرفصل در طول ترم
- اهتمام ویژه استاد محترم بر دو بخش فلسفه جدید و معاصر
- ضرورت رویکرد انتقادی در تدریس این درس

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق کلاسی ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۱۲ نمره ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی: آموزش فلسفه؛ استاد مصباح یزدی (درس های معرفت شناسی)

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- معرفت شناسی؛ مجتبی مصباح و عبدالله محمدی
- نگاهی به معرفت شناسی در فلسفه غرب؛ حسن معلمی.
- معرفت شناسی؛ محمد حسین زاده
- -معرفت شناسی، زیرساخت ها؛ محمد حسین زاده
- -مؤلفه ها و ساختار معرفت بشری، تصدیقات یا قضایا ؛ محمد حسین زاده
- -منابع معرفت؛ محمد حسین زاده
- معرفت شناسی؛ حسن معلمی
- نگاهی به معرفت شناسی در فلسفه اسلامی؛ حسن معلمی

عنوان درس به فارسی:		فلسفه اسلامی (۲)	
عنوان درس به انگلیسی:		Islamic Philosophy 2	
دروس پیش نیاز:		فلسفه اسلامی (۱)	
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:	۲	وجود شناسی	نوع درس و واحد
تعداد ساعت:	۳۲		پایه ☐ عملی ☐ تخصصی ☒ نظری ☒ اختیاری ☐ نظری-عملی ☐ رساله / پایان نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت فلسفه اسلامی

اهداف ویژه: شناخت اهم مسائل فلسفه اسلامی براساس حکمت متعالیه

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. کلیات و مباحث مقدماتی :
 - مفهوم شناسی فلسفه اسلامی
 - روش شناسی فلسفه اسلامی
 - فواید، اهداف و ضرورت
 - منبع شناسی توصیفی
۲. بدهات مفهوم وجود و اشتراک معنوی آن
۳. مغایرت وجود و ماهیت
۴. اصالت وجود (منشأ پیدایش بحث، مبادی تصویری اصالت وجود، ادله اصالت وجود، ثمره بحث اصالت وجود)
۵. وحدت و کثرت (اقسام وحدت و کثرت، تباین، تشکیک (وحدت سنخی)، وحدت شخصی وجود)
۶. علت و معلول (مفهوم علت و معلول، کیفیت آشنایی ذهن با مفهوم علت و معلول، تقسیمات علت، اهمیت اصل علیت، مفاد اصل علیت، ملاک نیازمندی معلول، حقیقت رابطه علیت، راه شناخت رابطه علیت، مشخصات رابطه علیت در مادیات)
۷. ضرورت علی و معلولی (تلازم، نفی تقارن (نفی نظریه جری عادت و اولویت)، نیازمندی معلول در بقا)
۸. سنخیت علت و معلول (معناشناسی سنخیت، مناسبت علت و معلول، قاعده الواحد)
۹. احکام علت و معلول (دور، تسلسل)
۱۰. علت فاعلی (مفهوم و اقسام)
۱۱. علت غایی (کمال، خیر، علت غایی، غایت و هدفمندی جهان، هدفمندی آفرینش)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره شناخت، از حیث ورود به مباحث دقیق
- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی
- تحقیق نگاری درباره مقایسه آراء فلاسفه اسلامی
- مدیریت زمان از سوی استاد محترم جهت ارائه کل سرفصل در طول ترم

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق کلاسی ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۱۲ نمره ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی : بدایه الحکمه علامه طباطبائی یا آموزش فلسفه استاد مصباح (دروس هستی شناسی)

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- نظام حکمت صدرایی، عبودیت
- هستی شناسی اسلامی /سلسله دروس اندیشه های بنیادین اسلامی
- شرح مختصر منظومه استاد مطهری
- شرح مبسوط منظومه استاد مطهری
- اصول و فلسفه و روش رئالیسم با حواشی استاد مطهری
- تعلیقه بر نهضیه الحکمه، مصباح یزدی
- دروس فی الفلسفه الاسلامیه، عبدالجبار الرفاعی
- شرح بدایه الحکمه محمد مهدی المومن

عنوان درس به فارسی:		فلسفه اسلامی (۳)	
عنوان درس به انگلیسی:		Islamic Philosophy3	
دروس پیش نیاز:		فلسفه اسلامی (۲)	
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:	۲	(مجرد و مادی، قوه و فعل، حرکت)	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه	
نوع درس و واحد		نوع درس و واحد	
☐ عملی		☐ پایه	
☒ نظری		☒ تخصصی	
☐ نظری-عملی		☐ اختیاری	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت فلسفه اسلامی

اهداف ویژه: شناخت اهم مباحث فلسفه اسلامی براساس حکمت متعالیه

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مجرد و مادی
 - مفهوم مجرد و مادی
 - ویژگی امور جسمانی و مجرد
 - تعریف و حقیقت زمان و مکان
۲. جواهر
 - جواهر جسمانی
 - ماده و صورت
 - جواهر نفسانی
 - جواهر مثالی
 - جواهر عقلانی
۳. اعراض (نظریات فلاسفه درباره مقولات عرض، کم و کیف، وضع، این، متی، آن یفعل، آن ینفعل، اضافه، جده)
۴. ثابت و متغیر (مفهوم ثابت و متغیر، اقسام تغیر، قوه و فعل، رابطه بین قوه و فعل)
۵. حدوث یا قدم زمانی جهان مادی
 - تسلسل حوادث مادی
 - لزوم تقدم ماده بر حوادث
۶. کون و فساد
 - مفهوم شناسی
 - اجتماع صور
 - رابطه کون و فساد با حرکت
۷. حرکت
 - مفهوم شناسی
 - موضوع حرکت
 - اقسام حرکت
 - مشخصات و لوازم حرکت و پاسخ به شبهات
۸. حرکت در جواهر
 - مفهوم و حقیقت

- ادله
- شبهات
- نتایج
- ۹. حرکت در اعراض

ث) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضائات دوره شناخت، از حیث ورود به مباحث دقیق.
- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی.
- مدیریت زمان برای ارائه مطلوب کل سرفصل در دو واحد ترمی.
- تأکید و الزام به مباحثه و ضرورت تحقیق نگاری

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق کلاسی ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۱۲ نمره ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی "بدایه الحکمه علامه طباطبایی یا آموزش فلسفه استاد مصباح

چ) فهرست منابع پیشنهادی

- نظام حکمت صدرایی، عبودیت
- اصول و فلسفه و روش رئالیسم با حواشی استاد مطهری
- ترجمه و شرح بدایه الحکمه دکتر علی شیروانی
- حرکت و زمان در فلسفه اسلامی، شهید مطهری
- گشتی در حرکت؛ استاد حسن زاده
- رحیق مختوم؛ استاد جوادی آملی
- دروس فی الفلسفه الاسلامیه عبدالجبار الرفاعی
- شرح بدایه الحکمه محمد مهدی المومن

عنوان درس به فارسی:		فلسفه اسلامی (۴)	
عنوان درس به انگلیسی:		Islamic Philosophy 4	
دروس پیش نیاز:		فلسفه اسلامی (۳)	
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:	۲	توضیحات "خداشناسی فلسفی"	۳۲
تعداد ساعت:	۳۲		
نوع درس و واحد		پایه ☐ عملی ☐	تخصصی ☒ نظری ☒
		اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	رساله / پایان نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت فلسفه اسلامی

اهداف ویژه: شناخت اهم مباحث فلسفه اسلامی براساس حکمت متعالیه

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مباحث مقدماتی

- مفهوم خداشناسی فلسفی
- فطری بودن شناخت خدا
- امکان استدلال برهانی لمّی و آتی بر وجود واجب بالذات

۲. براهین اثبات وجود خداوند متعال

- برهان صدیقین
- برهان امکان و وجوب
- برهان ممکن و واجب

۳. توحید واجب بالذات (توحید ذاتی، صفاتی و افعالی)

۴. اقسام صفات واجب (معنای صفت و تفاوت صفت با ذات، صفات حقیقیه و اضافیه، صفات ذات و فعل)

۵. صفات ذاتی

- علم الهی (اقوال درباره علم الهی، علم به ذات، علم به ماسوا، ادله علم الهی، علم قبل از ایجاد و علم بعد از ایجاد)
- قدرت الهی (معنای قدرت، عمومیت قدرت الهی، ادله قدرت الهی، شبهه تعلّق قدرت به امور قبیح و محال)
- اراده الهی (معنای اراده، اراده ذاتی و فعلی)

۶. صفات سلبیه: (عدم جسمانیت، عدم مکان و زمان، عدم حلول، نفی رؤیت، ادله صفات سلبی)

۷. افعال الهی

- کلام الهی (معنای کلام الهی و اقسام آن، حدوث و قدم کلام الهی)

عدل الهی (معنای عدل، رابطه عدل و حکمت، نسبت عدل الهی و حسن و قبح الهی، عدل در ثواب و عقاب، عدل در تقاضا)

وجود، عدل در جزاء

- خیر و شرّ (تحلیل فلسفی خیر و شرّ، راز شرور جهان)

هدف آفرینش (معناشناسی غایت، تبیین فلسفی انتساب غایت به خداوند متعال)

۸. قضا و قدر (معنای قضا و قدر، اقسام آنها، رابطه علم پیشین الهی و قضا و قدر با اختیار انسان، قضا و قدر و رابطه آن با بداء)

- ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:
- رعایت اقتضائات دوره شناخت، از حیث ورود به مباحث دقیق.
- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی.
 - مدیریت زمان برای ارائه مطلوب کل سرفصل در دو واحد ترمی.
 - تأکید و الزام به مباحثه و ضرورت تحقیق نگاری

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق کلاسی	۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۱۲ نمره	۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی: بدایه الحکمه علامه طباطبایی یا آموزش فلسفه استاد مصباح

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- نظام حکمت صدرایی، عبودیت
- شرح مختصر منظومه استاد مطهری
- شرح مبسوط منظومه استاد مطهری
- اصول و فلسفه و روش رئالیسم با حواشی استاد مطهری
- دروس فی الفلسفه الاسلامیه عبدالجبار الرفاعی
- شرح بدایه الحکمه محمد مهدی المومن
- الهدایه الی اسرار البدایه علی علمی اردبیلی
- درس‌های شرح منظومه سیدرضی شیرازی

عنوان درس به فارسی:		معارف قرآن (انسان شناسی)	
عنوان درس به انگلیسی:		Quranic Teachings (Anthropology)	
دروس پیش نیاز:	-	پایه	عملی
دروس هم نیاز:	-	تخصصی	نظری
تعداد واحد:	۲	(انسان شناسی)	اختیاری
تعداد ساعت:	۳۲		نظری-عملی
			رساله / پایان نامه

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت معارف قرآنی و روایی

اهداف ویژه: آشنایی با مهمترین مباحث معارفی در قرآن و سنت درباره موضوع انسان

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. کلیات و مباحث مقدماتی (تعریف، مفهوم شناسی انسان و واژه های مرادف آن، روح و واژگان مرادف آن، فواید، فواید، اهداف و ضرورت انسان شناسی و منبع شناسی توصیفی)
۲. عالم ذر و فطرت انسان
۳. آفرینش انسان
۴. مراتب نفس (اماره، مسوله، لوازمه، ملهمه، مطمئنه، راضیه و مرضیه)
۵. رابطه نفس و بدن
۶. انتساب روح به خدا و مراتب روح در روایات
۷. تجرد روح در قرآن و روایات و ادله آن
۸. اصالت روح در قرآن و روایات (هویت شخصی انسان)
۹. خلود نفس
۱۰. جایگاه انسان در نظام هستی (خلافت، کرامت، امانت داری)
۱۱. اختیار انسان و پاسخ به شبهات
۱۲. کمال و سعادت انسانی (تعریف کمال، مراتب کمال انسانی، سعادت و شقاوت، کمال نهایی انسان)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره شناخت از حیث ورود به مباحث دقیق و پاسخ به شبهات
- تقویت باور های دینی و ارائه مباحث تکمیلی و ایجاد و تقویت روحیه پژوهش گری.
- مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام کتاب
- ارتباط با دانش پژوه در خارج کلاس برای آموزش های تکمیلی.
- پرسش از دانش پژوه و الزام به مباحثه و ارائه تحقیق

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق کلاسی ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۱۲ نمره 60 درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی " معارف قرآن ؛ استاد مصباح یزدی (انسان شناسی)

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- انسان در قرآن؛ استاد جوادی آملی
- انسان از آغاز تا انجام؛ علامه طباطبائی
- انسان از دیدگاه قرآن؛ احمد واعظی
- تفسیر انسان به انسان؛ استاد جوادی آملی
- انسان‌شناسی از منظر قرآن و حدیث؛ استاد ری شهری
- تفسیر المیزان؛ علامه طباطبائی
- تفسیر موضوعی؛ استاد جوادی آملی
- انسان‌شناسی؛ محمود رجبی

عنوان درس به فارسی:		آشنایی با متون روایی معارفی	
عنوان درس به انگلیسی:		Teachings of traditional Texts	
دروس پیش نیاز:		پایه ☐ عملی ☐	
دروس هم نیاز:		تخصصی ☒ نظری ☒	
تعداد واحد:		اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	۲
تعداد ساعت:		رساله / پایان نامه ☐	۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با اهم کتب روایی معارفی

اهداف ویژه: آشنایی با اهم کتب روایی معارفی امامیه (کتاب شناسی و متن خوانی بخش منتخب).

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. کلیات (تعاریف، اهمیت و ضرورت، منبع شناسی توصیفی، قوائد کلی استنباط مسائل کلامی)

۲. نهج البلاغه

- کتاب شناسی (مؤلف، موضوعات، اهم شروح و تراجم)
- توحید محوری و نهی از اکتناه در ذات، نبوت، قرآن.

۳. صحیفه سجادیه

- کتاب شناسی (مؤلف، موضوعات، اهم شروح و تراجم)
- مبدء شناسی
- راهنما شناسی و معاد شناسی.

۴. اصول کافی

- کتاب شناسی (مؤلف، موضوعات، اهم شروح و تراجم)
- باب ادنی المعرفة
- باب النهی عن الکلام فی کیفیه
- باب الجبر والقدر و الامر بین الامرین.

۵. توحید صدوق

- کتاب شناسی (مؤلف، موضوعات، اهم شروح و تراجم)
- باب معنی الواحد
- باب ما جاء فی الرویه
- باب القدره.

۶. عیون اخبار الرضا ع

- کتاب شناسی (مؤلف، موضوعات، اهم شروح و تراجم)
- باب ۱۵ فی عصمه الانبیاء
- باب ۲۰ فی وصف الامام
- باب ۲۲ فی الایمان.

۷. معانی الاخبار

- کتاب شناسی (مؤلف، موضوعات، اهم شروح و تراجم)
- معاریض الکلام
- معنی العصمه

- معنی الثقلین.

۸. احتجاج طبرسی

- کتاب‌شناسی (مؤلف، موضوعات، اهم شروح و تراجم)
- اهمیت ناظره
- احتجاج در قرآن
- احتجاج رسول خدا ص و امام امیر المومنین ع.

۹. آشنایی با دیگر کتاب‌های روایی ناظر به اعتقادات

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضائات دوره شناخت، از حیث عدم ورود به مباحث چالش‌زا.
- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی.
- مدیریت زمان برای ارائه مطلوب کل سرفصل در دو واحد ترمی.
- تأکید و الزام به مباحثه و تدوین تحقیق

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادهای):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق کلاسی ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۱۲ نمره ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی " آشنائی با متون روائی معارفی انتشارات المصطفی ص،

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- نهج البلاغه و شروح آن به ویژه کتاب پیام امام نوشته آیت الله مکارم.
- صحیفه سجاده و شروح آن از جمله ریاض لسالکین اصول کافی و شروح و تعلیقه‌های آن از جمله شرح ملا صالح مازندرانی. (مقدمه محقق)
- توحید صدوق و شروح آن مانند شرح قاضی سعید. مقدمه محقق
- عیون اخبار الرضا ع. (مقدمه محقق)
- معانی الاخبار. (مقدمه محقق)
- احتجاج طبرسی. (مقدمه محقق)
- بحار الانوار. (مقدمه محقق)

عنوان درس به فارسی:		فرق و مذاهب کلامی ۱	
عنوان درس به انگلیسی:		Theological Schools and Sects	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:		پایه ☐ نظری ☐	
دروس هم نیاز:		تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:		اختیاری ☒ نظری ☒	
تعداد ساعت:		رساله / پایان نامه ☐	
		۲	۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با فرق و مذاهب

اهداف ویژه: شناخت مهمترین فرقه‌ها و مذاهب کلامی شیعه

سرفصل دروس:

کلیات

معرفی علم ملل و نحل شامل {موضوع، مسائل، اهداف و فوائد}؛ حدیث هفتاد و سه فرقه؛ کتابشناسی توصیفی؛ عوامل شکل‌گیری فرقه‌های کلامی

نخستین فرقه‌های کلامی در میان مسلمانان

۱. جبریه

۲. قدریه

۳. مرجئه

۴. خوارج

مهمترین فرقه‌های اهل سنت:

۵. اهل حدیث

۶. معتزله

۷. اشاعره

۸. ماتریدیه

۹. تصوف

۱۰. سلفیه (وهابیت، دیوبندیه و...)

ن) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

رعایت اقتضائات دوره شناخت، از حیث ورود به مباحث دقیق و پاسخ به شبهات.

توجه به وضعیت فعلی فرقه‌ها

استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی.

مدیریت زمان برای ارائه مطلوب کل سرفصل در دو واحد ترمی.

تبیین شبهات هر بحث در ذیل همان مبحث.

تأکید و الزام به مباحثه طلاب محترم.

ن) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادهی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵ نمره تحقیق + ۳ نمره کلاسی ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۱۷ نمره ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

منبع اصلی " آشنایی با فرق، تشیع؛ مهدی فرمانیان

فهرست منابع

مقالات الاسلامیین؛ ابوالحسن اشعری؛

الملل و النحل شهرستانی؛

الفرق بین الفرق، بغدادی؛

بحوث فی الملل و النحل، استاد سبحانی؛

فرق الشیعه، نوبختی؛

المقالات و الفرق، اشعری؛

فرقه‌های اسلامی و مسئله امامت: ترجمه "مسائل الامامه" و "مقتطفات من الكتاب الاوسط" به ضمیمه متن عربی، عبدالله بن محمد ناشی اکبر؛

تاریخ فرق اسلامی (جلد ۲)، حسین صابری؛

عنوان درس به فارسی:		الهیات تطبیقی ^۱ (بین الادیان)	
عنوان درس به انگلیسی:		Comparative Theology	
دروس پیش نیاز:		پایه ☐ نظری ☐	
دروس هم نیاز:		تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:		۲	اختیاری ☒ نظری ☒
تعداد ساعت:		۳۲	رساله / پایان نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با ادیان

اهداف ویژه: آشنایی با تاریخ و عقاید مهم ترین ادیان غیرابراهیمی.

سرفصل دروس:

ادیان و مکتبهای فلسفی هند، داریوش شایگان؛

ادیان زنده شرق، جان راسل هینلز؛

ادیان بزرگ شرق (آریایی): آیین سیکه (جلد ۴)، محمد مهدی علیمردی، سید محمد روحانی؛

ادیان هند، محمد جواد شمس، ابوالفضل محمودی، محمدرضا عدلی، سمانه تولیتی، پریا الیاسی، سید محمد روحانی، محمد مهدی علیمردی؛

آشنایی با ادیان بزرگ، حسین توفیقی؛

تاریخ جامع ادیان، جان بایر ناس، ترجمه علی اصغر حکمت؛

ادیان زنده جهان، رابرت ارنست هیوم، مترجم: عبدالرحیم گواهی؛

آشنایی با ادیان بزرگ شرق، پژوهشکده مطالعات منطقه ای المصطفی (ص)

ادیان هند، فیاض قرایی؛

درآمدی بر دین هندو، هیلاری رودریگز، ترجمه فیاض قرایی؛

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

رعایت اقتضای دوره شناخت از حیث ورود به مباحث و پاسخ به شبهات.

تقویت باورهای اسلامی و ارائه مباحث تکمیلی و ایجاد و تقویت روحیه پژوهشگری.

مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام سرفصل ها.

ارتباط با محصلان در خارج کلاس برای آموزش های تکمیلی.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳ نمره کلاسی ۲۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۱۷ نمره ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی: درسنامه ادیان شرقی، محمدعلی رستمیان، علی موحدیان عطار.

فهرست منابع:

ادیان و مکتبهای فلسفی هند، داریوش شایگان؛

ادیان زنده شرق، جان راسل هینلز؛

ادیان بزرگ شرق (آریایی): آیین سیکه (جلد ۴)، محمد مهدی علیمردی، سید محمد روحانی؛

ادیان هند، محمد جواد شمس، ابوالفضل محمودی، محمدرضا عدلی، سمانه تولیتی، پریا الیاسی، سید محمد روحانی، محمد مهدی علیمردی؛

آشنایی با ادیان بزرگ، حسین توفیقی؛

تاریخ جامع ادیان، جان بایر ناس، ترجمه علی اصغر حکمت؛

ادیان زنده جهان، رابرت ارنست هیوم، مترجم: عبدالرحیم گواهی؛

آشنایی با ادیان بزرگ شرق، پژوهشکده مطالعات منطقه‌ای المصطفی (ص)

عنوان درس به فارسی:		مسائل جدید کلامی (۱)	
عنوان درس به انگلیسی:		New Theological Issues and Philosophy of Religion 1	
درس پیش نیاز:		کلام استدلالی (۳)	
درس هم نیاز:			
تعداد واحد:	۲	دین شناسی و خداشناسی	نوع درس و واحد
تعداد ساعت:	۳۲		پایه ☐ عملی ☐ تخصصی ☒ نظری ☒ اختیاری ☐ نظری-عملی ☐ رساله / پایان نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با مسائل کلام جدید

اهداف ویژه: آشنایی با مهمترین مباحث کلام جدید با رویکرد نقدی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

کلیات

۱. مفهوم شناسی کلام جدید، فلسفه دین و دانش های مرتبط
۲. فواید، اهداف و ضرورت
۳. منبع شناسی توصیفی

ب) مسائل ناظر به دین

۴. تعریف دین
۵. خاستگاه دین
۶. نیاز بشر به دین
۷. زبان دین (معناداری و معناشناسی)

ج) مسائل ناظر به خداشناسی

۸. مفهوم خدا (خدای متشخص یا غیر متشخص، شناخت پذیری خدا)
۹. برهان پذیری وجود خدا
۱۰. تقسیمات براهین اثبات وجود خدا و بررسی نقدهای وارده بر آنها
۱۱. صفات الهی
۱۲. شبهه شرور و اقسام آن

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره شناخت از حیث ورود به مباحث دقیق و پاسخ به شبهات.
- تقویت باورهای دینی و ارائه مباحث تکمیلی و ایجاد و تقویت روحیه پژوهش گری.
- مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام کتاب.
- ارتباط با دانش پژوه در خارج کلاس برای آموزش های تکمیلی.
- پرسش از دانش پژوه و الزام به مباحثه و نگارش تحقیق

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال
- آزمون پایان نیم سال
- ۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق کلاسی... درصد
- ۱۲ نمره ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی "کلام جدید،/ یوسفیان

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- درآمدی بر کلام جدید، ربانی گلپایگانی
- تبیین براهین اثبات وجود خدا ، آیه‌الله جوادی آملی
- خدا در فلسفه، بهاء الدین خرمشاهی
- مبانی فلسفه دین، دیوید پیلین، گروه مترجمان
- جستارهایی در کلام جدید، مجموعه نویسندگان
- کلام جدید، عبدالحسین خسروپناه
- اثبات وجود خداوند، جان هیک، ترجمه دکتر عبدالرحیم گواهی
- عقل و اعتقاد دینی، مایکل پترسون ، ترجمه احمد نراقی و ابراهیم سلطانی

عنوان درس به فارسی:		مسائل جدید کلامی (۲)	
عنوان درس به انگلیسی:		New Theological Issues2	
دروس پیش نیاز:		مسائل جدید کلامی (۱)	
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:	۲	توضیحات: دین و موضوعات مرتبط	نوع درس و واحد
تعداد ساعت:	۳۲		

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با مسائل کلام جدید

اهداف ویژه: آشنایی با اهم مباحث کلام جدید با رویکرد انتقادی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. عقل و دین
۲. علم و دین
۳. قلمرو دین
۴. تجربه دینی
۵. کثرت گرایی
۶. دین و جامعه
۷. دین و اخلاق
۸. دین و مسأله جاودانگی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره شناخت از حیث ورود به مباحث دقیق و پاسخ به شبهات
- تقویت باور های دینی و ارائه مباحث تکمیلی و ایجاد و تقویت روحیه پژوهش گری .
- مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام کتاب
- ارتباط با دانش پژوه در خارج کلاس برای آموزش های تکمیلی .
- پرسش از دانش پژوه و الزام به مباحثه .

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق کلاسی ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۱۲ نمره ۶۰ ... درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی " کلام جدید، یوسفیان

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- عقل و اعتقاد دینی، مایکل پترسون، ترجمه نراقی

- کلام جدید، هادی صادقی
- امیرعباس علی‌آزمانی، علم و دین
- جستارهایی در کلام جدید، مجموعه نویسندگان
- جوادی آملی، شریعت در آینه معرفت، نشر اسراء
- سکولاریسم از نظر تا عمل، برقی، تهران: نشر قطره
- تکثر ادیان در بوته نقد، حسن کامران
- نسبت دین و دنیا، جوادی آملی، نشر اسراء

عنوان درس به فارسی:		تاریخ فلسفه و عرفان اسلامی	
عنوان درس به انگلیسی:		History of Islamic Philosophy & Mysticism	
دروس پیش نیاز:	-	پایه ☐ عملی ☐	نوع درس و واحد
دروس هم نیاز:	-	تخصصی ☒ نظری ☒	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با تاریخ فلسفه و عرفان

اهداف ویژه: آشنایی با تاریخ فلسفه و عرفان اسلامی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

الف) مباحث مقدماتی

۱. تعریف تاریخ فلسفه، ضرورت و فائده شناخت تاریخ فلسفه، پیشینه.
۲. مآخذشناسی توصیفی تاریخ فلسفه اسلامی
۳. نظام واره کلی اهم مکاتب فلسفه اسلامی
۴. چپستی عرفان و عرفان نظری و عملی
۵. مآخذ شناسی عرفان اسلامی

ب) سیر تاریخی فلسفه اسلامی

۶. حکمت مشاء (کندی، فارابی، اخوان الصفاء، ابن سینا، ابن رشد)
۷. حکمت اشراق (شیخ اشراق، قطب الدین رازی، شهرزوری، محقق دوانی)
۸. دوره گذار به حکمت متعالیه، مدرسه اصفهان و شیراز (خواجه نصیرالدین طوسی، صدرالدین دشتکی، غیاث الدین منصور دشتکی، میرداماد، شیخ بهایی، میرفندرسکی)
۹. حکمت متعالیه (ملاصدرا؛ ملا علی نوری، حکیم ملاعبدالله زنوزی؛ حکیم ملاعلی زنوزی؛ ملاهادی سبزواری)
۱۰. نوصدراتیان (مرحوم غروی اصفهانی؛ امام خمینی؛ علامه طباطبایی؛ استاد جوادی آملی؛ استاد حسن زاده آملی؛ استاد مصباح یزدی)

ج) سیر تاریخی عرفان اسلامی

۱۱. قرن اول تا هفتم

- قرن اول: زمینه های نگرش عرفانی در آیات قرآن، احادیث، اخلاق و سیره پیامبر و اهل بیت (ع) پیدایش زهد در آغاز اسلام و اختلاف زهد و رهبانیت.
- قرن دوم و سوم: سرآغاز ظهور تعالیم و تعبیر خاص عرفانی - نخستین عرفای اسلامی (حسن بصری، مالک بن دینار، ابراهیم ادهم، رابعه عدویه و حلاج، جنید، بایزید بسطامی ...)
- قرن چهارم تا قرن هفتم: شکل گیری نظام مند و سیستماتیک عرفان و تصوف در قالب آثار نخستین عرفانی (بو طالب می، ابو نصر سراج، رساله قشریه هجویری، کلابادی و ...)
- قرن هفتم: ابن عربی و مکتب نظری او در موضوع عرفان و تعالیم عرفانی

۱۲. قرن هفتم به بعد:

- استمرار تعالیم ابن عربی از خلال آثار و تفکرات شاگردان مکتب او تا قرون اخیر

- اشاره به تفاسیر عرفانی قرآن کریم (همچون کشف الاسرار میبیدی، تأویلات عبدالرزاق و ...)
- مهم‌ترین سلسله‌های تصوف و گستره‌ی جغرافیایی آنها تأثیر مکتب ابن عربی در جریان‌های عرفان نظری در جهان اسلام (اسپانیا، آفریقای شمالی، ایران، خاورمیانه، هند)
- آثار مهم عرفانی از قرن هفتم، جریان پیروان و منتقدان ابن عربی: (شارحان مکتب ابن عربی، همچون صدرالدین قونوی، مؤیدالدین جندی، سعیدالدین فرغانی، عبدالرزاق کاشانی، داوود قیصری، ابن حمزه فناری و سید حیدر املی، عبد الرحمن جامی، عبد القادر جیلانی، علاء الدوله سمنانی ...)
- سلوک عرفانی در حوزه تشیع در دو سده اخیر (از آخوند ملا حسینقلی همدانی؛ تا علامه طباطبایی؛)
- عرفان نظری در حوزه تشیع در دو سده اخیر (از آقا محمد رضا قمشه‌ای؛ تا امام خمینی (ره))

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره شناخت، از حیث ورود به مباحث دقیق
- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی
- تحقیق‌نگاری درباره مقایسه آراء فلاسفه اسلامی
- مدیریت زمان از سوی استاد محترم جهت ارائه کل سرفصل در طول ترم

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادهی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق کلاسی ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۱۲ نمره ۶۰ ... درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی "

تاریخ فلسفه: تاریخ فلسفه اسلامی، تألیف جمعی از نویسندگان (معلمی، شیروانی، میرسپاه و ..)

تاریخ عرفان: جستجو در تاریخ تصوف زرین کوب

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- تاریخ فلسفه اسلامی، هانری کربن
- ماجرای فکر فلسفی در جهان اسلام، دینانی
- تاریخ فلسفه در جهان اسلام، حنا فاخوری
- تاریخ فلسفه در اسلام، م.م. شریف
- تاریخ عرفان و تصوف؛ سید ضیاء الدین سجادی
- مقدمه مصباح الهدایه؛ جلا الدین علایی
- خدمات متقابل اسلام و ایران؛ شهید مطهری
- رساله قشیریه تاریخ تصوف در اسلام؛ دکتر غنی

عنوان درس به فارسی:		تطور اندیشه الهیاتی در غرب	
عنوان درس به انگلیسی:		Theological Thought in the West (evolution)	
دروس پیش نیاز:		پایه ☐ عملی ☐	
دروس هم نیاز:		تخصصی ☒ نظری ☒	
تعداد واحد:		۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:		۳۲	رساله / پایان نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با تطور اندیشه الهیاتی در غرب

اهداف ویژه: آشنایی با تطور اندیشه فلسفی و الهیاتی در غرب که منجر به تحولات معرفت و باور دینی شده است

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

سرفصل دروس:

۱. مباحث مقدماتی

- فواید، اهداف و ضرورت
- منبع شناسی توصیفی

۲. فلسفه یونان باستان و اندیشه الهیاتی

- فلاسفه ایونی و فیثاغوریان، فلاسفه الیایی و اتمیست‌ها، سوفیست‌های متقدم.
- عصر طلایی فلاسفه آتن (سقراط، افلاطون، ارسطو) رواقیون، اپیکوریان، شکاکیت‌گرایی پیرونی.
- فلاسفه نوافلاطونی

۳. فلاسفه قرون وسطی و اندیشه مسیحیت

- آباء مسیحیت، اندیشه قرون وسطای متقدم
- انتقال فلسفه از سرزمین‌های اسلامی به غرب
- قرون وسطای متأخر و فلسفه‌های مدرسی

۴. رنسانس و عصر گذار

- پروتستانیزم و کالوینیسم و نهضت اصلاح کلیسا (رפורمیسم)
- رنسانس و دگرگونی عمیق در اندیشه‌ها و روش‌ها (بحران دینی، معرفتی و اخلاقی)
- اومانیسم و رهاورد آن
- ظهور علم جدید و پیامدهای آن در معرفت دینی

۵. فلسفه جدید و معرفت دینی

- عقل‌گرایی دکارتی
- تجربه‌گرایی
- ایدئالیسم آلمانی (کانتی و مابعدکانتی)
- ماتریالیسم و ماتریالیسم دیالکتیک
- پیامدهای الهیاتی

۶. فلسفه معاصر و باور دینی

- پوزیتیویسم قرن ۱۹ و قرن ۲۰

۷. فلسفه تحلیلی

۸. پراگماتیسم

۹. پدیدارشناسی و اگزستانسیالیسم

۱۰. پست مدرنیسم

- پیامدهای الهیاتی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره آشنایی، از حیث عدم ورود به مباحث اختلاف برانگیز
- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی
- تحقیق‌نگاری درباره مقایسه آراء فلاسفه غربی
- مدیریت زمان از سوی استاد محترم جهت ارائه کل سرفصل در طول ترم
- اهتمام ویژه استاد محترم بر دو بخش فلسفه جدید و معاصر
- ضرورت رویکرد انتقادی در تدریس این درس

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادهی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق کلاسی ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۱۲ نمره ۶۰ ... درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی درآمدي بر تاريخ فلسفه غرب، محمد فنایی اشکوری

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- غربشناسی (منابع معرفت شناختی و روش شناختی مدرنیته) رضا حبیبی زیر نظر سید احمد رهنمایی
- درآمدي بر تاريخ فلسفه غرب، محمد فنایی اشکوری
- سير حکمت در اروپا/ محمد علی فروغی
- مکتب‌های فلسفی از دوران باستان تا امروز/ پرویز بابایی
- سير اندیشه فلسفی در غرب/ فاطمه زیباکلام
- مبانی و تاريخ فلسفه غرب/ هالینگ دیل
- سرگذشت فلسفه از آغاز تاکنون/ ایرایان مکی
- نقد تفکر فلسفی غرب/ اتین ژیلسون

عنوان درس به فارسی:		عنوان درس به انگلیسی:	
جریان شناسی کلامی معاصر (نیاز منطقه ای)		Contemporary Islamic Theological Currents (Regional)	
نوع درس و واحد			
عملی ☐ پایه ☐		-	دروس پیش نیاز:
نظری ☒ تخصصی ☒		-	دروس هم نیاز:
نظری-عملی ☐ اختیاری ☐		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با جریان های کلامی

اهداف ویژه: آشنایی با مهمترین جریان های کلام اسلامی معاصر

پ) مباحث یا سرفصل ها:

الف) کلیات

۱. مفهوم شناسی (چیستی جریان شناسی و جریان کلامی)، ضرورت جریان شناسی و شناخت امتدادهای اجتماعی جریانهای کلامی، آشنایی با تقسیم های مختلف جریان های کلامی، خاستگاه ها و جغرافیای مرزی و فرهنگی جهان اسلام (خاورمیانه، شبه قاره، آسیای میانه و...) و کتابشناسی توصیفی جریان های کلامی

ب) جریان های کلامی جهان عرب

۲. جریان عقل گرا و اصلاح گرا (مانند: سید جمال الدین اسدآبادی، محمد عبده و...)، جریان نو معتزله (مانند: حسن حنفی، محمد ارکون، محمدعابد جابری، نصر حامد ابوزید و...) و جریان نو اشاعره (مانند: طه عبدالرحمن، ابویعرب مرزوقی، سامی نشار و...)
۳. جریان سنت گرای سکولار (مانند: سنت گرایان الازهر)، جریان های سلفی گری (مانند: رشید رضا، احمد امین و...)
۴. سایر جریان ها: جریان های فمینیستی (مانند: فاطمه مرنیسی، لیلا احمد و...) و جریان های گرایش به تشیع

ج) جریان های شبه قاره

۵. جریان های تجربه گرایی، پوزیتیویستی (مانند: سید احمد خان هندی و...)
۶. جریان های صوفی گری (مانند: بریلویه، نقشبندیه، بکتاشیه و قادریه و...)
۷. جریان سلفی گری شبه قاره (دیوبندیه، جماعت اسلامی و...)
۸. سایر جریان ها: جریان قادیانیه (احمدیه)، جریان آغاخانیه، جریان های اعتدالی و اصلاحی (اقبال لاهوری و...)، جریان های عقل گرا و جریان های گرایش به اهل بیت ع

د) جریان های ایران و ترکیه

۹. جریان سنت گرایان افراطی و معتدل

۱۰. جریان روشنفکران غرب گرا

۱۱. سایر جریان ها: جریان شیخیه و انشعابات آن، جریان نورسی و فتح الله گلن، جریان علویون و اهل حق، جریان اصلاح گرایی حوزوی و غیر حوزوی، جریان عقل گرایان فلسفی، گرایش های مدرنیسم و پست مدرنیسم، مکتب تفکیک (معارفی خراسان)

ه) جریان های افریقایی و مالایی

جریان غرب‌گرای سکولار، جریان‌های تصوف، جریان‌های عقل‌گرا و جریان‌های سلفی‌گری

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره شناخت از حیث ورود به مباحث دقیق و پاسخ به شبهات.
- تقویت باورهای دینی و ارائه مباحث تکمیلی و ایجاد و تقویت روحیه پژوهش‌گری.
- مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام کتاب.
- ارتباط با دانش پژوه در خارج کلاس برای آموزش‌های تکمیلی.
- پرسش از دانش پژوه و الزام به مباحثه و نگارش تحقیق

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق کلاسی ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۱۲ نمره ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی "سیری در تفکر کلامی معاصر، محمدصفر جبرئیلی

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- جنبش‌های فکری و دینی در جهان اسلام و معاصر، محمدجواد صاحبی
- اسلام در قرن بیستم، عباس محمود عقاد
- الاسلام و العقل، محمدجواد مغنیه
- تاریخ الشعوب الاسلامیة، کارل بورتمان
- جنبش‌های اسلامی در جهان عرب، دکمچیان
- مبانی نهضت احیای فکر دینی، محمد جواد صاحبی
- سرآغاز نواندیشی معاصر، مقصود فراستخواه
- منهج الوهابیة فی العقيدة، حسن السقاف

عنوان درس به فارسی:		زبان تخصصی	
عنوان درس به انگلیسی:		English Language (thological texts)	
دروس پیش نیاز:	-	پایه ☐ عملی ☐	نوع درس و واحد
دروس هم نیاز:	-	تخصصی ☒ نظری ☒	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:
 هدف کلی: آشنایی با زبان تخصصی

اهداف ویژه: آشنایی با مهم ترین واژگان علم کلام به زبان انگلیسی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. Concepts of God
 ۲. God, Arguments for the existence of
 ۳. God, Attributes of
 ۴. Quran in Islam
 ۵. Tawhid in Islam
 ۶. Ahl-ul-Bayt, their scholarship
 ۷. Philosophy of Religion
 ۸. Islam, concept of philosophy
 ۹. Religion and morality
 ۱۰. Religion and Science
 ۱۱. Religion and Pluralism
 ۱۲. زبان تخصصی رشته الهیات
- (۱)، علیرضا جلالی، دانشگاه

پیام نور؛

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت وضعیت عمومی طلاب حاضر در کلاس در انتخاب مدخل های سرفصل

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳ نمره کلاسی ۲۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۱۷ نمره ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- دائرة المعارف دین، میرچا الیاده؛
- دائرة المعارف فلسفه دین، آنتونی تیسلتون؛
- دائرة المعارف راتلج؛
- دائرة المعارف اسلام و قرآن؛

عنوان درس به فارسی:		تاریخ کلام و منبع شناسی	
عنوان درس به انگلیسی:		History of Islamic theology	
درس پیش نیاز:		-	
درس هم نیاز:			
تعداد واحد:		۲	اختیاری ■ نظری ■
تعداد ساعت:		۳۲	رساله / پایان نامه □

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه ■ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با تاریخ و منابع کلام اسلامی

اهداف ویژه: آشنایی با تاریخ کلام اسلامی، موضوعات، مدارس، شخصیت‌ها و منابع کلامی.

سرفصل دروس:

کلیات: تعریف، ضرورت، اهداف، رویکردها و نسبت‌ها با سایر علوم مثل کلام، فرق و مذاهب و تاریخ.

ادوار علم کلام

شکل‌گیری مباحث کلامی

شکل‌گیری کلام نظری (علم کلام)

پیدایش مکاتب کلامی

رقابت و توسعه مکاتب و مدارس کلامی

ادغام و نوسازی مکاتب و مدارس کلامی

تاریخ کلام اسلامی در قرن اول

بروز نخستین مناقشات کلامی

تاریخ کلامی اسلامی در قرن دوم

پیدایش نخستین مکاتب کلامی

تاریخ تحولات مکاتب کلامی اهل سنت

اهل حدیث

معتزله

اشاعره

ماتریدیه

مدارس کلامی معاصر اهل سنت

وها بیت

دیوبندیه

نومعتزله

تاریخ کلام امامیه

پیدایش، عصر ائمه علیهم السلام، عصر غیبت، فلسفی شدن، توسعه، کم‌حرکی و نوسازی

مدارس کلامی شیعه

مدرسه مدینه

مدرسه کوفه

مدرسه قم

مدرسه ری

مدرسه بغداد

مدرسه حله

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تشویق طلاب به مطالعه منابع مختلف و آشنایی با مدارس و منابع کلامی.

مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام سرفصل.

توجه به شبهات احتمالی و پاسخ مناسب به آنها.

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳ نمره کلاسی ۲۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۱۷ نمره ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی: تاریخ کلام، سید حسن طالقانی، دارالحدیث.

فهرست منابع :

تاریخ علم کلام، شبلی نعمانی؛

تاریخ علم الکلام فی الاسلام، فضل الله زنجانی؛

المرجع فی تاریخ علم الکلام، اشمیتکه، زابینه؛

تاریخ علم الکلام الإسلامی من النبی محمد حتی الوقت الحاضر، تیلمان ناغل؛

الملل و النحل، جعفر سبحانی؛

طبقات المتکلمین، جعفر سبحانی؛

تاریخ علم کلام در ایران و جهان اسلام، علی اصغر حلبی؛

تاریخ کلام امامیه (حوزه ها و جریان های کلامی)، رسول رضوی؛

عنوان درس به فارسی:		معرفت شناسی دینی	
عنوان درس به انگلیسی:		Epistemology	
دروس پیش نیاز:		منطق تکمیلی	
دروس هم نیاز:		نوع درس و واحد	
		پایه □ نظری □	
		تخصصی □ عملی □	
تعداد واحد:		اختیاری ■ نظری ■	
تعداد ساعت:		رساله / پایان نامه □	
		۲	
		۳۲	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه ■ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با مبانی معرفت دینی

اهداف ویژه: آشنایی با مبانی معرفت دینی، ارزیابی معرفت های دینی و معیارهای معرفت صادق.

سرفصل دروس:

کلیات: مفهوم شناسی واژگان مرتبط، اقسام مفاهیم و گزاره ها، ضرورت و جایگاه معرفت شناسی، کتابشناسی توصیفی و...

امکان معرفت:

اقسام معرفت:

ابزارها و منابع معرفت دینی:

اطلاق یا نسبییت معرفت دینی:

اعتبارسنجی معرفت دینی:

تعارض میان خود معرفت های دینی و میان معرفت دینی با سایر علوم

تفسیر به رأی، هرمنوتیک، تعدد قرائت ها.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره آشنایی از حیث توضیح کافی، میزان ورود به مباحث و پاسخ به شبهات؛
- ارتباط با محصلان در خارج کلاس برای آموزش های تکمیلی؛
- پرسش از طلاب و تقویت دقت و روحیه پرسشگری طلاب؛
- رعایت زمان بندی کلاس و اتمام به موقع مطالب در پایان ترم.

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳ نمره کلاسی ۲۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۱۷ نمره ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی: معرفت شناسی (طرح ولایت)، مجتبی مصباح و عبدالله محمدی.

فهرست منابع:

مسئله شناخت، مرتضی مطهری؛

معرفت شناسی دینی علامه طباطبایی، مهدی جلالوند؛

معرفت شناسی در قرآن (تفسیر موضوعی قرآن کریم)، عبدالله جوادی آملی؛

درآمدی بر معرفت شناسی، غلامرضا فیاضی؛

معرفت شناسی دینی، محمد فنایی اشکوری؛

مبانی معرفت دینی، محمد حسین زاده؛

معرفت شناسی، حسن معلمی؛

معرفت شناسی از دیدگاه برخی فلاسفه اسلامی و غربی، حسین ابراهیمیان؛

(۵) سرفصل دروس اختیاری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عنوان درس به فارسی:		الهیات تطبیقی ۲	
عنوان درس به انگلیسی:		Comparative Theology	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ عملی ☐		الهیات تطبیقی ۱	
تخصصی ☐ نظری ☒			
اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		(بین الادیان)	۲
رساله / پایان نامه ☐			۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با مختصات ادیان

اهداف ویژه: آشنایی با مشترکات و مختصات ادیان غیر ابراهیمی و ابراهیمی (با محوریت اسلام)

پ) مباحث یا سرفصل ها:

الف: ادیان ابراهیمی

۱. خداشناسی (توحید و تثلیث و صفات خداوند)

۲. نبوت عامه و خاصه

- حقیقت وحی و تفاسیر آن
- نبی مکرم اسلام صلی...علیه وآله در سه دین ابراهیمی
- حضرت مسیح علی نبینا وآله وعلیه السلام در سه دین ابراهیمی

۳. انسان و ویژگیهای آن (انسان اولیه، مراتب انسان، مسأله نجات)

۴. موعودشناسی (ظهور منجی، ویژگی های آخرالزمان)

۵. فرجام شناسی (معاد و تناسخ)

ب: ادیان غیر ابراهیمی

- ۶. مفهوم خدا و حقیقت متعالی
- ۷. خداشناسی در ادیان شرقی و اسلام (مفهوم خدا، توحید و تعدد خدا، وحدت وجود، ویژگی های دائو)
- ۸. جهان شناسی در اسلام و بودیسم و هندوئیسم
- ۹. انسان شناسی و ویژگی های آن (راه های رهایی)
- رنج و راه های برون رفت از آن

۱۰. موعودشناسی

۱۱. فرجام شناسی (تناسخ و معاد)

۱۲. مباحث اجتماعی ادیان شرق

- عدم آزار موجود زنده در ادیان شرق و اسلام
- اصلاح اخلاق اجتماعی در کنفوسیوس

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضای دوره آشنایی از حیث عدم ورود به مباحث چالش برانگیز.
- تقویت باورهای دینی و ارائه مباحث تکمیلی و ایجاد و تقویت روحیه پژوهش گری.

- مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام کتاب.
- ارتباط با دانش پژوه در خارج کلاس برای آموزش‌های تکمیلی.
- پرسش از دانش پژوه و الزام به مباحثه و نگارش تحقیق

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق کلاسی ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۱۲ نمره ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی "

ادیان ابراهیمی: القرآن و العهدین/علی الشیخ/نشر مهاجر

ادیان غیر ابراهیمی: ادیان هند ؛ انتشارات سمت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

الف: منابع ادیان ابراهیمی (به ترتیب اولویت)

- مسیحیت مقایسه ای/محمد رضا زیبایی نژاد
- قرآن و کتاب مقدس ، دنیز ماسون ترجمه فاطمه السادات تهامی/نشر سهروردی
- وحی و نبوت در قرآن و عهدین/خانم اعظم پرچم/نشر کنکاش
- انتظار مسیحا در آیین یهود/جولیوسی/اگرینسون/ترجمه حسین توفیقی
- الهیات مسیحی/هنری تیسن/ترجمه میکائیلیان
- باورها و آئین های یهود/ترجمه فرزین
- گونه شناسی اندیشه موعود مسیحی/سرویراستار موحیدیان عطار
- مقارنه الادیان/احمد شلبی
- خدا و فلسفه/اتین ژیلسون/ترجمه شهرام پازوکی
- کلام مسیحی/توماس میشل/ترجمه حسین توفیقی

ب-منابع ادیان غیر ابراهیمی:

- ادیان و مکتب های فلسفی هند/داریوش شایگان
- کرانه های هستی در ۵ افق مقدس مسعود جلالی مقدم
- گیتا (بهگودگیتا) سرود خدایان ترجمه محمد علی موحد
- صوفیسم و تائوئیسم پروفیسور ایزوتسو ترجمه گوهری

عنوان درس به فارسی:		تاریخ عرفان و تصوف	
عنوان درس به انگلیسی:		History of Mysticism and Sufism	
دروس پیش نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	نوع درس و واحد
دروس هم نیاز:		تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒ نظری - عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با تاریخ عرفان و تصوف

اهداف ویژه: آشنایی با تاریخ، اصطلاحات، مهم ترین شخصیت ها و تعالیم عرفان و تصوف.

سرفصل دروس:

کلیات (مفهوم شناسی عرفان و تصوف، ضرورت بحث، کتاب شناسی توصیفی و...):

رویکردهای مختلف به عرفان و تصوف؛

مبانی تصوف و عرفان؛

اصطلاحات و تعبیرات تصوف و عرفان؛

سیر تحولات تصوف و عرفان؛

عرفان نظری و عملی؛

صوفیان و عارفان مشهور

عرفان شیعی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳ نمره کلاسی ۲۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۱۷ نمره ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی: منبع اول پیشنهادی: تاریخ تصوف (۱): سیر تطور عرفان اسلامی از آغاز تا قرن ششم هجری، سیدعلی اصغر میرباقری فرد، مهدی

دهبashi

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

رعایت اقتضای دوره شناخت از حیث ورود به مباحث و پاسخ به شبهات.

تقویت باورهای دینی و ارائه مباحث تکمیلی و ایجاد و تقویت روحیه پژوهش گری.

مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام سرفصل.

ارتباط با محصلان در خارج کلاس برای آموزش های تکمیلی.

پرسش از طلاب و الزام به مباحثه.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

فهرست منابع

تاریخ تصوف: سیر تطور عرفان اسلامی (جلد ۱ و ۲)، سیدعلی اصغر میرباقری فرد، سمت؛

تاریخ تصوف و عرفان، علی اصغر حلبی؛

مقدمه ای بر مبانی عرفان و تصوف، ضیاء الدین سجادی، سازمان سمت.

تاریخ تصوف ۲ (رشته ادیان و عرفان)، فرشته محبوب، دانشگاه پیام نور؛

تاریخ تصوف اسلامی، عبدالرحمن بدوی؛

ادوار تاریخ تصوف، امین اوحدی و محمدهادی قندهاری، دلیل ما؛

فصوص الحکم، محی الدین بن عربی؛

تمهید القواعد، صائن الدین بن ترکه اصفهانی؛

عنوان درس به فارسی:		فرق و مذاهب کلامی ۲	
عنوان درس به انگلیسی:		Theological Schools and Sects	
دروس پیش نیاز:		فرق و مذاهب کلامی ۱	
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:		۲	اختیاری ☒ / نظری ☒
تعداد ساعت:		۳۲	پایه ☐ / عملی ☐
			رساله / پایان نامه ☐

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: شناخت فرق و مذاهب کلامی

اهداف ویژه: شناخت مهمترین فرقه‌ها و مذاهب کلامی مسلمانان و دیدگاه‌های آنها

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

تعریف تشیع، کتابشناسی توصیفی، نقد دیدگاه‌های مختلف درباره پیدایش شیعه، جغرافیای فرقه شناسی جهان اسلام

فرقه‌های شیعه

امامیه

کیسانیه

زیدیه

اسماعیلیه

غلات

علویان

شیخیه

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- رعایت اقتضائات دوره شناخت، از حیث ورود به مباحث دقیق و پاسخ به شبهات.
- توجه به وضعیت فعلی فرقه‌ها
- استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی.
- مدیریت زمان برای ارائه مطلوب کل سرفصل در دو واحد ترمی.
- تبیین شبهات هر بحث در ذیل همان مبحث.
- تأکید و الزام به مباحثه طلاب محترم.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳ نمره کلاسی و ۵ نمره تحقیق کلاسی ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۱۲ نمره ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی "آشنایی با فرق تشیع و آشنایی با فرق تسنن / مجموعه نویسندگان چاپ شورای مدیریت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- مقالات الاسلامیین؛ ابوالحسن اشعری؛

- الممل و النحل شهرستانی؛
- الفرق بین الفرق، بغدادی؛
- بحوث فی الممل و النحل، استاد سبحانی؛
- فرق الشیعه، نوبختی؛
- المقالات و الفرق، اشعری؛
- فرقه‌های اسلامی و مسئله امامت: ترجمه "مسائل الامامه" و "مقتطفات من الكتاب الاوسط" به ضمیمه متن عربی، عبدالله بن محمد ناشی اکبر؛

عنوان درس به فارسی:		متن خوانی کلامی	
عنوان درس به انگلیسی:		Logic Text reading	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:		کلام اسلامی ۱ و ۲	
دروس هم نیاز:		پایه ☐ نظری ☒	
تعداد واحد:		تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد ساعت:		اختیاری ☒ نظری ☐	
		رساله / پایان نامه ☐	
		۲	۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: متن خوانی متون کلامی

اهداف ویژه: آشنایی با مهمترین متون کلامی شیعه و مهارت در فهم و استفاده از آنها

سرفصل دروس:

کلیات (ضرورت، معرفی توصیفی مهم ترین منابع کلامی شیعه)

بخش هایی از مهم ترین منابع کلامی شیعه

الاعتقادات، شیخ صدوق (م ۳۸۶ق)، باب الاعتقاد فی التکلیف، باب الاعتقاد فی أفعال العباد و باب الاعتقاد فی نفی الجبر و التفویض؛

اوايل المقالات، شیخ مفید (م ۴۱۳ق)، باب الفرق بین الإمامیة و غیرهم من الشیعة و سائر أصحاب المقالات و باب ما اتفقت الإمامیة فیہ علی خلاف

المعتزلة فیما اجتمعوا علیه من القول بالإمامة؛

تلخیص الشافی، شیخ طوسی (م ۴۶۰ق)، فصل فی ذکر اختلاف الناس فی وجوب الإمامة؛

تقریب المعارف، ابوالصلاح حلبی (م ۴۴۷ق)، کیفیة الجمع بین فقد اللطف بعدم ظهوره و ثبوت التکلیف، العلة فی عدم منع الله من یرید الحجة بسوء،

إمكان ظهوره لأولیائیه فی زمن الغیبة و حفظ الشریعة فی حال الغیبة؛

قواعد المرام فی علم الکلام، ابن میثم (م ۶۹۹ق)، الرکن الثانی (فی التکلیف)، البحث الاول البحث الاول: [حقیقة التکلیف]، البحث الثانی: [احسن

التکلیف و وجه حسنه] و البحث الخامس: [اقسام التکلیف]؛

کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، علامه حلی (م ۷۲۶ق)، المسألة الثالثة: فی وجوب العصمة و المسألة الرابعة: فی الطريق إلى معرفة صدق النبی؛

شرح باب الحادی عشر، فاضل مقداد (م ۸۲۶ق)، أنه تعالی لیس بجسم و لا عرض، [و لا یجوز أن یكون فی محلّ] و أنه تعالی لیس محلّا للحوادث؛

حق الیقین فی معرفة اصول الدین، سید عبدالله شبر (م ۱۲۴۲ق)، معنی التوحید

عقائد الامامیه، محمد رضا مظفر (م ۱۳۸۳ق)، عقیدتنا فی الرجعة.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

رعایت اقتضائات دوره شناخت، از حیث ورود به مباحث و پاسخ به شبهات.

معرفی منابع کلامی از نزدیک با بردن طلاب به کتابخانه یا آوردن منابع به کلاس.

استفاده صحیح و مؤثر از ابزارهای کمک آموزشی.

مدیریت زمان برای ارائه مطلوب کل سرفصل.

تأکید و الزام به قرائت متون و تلاش برای فهم آنها.

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادهای):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

۳ نمره کلاسی ۲۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

۱۷ نمره ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی " بخش‌های گزینش شده از کتاب‌های یاد شده

فهرست منابع :

الایضاح ابن شاذان، فضل بن شاذان

آثار شیخ صدوق، محمد بن علی

آثار شیخ مفید، محمد بن محمد

الیاقوت فی علم الکلام، تحقیق علی اکبر ضیائی ابی اسحاق ابراهیم ابن نوبخت، ،

آثار شیخ طوسی، الذخیره فی علم الکلام، تحقیق احمد حسینی، قم، موسسه النشر الاسلامی، ۱۴۱۱ق؛

علم الهدی، علی بن حسین (۳۵۵-۴۳۶)، الشافی فی الامامة، تحقیق عبدالزهره حسینی، تهران، موسسه الصادق، ۱۴۱۰ق؛

حلبی، تقی الدین بن نجم الدین (۳۷۴-۴۴۷)، تقریب المعارف فی الکلام، تحقیق رضا استادی، [بی جا، بی نا]، ۱۳۶۳ش؛

کراجکی، محمد بن علی (م۴۴۹)، کنز الفوائد، تحقیق عبدالله نعمه، بیروت، دارالاضواء، ۱۴۰۵ق.

عنوان درس به فارسی:		عنوان درس به انگلیسی:	
درک متن		Understanding the text	
نوع درس و واحد		پایه	
نظری		آشنایی با علوم حدیث متن خوانی	
تخصصی		دروس پیش نیاز:	
عملی		دروس هم نیاز:	
اختیاری		تعداد واحد:	
نظری-عملی		۲	
رساله / پایان نامه		تعداد ساعت:	
		۶۴	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: توانایی نسبی درک و فهم متون عربی

اهداف ویژه: فهمیدن تفاوت درک متن با متن خوانی، فهمیدن رابطه معنایی جملات

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- تبیین موضوع و اهمیت درک متن و تفاوت آن با درس متن خوانی
- بیان قواعد مربوط به درک متن مانند: معلوم و مجهول، نقش قرینه‌های لفظی و معنوی، تشخیص رکن و قید، تفاوت قیود در معنا و راه شناسایی نوع قید و
- بیان رابطه‌ی معنایی جملات با یکدیگر
- متون منتخب حوزوی (جهت کاربرد، تمرین و تحقیق طلاب)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- متون درسی از علوم مختلف حوزوی مانند تفسیر عقائد، فلسفه و ادیان انتخاب شود.
- تمامی طلاب در انجام تکالیف و مشارکت در طرح مباحث کاربردی مشارکت داده شوند.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳	۱۵ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۱۷	۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

تخته وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

- جزوه درک متن؛ استاد محمودرضا عصارى
- الهدایة فی النحو فی ثوبها الجدید؛ حسین شیرافکن
- مغنی الأریب فی تهذیب بابی الاول و الرابع من مغنی الأدیب؛ محمدابراهیم کفیل
- دروس فی البلاغة؛ معین دقیق
- صدی الحیاة؛ سید ضیاء الدین تاج الدین
- الناشئین فی اللغة العربیة (مباحث درک متن)؛
- جامع الدروس؛ مصطفی غلائینی
- نهج البلاغه و شروح آن

هدف کلی	عنوان درس به فارسی:		مسائل جدید کلامی (۳)	
	عنوان درس به انگلیسی:		New Theological Issues2	
	دروس پیش نیاز:		مسائل جدید کلامی (۲)	
	دروس هم نیاز:			
	تعداد واحد:		۲	نبوت، امامت و معاد
	تعداد ساعت:		۳۲	رساله / پایان نامه □

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

آشنایی با مسائل جدید کلامی

اهداف ویژه: آشنایی با اهم مباحث کلام جدید با رویکرد انتقادی در موضوعات نبوت، امامت و معاد

سرفصل دروس:

مسائل جدید مرتبط با نبوت

ماهیت وحی و نبوت

ختم نبوت

مسائل جدید مرتبط با امامت

نیاز به امام

ولایت فقیه

مسائل جدید مرتبط با معاد

بقاء روح

مرگ

برزخ

قیامت

بهشت و جهنم

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

رعایت اقتضای دوره شناخت از حیث ورود به مباحث دقیق و پاسخ به شبهات

تقویت باورهای دینی و ارائه مباحث تکمیلی و ایجاد و تقویت روحیه پژوهشگری .

مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام کتاب

ارتباط با دانش پژوه در خارج کلاس برای آموزشهای تکمیلی .

پرسش از دانش پژوه و الزام به مباحثه .

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۳ نمره کلاسی ۲۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۱۷ نمره ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی: درآمدی بر کلام جدید، هادی صادقی (درس‌های ۱۲، ۱۳ و ۱۴ از بخش سوم (نبوت) و تمام بخش چهارم (امامت) و بحث زندگی پس از

مرگ از کتاب جستارهایی در کلام جدید.

فهرست منابع

مسائل جدید کلامی، جعفر سبحانی

جستارهایی در کلام جدید، مجموعه نویسندگان

کلام جدید، عبدالحسین خسروپناه،

کلام جدید، محمد محمدرضایی

حیات جاودانه، امیر دیوانی؛

آثار علامه طباطبائی در موضوعات نبوت، امامت و معاد.

تفسیر موضوعی قرآن کریم، جوادی آملی (مباحث نبوت، امامت و معاد)

تفسیر پیام قرآن، مکارم شیرازی، (مباحث نبوت، امامت و معاد)

عنوان درس به فارسی:		آشنایی با منابع حدیث و متن خوانی	
عنوان درس به انگلیسی:		Introduction to the sources of hadith and text reading	
دروس پیش نیاز:		پایه ☐ نظری ☐	
دروس هم نیاز:		تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:		۲	۱ نظری + ۱ عملی
تعداد ساعت:		۴۸	اختیاری ☒ رساله ؛ پایان نامه ☐ نظری-عملی ☒

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

هدف کلی:

آشنایی با مهمترین جوامع حدیثی فریقین همراه با قرائت برخی از احادیث منتخب اهداف ویژه: آشنایی با جوامع حدیثی شیعه و اهل سنت از جمله نهج البلاغه و صحیفه سجاده پ (مباحث یا سرفصل ها:

۱. کلیات
 - مفاهیم، ضرورت،
 - اهمیت و جایگاه کلام معصومین علیهم السلام در منظومه معرفتی اسلام
 - اهمیت و فواید انس با احادیث، ادعیه و زیارات
 - هندسه علوم و معارف حدیثی
۲. بخش اول: آشنایی با منابع حدیثی
 - الف) منابع حدیثی شیعه
 - اصول اربعه کتب اولیه
 - کتب اربعه
 - تک نگاره ها (نهج البلاغه - صحیفه سجاده)
 - جوامع حدیثی ثانویه
 - ب) منابع حدیثی اهل تسنن:
 - ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:
 - در تبیین منابع حدیثی شیعه، بیشتر مباحث به بخش های کتب اربعه و جوامع ثانویه پرداخته شود.
 - در ضمن مباحث، تاریخ حدیث و بعضی از مسائل دانش های حدیثی مورد اشاره قرار گیرد.
 - حداقل در حد بیست ساعت به بخش دوم «متن خوانی» اختصاص یابد.
 - قسمت متن خوانی در طول نیمسال در هر جلسه پوشش داده شده و از ارائه متراکم آن در پایان نیمسال خودداری شود.
 - در متن خوانی از متون ادعیه و مزار نیز استفاده شود.
۳. بخش دوم: متن خوانی
 - الف) قرائت متون منتخب از کتب ذیل
 - نهج البلاغه (کلمات قصار)
 - اصول کافی (کتاب العشره)
 - صحیفه سجاده (برخی دعاها مثل دعای قرآن - والدین)
 - ب) بررسی متن حدیث در جهات ذیل
 - آشنایی با قرائت صحیح متن و ترجمه آن
 - تبیین لغات مهم و پیام های احادیث

ث) راهبردهای ارزشیابی ():

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳ ۱۵ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۱۷ ۸۵ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

وایت برد، ویدئو پرژکتور، پاورپوینت

چ) فهرست منابع:

۱. آشنایی با تاریخ و منابع حدیث؛ علی نصیری
۲. سیری در صحیحین؛ محمدصادق نجمی
۳. تدوین الحدیث؛ محمدعلی مهدوی‌راد
۴. تاریخ عمومی حدیث؛ مجید معارف
۵. شروح حدیث مثل مرآة العقول علامه مجلسی، شرح ملا صالح مازندرانی و

نیازهای منطقه‌ای		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Regional needs	عنوان درس به انگلیسی:
پایه ☐ نظری ☒	کلام اسلامی ۱ و ۲	دروس پیش‌نیاز:
تخصصی ☐ عملی ☐		دروس هم‌نیاز:
اختیاری ☒ نظری - عملی ☐	۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی: آشنایی با نیاز منطقه ی دانش پژوهان

اهداف ویژه: نقد عقاید وهابیت.

سرفصل دروس:

کلیات: تعریف، فواید، اهداف، ضرورت و منبع شناسی توصیفی.

تاریخچه سلفیت و وهابیت

نقد دیدگاه وهابیت درباره توحید و شرک

نقد دیدگاه وهابیت درباره ایمان و کفر

نقد دیدگاه وهابیت درباره حیات برزخی

نقد دیدگاه وهابیت درباره توسل

نقد دیدگاه وهابیت درباره شفاعت

نقد دیدگاه وهابیت درباره ولایت تکوینی

نقد دیدگاه وهابیت درباره سنت و بدعت

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

رعایت اقتضای دوره شناخت از حیث ورود به مباحث دقیق و پاسخ به شبهات.

تقویت باورهای دینی و ارائه مباحث تکمیلی و ایجاد و تقویت روحیه پژوهش‌گری.

مدیریت مناسب در کلاس برای رعایت زمان و اتمام سرفصل‌ها.

ارتباط با محصلان در خارج کلاس برای آموزش‌های تکمیلی.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳ نمره کلاسی ۲۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۱۷ نمره ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

منابع :

تاریخ و نقد وهابیت (ترجمه کشف الارتیاب)، سیدمحسن امین، مترجم: علی اکبر فائزی پورتهرانی؛
الوهابیة و اصول الاعتقاد، محمد جواد بلاغی؛
الوهابیة فی المیزان، جعفر سبحانی؛
السلفیة الوهابیة أفكارها الأساسیة و جذورها التاریخیة، حسن بن علی السقاف؛
وهابیت و بازنگری از درون، محمد بن علوی المالکی، مترجم: انسیه خزعلی؛
سلفیه (بدعت یا مذهب)، محمدسعید رمضان بوطی، مترجم: حسین صابری، انتشارات: آستان قدس رضوی؛
کالبدشکافی عقاید وهابیت، رحمت الله ضیایی و حمید الله رفیعی؛
وهابیت در ترازوی نقد، نجم الدین الطبسی؛

عنوان درس به فارسی:		سمینار	
عنوان درس به انگلیسی:		Seminar	
دروس پیش نیاز:		-	
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:	۲		
تعداد ساعت:	۳۲		
		نوع درس و واحد	
		☐ پایه ☐ نظری ☐ تخصصی ☐ عملی ☐ اختیاری ☐ نظری- عملی ☐ رساله / پایان نامه	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی: آموزش روش تحقیق

اهداف ویژه: آشنایی و کسب مهارت‌های تحقیق و نگارش متون علمی.

سرفصل دروس:

آشنایی با روش تحقیق و مراحل آن؛

آشنایی با روش استفاده از نرم افزارهای علوم اسلامی؛

آشنایی با روش استفاده از سایت‌ها و کتابخانه‌های مجازی؛

آشنایی با روش مقاله نویسی؛

کارگاه نگارش تحقیق پایانی.

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

استاد در چند جلسه اول، به اختصار مباحث نظری را بیان کرده و بخش عمده‌ی جلسات به صورت کارگاه عملی اجرا می‌شود.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳ نمره کلاسی ۲۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۱۷ نمره ۸۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

با توجه به این که این درس بر پژوهش عملی مبتنی است، متن آموزشی ندارد.

منابع :

مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، محمد رضا حافظ‌نیا؛

روش‌های تحقیق در علوم انسانی با نگرشی بر پایان‌نامه نویسی، علی‌اکبر فرهنگی، حسین صفرزاده؛

روش تحقیق معاصر در علوم انسانی، احمد محمدپور؛

روش تحقیق در علوم انسانی، علی مهدی زاده اشرفی، مهدی حسینی؛

روش‌های تحقیق در علوم انسانی، سیاوش خلیلی شورینی؛

روش تحقیق در علوم انسانی، راهنمای عملی در تنظیم طرح پژوهش، شهربانو ربیعی‌رودسری، رضا محمودی؛

روش تحقیق در علوم انسانی، علی مهدی‌زاده اشرفی، سیدمهدی حسینی؛

روشهای عملی تحقیق در علوم انسانی، میرمحمد سیدعباس زاده؛

عنوان درس به فارسی:		حفظ موضوعی قرآن	
عنوان درس به انگلیسی:		Thematic memorization of the Qur'an	
دروس پیش نیاز:	-	پایه ☐ نظری ☒	نوع درس و واحد
دروس هم نیاز:		تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒ نظری - عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی : حفظ قرآن

اهداف ویژه: حفظ موضوعی آیات اعتقادی قرآن کریم.

سرفصل دروس:

آیات معرفت شناسی

آیات خداشناسی

آیات مربوط به نبوت

آیات مربوط به امامت

آیات مربوط به معاد

آیات مربوط به ایمان و کفر

آیات مربوط به انسان شناسی

آیات مربوط به جهان شناسی و رابطه انسان با دنیا.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

این درس به صورت کارگاه عملی برگزار می شود تا طلاب محترم با تکرار و ارزیابی مستمر، آیات مورد نظر را حفظ کنند.

در فرآیند آموزش، به معانی آیات و تفسیر ساده و روان آن توجه شود.

در موارد نیاز، طلاب به منابع تفسیری ارجاع داده شوند.

کیفیت برگزاری درس به گونه ای باشد که طلاب به حفظ و انس با قرآن کریم علاقه مند شوند.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳ نمره کلاسی ۲۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۱۷ نمره ۸۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

متن آموزشی: حفظ موضوعی قرآن کریم: ۳۰۰ موضوع از آیات اعتقادی، فروع دین و اخلاقی، سیدمهدی هاشمی

حسینی، علی قاسمی؛ بخش اول، آیات اعتقادی.

منابع :

آیات موضوعی، احادیث موضوعی (شامل پنجاه آیه شریفه و هفتصد حدیث نورانی)، فاضل رضایی؛

روشنایی قرآن: طبقه بندی موضوعی قرآن کریم، کیانا شفیع؛

مبین: حفظ آیات موضوعی (ویژه آموزش های قرآنی دانش طلبان) (جلد ۱ و ۲)، محمد ناصری کوره چین؛

فهرست موضوعی آیات صاحب نام قرآن کریم، محمدعلی نظری؛

هر روز با قرآن و عترت: حفظ موضوعی و آشنایی با معارف آیات و روایات شامل ۳۶۵ موضوع، سیدمهدی هاشمی؛

درسنامه حفظ موضوعی قرآن کریم سطح یک: حفظ مقدماتی، حسین تقی‌پور، رقیه جعفرپور؛

تفسیر موضوعی قرآن کریم، آیت الله جوادی آملی؛

تفسیر موضوعی پیام قرآن، آیت الله مکارم شیرازی؛

